

DANMARKS NATIONALBANK

Kvartalsoversigt – Maj 1988

Kvartalsoversigt - Maj 1988

Seneste tendenser i valuta- og pengeforholdene	1
Pengepolitikken i 1987 v/lektor, dr. econ. Jesper Jespersen	6
Pengepolitikken i 1987 v/lektor, lic. polit. Peter Erling Nielsen	10
Uddrag af nationalbankdirektør Richard Mikkelsens indlæg på Realkreditrådets årsmøde fredag den 22. april 1988	14
Meddelelse af 23. februar 1988 til pengeinstitutterne om ændringer i reglerne for deres mellemværender med Nationalbanken	18

Tabeller og figurer:

Nationalbankens vigtigste aktiver og passiver	1
Danmarks internationale likviditet	2
Middelkurser i København for visse valutaer samt indeks for effektiv kronekurs	4
Valutakursudviklingen i forhold til dollar	5
Valutakursudviklingen i forhold til danske kroner	5
EMS-valutaernes indbyrdes placering	6
Den effektive kronekurs	6
Registrerede kapitalbetalinger til og fra udlandet	7
Specifikation af porteføljainvesteringer	8
Optragelse af finanslån i udlandet	9
Udenrigshandelen	9
Kvantumindeks og bytteforhold i udenrigshandelen	10
Betalingsbalancen	11
Statsfinanserne	12
Statens finansieringsbehov	13
Statens udlån og gæld	13
Kommuner, havne og værker mv.'s likvide beholdninger og gæld	14
Bankers og sparekassers mellemværender med Nationalbanken	15
Bankers og sparekassers udlån og beholdning af obligationer og aktier	16
Branchefordeling af bankers og sparekassers indenlandske udlån	17
Stigning i bankers indenlandske indlån, udlån og beholdning af obligationer	18
Bankers indlån	18
Stigning i sparekassers indenlandske indlån, udlån og beholdning af obligationer	19
Sparekassers indlån	19
Bankers og sparekassers indenlandske udlån og indlån	20
Primær likviditet og forskellige faktorerers påvirkning heraf	21
Pengemængden	22
Forskellige faktorerers påvirkning af pengemængden (M_2)	23
Statens nettofinansieringsbehov og kreditudvidelse til den private sektor og kommuner mv. gennem en række vigtige finansieringskilder	23
Tinglysninger af pantebreve i fast ejendom	24
Cirkulerende børsnoterede kroneobligationer	24
Realkreditinstitutternes låneaktivitet	25
Nettotilgang af børsnoterede kroneobligationer til kursværdi samt aktieemissioner	26
15 finansieringsselskabers balancer	27
Priser og lønninger	28
Effektiv rente af et udvalg af børsnoterede obligationer samt mindsterenten	29
Bankers og sparekassers effektive udlåns- og indlånsrenter	30
Rentesatser i en række lande	31
Nationalbankens vigtigste rentesatser	32
Nationalbankens diskonto og marginalrente ved udlån til pengeinstitutterne samt penge- markedsrenten	33
Dag-til-dag pengemarkedsrente	33

Seneste tendenser i valuta- og pengeforholdene

Denne oversigt vedrører perioden fra februar til begyndelsen af maj 1988.

De internationale valutaforhold

I forhold til sidste del af 1987 samt januar 1988 har kursrelationerne mellem dollaren og de valutaer, der deltager i det europæiske valutakurssamarbejde, været stabile. Fra februar til maj har dollaren fluktueret i intervallet 1,65-1,72 D-mark.

En medvirkende årsag til stabiliseringen af dollarkursen har været en stigning i den amerikanske rente på $\frac{1}{2}$ -1 pct.

Kun i et enkelt tilfælde i forbindelse med offentliggørelsen i midten af april af det amerikanske handelsbalanceunderskud for februar på knap 14 mia.\$ har centralbankerne foretaget koordineret støttekøb af dollar. Omtrent samtidig tilkendegav de syv førende industrilande i forbindelse med et møde i Valutafondens interimskomiteé, at en lavere dollarkurs kunne være skadelig for den økonomiske vækst.

Blandt de øvrige hovedvalutaer er der sket en vis styrkelse af yen, som i begyndelsen af maj noteredes til den hidtil højeste kurs i forhold til en række valutaer, i København således 5,20 kr. pr. 100 yen.

Efter at have været stabil gennem de forudgående 10 måneder er pund sterling på trods af to rentesænkninger på hver $\frac{1}{2}$ pct. steget med knap 5 pct. over for D-mark siden begyndelsen af marts, hvor det blev klart, at Bank of England ville ophøre med intervention til fastholdelse af pundkursen.

Svenske og norske kroner, der begge styres efter en kurv af valutaer, er styrket med godt 2 pct. over for EMS-valutaerne siden januar, hvilket bl.a. kan henføres til stigningen i pund sterling og yen.

Det europæiske valutakurssamarbejde (EMS)

Den italienske lire svækkedes frem til midten af maj med $1\frac{1}{2}$ procent i forhold til de øvrige EMS-valutaer, men befandt sig fortsat noget inden for den større udsvingsmargen, der gælder for liren.

Blandt de øvrige EMS-valutaer har kursfluktuationerne været beskedne. Den franske franc har bl.a. i lys af præsidentvalget bevæget sig fra den midterste til den nederste del af EMS-båndet. Efter en marginal svækkelse i forbindelse med udskrivningen af folketingsvalget genvandt kronen sin position umiddelbart efter afholdelsen af valget og befinder sig nu i midten af EMS-båndet.

Set under ét har valutakursforskydningerne siden begyndelsen af februar medført, at den effektive kronekurs som beregnet af Nationalbanken er faldet med godt $1\frac{1}{2}$ pct.

Betalingsbalancen og kapitalbevægelserne

Offentliggørelsen af handels- og betalingsbalancetal er fortsat stærkt forsinket som følge af omlægningen af Danmarks Statistiks EDB-system og overgangen til nye told-papirer. Udenrigshandelstallene for januar forventes først offentliggjort primo juli.

Der foreligger således kun tal for betalingsbalancens løbende poster frem til årsskiftet. Underskuddet beløb sig i 1987 til 20,1 mia.kr., hvilket var en forbedring på 14,5 mia.kr. i forhold til 1986. Formindskelsen kan altovervejende henføres til handelsbalancen eksklusive skibe mv., der forbedredes med 13,1 mia.kr.

Forbedringen kan opdeles i et mængdemæssigt importfald på godt 2 pct. som følge af konjunkturtilbagegangen, en stigning i de eksporterede mængder på knap 2 pct. samt en forbedring af bytteforholdet på 4 pct.

En del af forbedringen må tilskrives opbremsningen af den indenlandske efterspørgsel, og det er bemærkelsesværdigt, at dette har kunnet ske uden væsentlig negativ effekt på beskæftigelsen. En fortsat forbedring af betalingsbalancen vil ligeledes være afhængig af en afdæmpet indenlandsk efterspørgsel og en øget opsparing, men på længere sigt vil betalingsbalanceforbedringen ikke kunne opnås uden beskæftigelsesmæssige konsekvenser, medmindre der også sikres en rolig udvikling i lønomkostningerne.

Registrerede private kapitalbevægelser

	Værdi- papirer	Kommer- cielle lån og kreditter	Finanslån	Øvrige kapital- bevægelser	I alt
	Milliarder kroner				
1987 1. kv.	6,9	- 4,4	1,0	- 1,4	2,1
2. —	8,3	6,4	4,4	- 1,7	17,4
3. —	4,2	- 2,1	1,3	- 0,1	3,3
4. —	5,7	0,0	8,3	- 0,9	13,1
1987	25,1	- 0,1	15,0	- 4,1	35,9
1988 1. kv.	3,5	- 4,5	6,6	0,7	6,3
April*	3,6	- 2,2	1,7	- 1,0	2,1

Den private registrerede kapitalimport er foreløbig opgjort til 8,4 mia.kr. i de første fire måneder af 1988. Kroneobligationssalget androg 7,7 mia.kr. i denne periode og var navnlig udtalt i april efter stigningen i obligationsrenten. Udlandets efterspørgsel efter kroneobligationer har hidtil næsten udelukkende været rettet mod statsobligationer, men i indeværende år har andre obligationer – hovedsagelig realkreditobligationer – udgjort 40 pct. af kroneobligationssalget.

Kapitalimporten i form af finanslånsoptagelse har ligeledes været betydelig, men modsvares i vid udstrækning af valutaafgang som følge af tilbagebetaling af kommercielle lån og kreditter.

Uanset at der endnu ikke foreligger oplysninger om størrelsen af det løbende betalingsbalanceunderskud i 1. kvartal, viser kapitalbetalingerne i denne periode, at underskuddet er blevet fuldt ud dækket ved privat kapitalimport. Ved udgangen af marts

nåede valutareserverne det hidtil højeste niveau – 70 mia.kr. I april er valutareserverne foreløbig opgjort til at være faldet med godt 1 mia.kr.

Likviditetsudviklingen

Siden begyndelsen af året er pengeinstitutternes nettostilling over for Nationalbanken forbedret med 10,1 mia.kr., hvoraf 8,2 mia.kr. skyldes Nationalbankens valutakøb, der igen afspejler dels den betydelige private kapitalimport, dels at pengeinstitutterne har nedbragt deres valutabeholdning.

Til trods for et betydeligt bruttokasseunderskud har statsfinansernes likviditetsvirkning stort set været neutral, idet salget af statspapirer i årets første fire måneder under ét omtrent har svaret til bruttofinansieringsbehovet korrigeret for ændringer i postgiromidler og med fradrag af statens nettolåntagning i udlandet.

Med virkning fra 1. marts ændrede Nationalbanken grundlaget for pengeinstitutternes låntagning. Grænsen for optagelse af dag-til-dag lån ved træk på folio uden sikkerhedsstillelse blev reduceret fra 40 pct. til 25 pct. af det enkelte pengeinstituts egenkapital mv. Opretholdelsen af adgangen til usikret låntagning skal ses på baggrund af, at træk på folio fremover vil være betinget af, at kursværdien af det enkelte pengeinstituts ubelånte obligationsbeholdning noteret på Københavns Fondsbørs mindst svarer til instituttets maksimale trækingsadgang. Desuden vil Nationalbanken fremtidig modtage supplerende oplysninger vedrørende de enkelte pengeinstitutters likviditets- og soliditetsforhold.

Nationalbanken vil endvidere kunne tilføre likviditet i form af genkøbsforretninger i obligationer, såfremt det skønnes, at den fastsatte låneadgang på folio ikke er tilstrækkelig til dækning af pengeinstitutternes lånebehov. Genkøbsforretningerne vil have en løbetid på op til 7 dage, og maksimum for det enkelte pengeinstituts genkøbsforretninger vil blive udtrykt som en procentdel af egenkapitalen mv.

For en detaljeret beskrivelse af grundlaget for pengeinstitutternes låntagning i Nationalbanken henvises til pressemeddelelsen, side 18.

Rentesatserne for indskud og overtræk på folio har været fastsat til henholdsvis 8¼ pct. og 9 pct. siden 9. december. Da likviditeten var særlig stram i forbindelse med indbetalingen af A-skatter i april, indgik Nationalbanken 2- og 1-dags genkøbsforretninger henholdsvis den 13. og 14. april. Maksimum for genkøbsforretningerne blev fastsat til 15 pct. af det enkelte pengeinstituts egenkapital mv., og der blev indgået genkøbsforretninger for et beløb på 3,6 mia.kr. Basisrenten fastsattes til 9 pct. svarende til renten for træk på folio. I de dage genkøbsforretningerne løb, steg dag-til-dag pengemarkedsrenten stort set de 0,2 procentpoint, som svarer til transaktionsomkostningerne ved indgåelse af en 1-dags genkøbsforretning.

Kreditformidlingen gennem pengeinstitutterne

Pengeinstitutternes indenlandske udlån har efter korrektion for sæsonmæssige udsving været faldende gennem 1. kvartal, jf. figuren side 4, og svarede i slutningen af april stort set til niveauet ved udgangen af 3. kvartal 1987. Faldet opvejes delvis af en stigning i de sæsonkorrigerede udlån fra danske pengeinstitutters udenlandske enheder til valuta-indlændinge gennem 1. kvartal.

Forbrugsnedgangen og afgiften på renter af forbrugslån afspejles i stagnation i de ikke-erhvervsmæssige udlån, der ultimo 1987 befandt sig på det niveau, som var gældende ved udgangen af 1986.

*Pengeinstitutternes sæsonkorrigerede
indenlandske indlån og udlån*

Anm.: Indlånene er eksklusive særlige indlånsformer.

Pengeinstitutterne har i årets første fire måneder nedbragt obligationsbeholdningerne i et omfang, der stort set svarer til afviklingen af tidligere indgåede terminsforretninger.

Pengeinstitutternes sæsonkorrigerede indenlandske indlån eksklusive særlige indlånsformer har udvist en aftagende tendens gennem længere tid og lå ved udgangen af april 2 pct. under niveauet ved udgangen af november 1987. De gennemsnitlige indlån i april svarede omtrent til niveauet i april 1987, dvs. betydeligt under den aftalte basisstigningstakt på 7 pct. Indbetalingen af særlige indskud er derfor fortsat stillet i bero.

Ved udgangen af april var år-til-år stigningstakten i pengemængden (M_2) 2,7 pct.

Renteudviklingen

Fra begyndelsen af februar og frem til midten af april fluktuerede den gennemsnitlige obligationsrente omkring 11 pct. Efter en stigning på $\frac{1}{2}$ pct. i forbindelse med udskrivningen af folketingsvalget faldt obligationsrenten tilbage til 11 pct. efter afholdelsen af valget.

Rentestrukturen på obligationsmarkedet er fortsat relativt stejl, idet forskellen i de effektive renter på henholdsvis 30-årige realkreditobligationer og 2-årige statsgældsbeviser har været godt 2 pct. siden efteråret 1987. En medvirkende årsag til den stejle rentestruktur har været, at pengeinstitutterne med henblik på en reduktion af rentefølsomheden i obligationsbeholdningerne især har nedbragt beholdningerne af langt løbende obligationer.

En række pengeinstitutter har i slutningen af april forhøjet de fleste udlånsrentesatser med $\frac{1}{2}$ pct. og samtidig forhøjet nogle indlånsrentesatser. Rente-forhøjelserne har ikke haft baggrund i en almindelig stigning i renteniveauet, da obligationsrenten fortsat er

under niveauet ved udgangen af 1987, og rentesatserne for pengeinstitutternes mellemværender med Nationalbanken ikke har været ændret i opadgående retning i 1988. Formentlig har nogle pengeinstitutter følt behov for en øget indtjening på baggrund af stagnerende ind- og udlån og stigende omkostninger. På længere sigt vil en tilfredsstillende indtjening i pengeinstitutterne være betinget af, at de enkelte institutter løbende tilpasser omkostninger og kapacitet til markedets behov.

C & G banken

Som omtalt i Kvartalsoversigten fra november 1987 trådte C & G banken i betalingsstandsning den 28. oktober 1987, og da det ikke viste sig muligt at få etableret en afviklingsordning, blev banken erklæret konkurs den 17. maj 1988. Nationalbankens krav på konkursboet beløber sig til 369 mill.kr., men størrelsen af det endelige tab vil afhænge af dividenden i konkursboet.

Indskud i C & G banken er omfattet af Indskydergarantifondens dækningsregler. Indskydergarantifonden dækker, efter fradrag for eventuelle forpligtelser over for konkursboet, indskud indtil 250.000 kr. for hver enkelt indskyder. Indskud på indekskonti, kapitalpensionskonti, selvpensioneringskonti, ratepensionskonti, børneopsparingskonti, boligopsparingskonti, uddannelsesopsparingskonti, indskud, der indestår på advokaters klientkonti, indskud, der forvaltes i godkendte forvaltningsafdelinger i henhold til lov om anbringelse og bestyrelse af umyndiges midler mv. eller arvelovens §§ 61 og 65, samt indskud, der er deponeret i henhold til deponeringsloven, dækkes imidlertid fuldt ud af fonden.

Pengepolitikken i 1987

v/lektor, dr. econ. Jesper Jespersen

Uklar pengepolitisk målsætning

Nationalbankens årsberetning er meget kortfattet med hensyn til at informere om den pengepolitiske målsætning. Den førte pengepolitik i 1987 gengives i én sætning: „Trods konjunkturuomsvinget var der ikke grundlag for en lempelse af pengepolitikken” (side 11). Vedrørende 1988 indeholder beretningen en række rekommandationer med hensyn til finans- og indkomstpolitikken, mens de pengepolitiske intentioner er uomtalt. Det antydes dog, at „en forudsætning for, at den høje danske rente kan nedbringes” (er) „en fortsat forbedring af betalingsbalancen” (side 13).

I denne sammenhæng bør det vel tages med i betragtning, at den manglende klare tilkendegivelse fra Nationalbankens side om målsætningen for pengepolitikken i sig selv er en usikkerhedsskabende faktor. En usikkerhed, der gør de finansielle markeder mere febrilske og helt konkret har resulteret i, at den danske obligationsrente er højere og mere ustabil end i en række andre lande. Man hæfter sig bl.a. ved, at på trods af pengeinstitutternes stærkt reducerede lånebehov i Nationalbanken, er obligationsrenten ikke faldet igennem 1987.

Uanset renteniveauet ved årets udgang stort set var på samme niveau som ved begyndelsen af året, så har renten i den mellemliggende periode cyklet op og ned med en hast, der overgår udviklingen i de lande, vi sædvanligvis sammenligner os med, jf. tabellen.

Renteniveau og -variation i udvalgte lande

Langfristede obligationer	Niveau			Variabilitet ¹⁾			Spredning		
	1985	1986	1987	1985	1986	1987	1985	1986	1987
	Pct. p.a.								
Danmark	11.6	10.6	11.3	0.40	0.45	0.48	1.11	0.85	0.45
Sverige	13.0	10.3	11.7	0.33	0.36	0.24	0.41	0.86	0.27
Tyskland	6.9	5.9	6.1	0.19	0.18	0.21	0.41	0.21	0.35
UK	10.6	9.9	9.9	0.18	0.37	0.37	0.29	0.72	0.47
USA	10.8	8.1	8.6	0.27	0.33	0.30	0.59	0.55	0.75

Kilde: Statistisk månedsoversigt, Danmarks Statistik, kvartalsoversigten februar 1988, Danmarks Nationalbank.

¹⁾ Den gennemsnitlige absolutte ændring i renteniveauet fra måned til måned.

Den uklare pengepolitiske målsætning bevirker, at andre faktorer får en mere dominerende indflydelse på renteutviklingen. Dette er specielt uheldigt, når det toneangivende papir er en 20-årig realkreditobligation, der er bestemmende for byggerenten. Den gennemsnitlige rentevariation fra måned til måned har også i 1987 været omkring ½ procentpoint svarende til ca. 3 kurspoint.

Kilde: Nationalbanken.

Renteudviklingen

Ligesom i 1986 har den lange rente som nævnt fluktueret ganske kraftigt. Niveaue har stort set holdt sig uændret i forhold til udgangen af 1986, således at den rentestigning, der fandt sted igennem 1986, er blevet fastholdt i 1987, jf. figur 1.

I modsætning til 1986 er den korte rente – repræsenteret ved dag-til-dag renten – blevet anvendt som et pengepolitisk instrument. Da valutakrisen kulminerede i januar 1987, blev den korte rente sat op fra $9\frac{1}{4}$ pct. p.a. til 14 pct. p.a. Dette var et brud med den hidtidige meget passive praksis. I betragtning af, at der er tale om en *dag-til-dag* rente, så er en stigning på knap 5 procentpoint i en *pro anno*-sats ikke dramatisk. Dag-til-dag renter på adskillige hundrede procent har ikke været ualmindeligt i andre vestlige lande som et forsvar i valutakriser. Kort efter valutakursjusteringen blev dag-til-dag renten nedsat til 11 pct. I takt med, at den private kapitalimport atter tog fart, blev den korte rente sat yderligere ned.

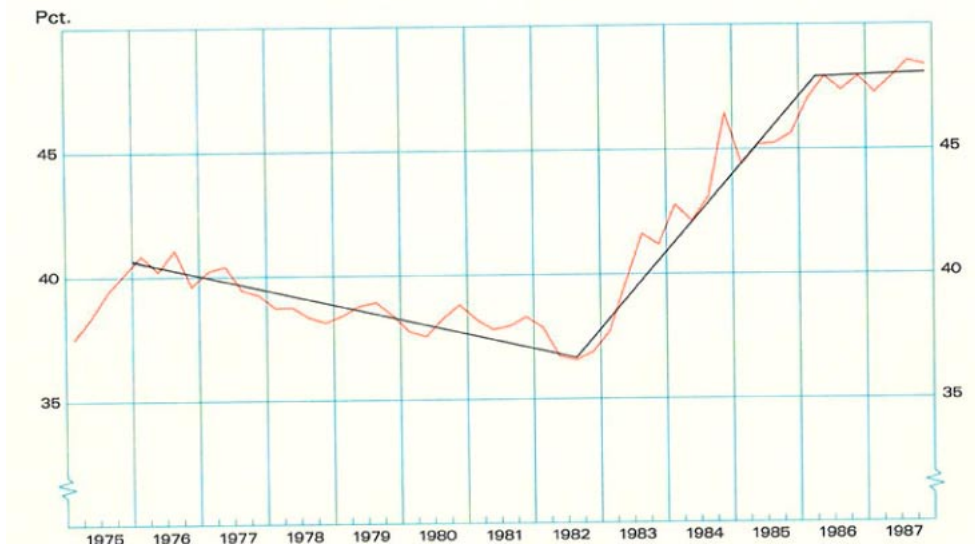
Det er en styrkelse af det pengepolitiske instrumentarium, at Nationalbanken har demonstreret vilje til at bruge den korte rente i forsvaret af valutareserven. Dette forsvar synes at være lykkedes så godt, at valutakassen i dag formelig bugner af likviditet. Valutareserven er således vokset fra 36 mia.kr. ved årets begyndelse til knap det dobbelte ved årets udgang. En udvikling, der var medvirkende til, at den korte rente blev sat ned i december 1987. Den medfølgende argumentation, at nedsættelsen skyldtes det internationale rentefald, var sådan set overflødig.

Den fortsatte vækst i valutareserverne ind i 1988 åbner således mulighed for en yderligere nedsættelse af pengemarkedsrenten, når den politiske situation er afklaret.

Et springende punkt er naturligvis sammenhængen mellem den helt korte og så den lange rente. Erfaringerne fra 1987 peger i retning af en ikke ubetydelig uafhængighed.

Figur 2

Et pengepolitisk snapshot
Pengemængden i forhold til bruttonationalproduktet

Anm.: Kontraktiv pengepolitik 1976.1 - 1982.3

Ekspansiv pengepolitik 1982.4 - 1986.1

Neutral pengepolitik 1986.2 -

Kilde: Nationalbanken.

Denne vurdering underbygges ydermere af de netop offentliggjorte beregninger fra Budgetdepartementet: „Statsgældspolitikken 1987”. Her nås det resultat, at et mindresalg af statsobligationer på 10 mia.kr. vil reducere den lange rente med $\frac{1}{2}$ -1 $\frac{1}{2}$ procentpoint samtidig med, at valutareserven vil falde med 1-6 mia.kr. over en 5-årig periode. Disse beregninger mere end antyder, at Nationalbanken fortsat har en væsentlig autonomi ved fastlæggelsen af niveauet for den lange rente.

Likviditetsudviklingen

Som et led i udformningen af pengepolitikken indgår Nationalbanken nu halvårlige aftaler med pengeinstitutterne om basisstigningstakten for indlånene. Denne er parallelt med faldet i indlånsvæksten blevet nedsat fra 9 pct. til 7 pct. samtidig med, at indbetaling til Nationalbanken af eventuelle overskridelser er blevet suspenderet. Disse aftaler har dog næppe megen effekt, idet indlånsudviklingen i pengeinstitutterne stort set er et spejlbillede af den pengepolitik, der i øvrigt føres. Har Nationalbanken besluttet sig for, at pengepolitikken ikke skal lempes, så vil indlånstigningen blive moderat. Et af målene for den førte pengepolitik er jo netop udviklingen i pengemængden – ved siden af renteutviklingen. Figur 2 illustrerer, hvorledes der i perioden fra 1976 til 1982 fandt en pengepolitisk stramning sted, der efterfølgende blev afløst af en betydelig lempelse frem til foråret 1986. Hvorefter pengepolitikken atter blev lagt om i mere restriktiv retning, men dog langt fra af samme styrke som i perioden op til 1982.

Konklusion

Pengepolitikken har i årene 1985-87 haft et overraskende forløb, idet den har været konjunktur*medløbende*. Konjunkturudviklingen vendte omkring midten af 1986, hvilket faldt sammen med en betydelig stramning af pengepolitikken. Denne kontraktive pengepolitik er i store træk blevet fastholdt i 1987 på trods af et betydeligt fald i produktion og beskæftigelse i den private sektor. Et udviklingsforløb, der er fortsat ind i 1988.

Den stramme pengepolitik har ført til en betydelig kapitalindstrømning. Valutareserverne var rekordstore ved udgangen af året, men da betalingsbalancens løbende poster stadig udviser et betydeligt underskud, har Nationalbanken ikke villet sænke renten.

Disse pengepolitiske erfaringer kombineret med beregningerne fra Budgetdepartementet peger mod følgende konklusioner. For det første, at Nationalbanken fortsat har en betydelig mulighed for at påvirke renteutviklingen. For det andet, at der er en vis forskel med hensyn til effekten af en sænkning af henholdsvis den korte og den lange rente. Den korte rente påvirker især kapitalbevægelserne, mens den lange rente i højere grad øver indflydelse på det realøkonomiske forløb og dermed betalingsbalancens løbende poster.

Endelig vil en klarere pengepolitisk målsætning forenet med en mere aktiv anvendelse af den korte rente kunne reducere usikkerheden omkring udviklingen i den lange rente og dermed risikopræmien ved placering i langfristede obligationer.

Pengepolitikken i 1987

v/lektor, lic. polit. Peter Erling Nielsen

1987 blev et tilfredsstillende år for den danske pengepolitik – den private kapitalimport kom i gang igen, da valutauroen i januar først var overstået, og handelsbalancen forbedredes. Samtidig voksede den indenlandske kreditgivning langsommere end året før, dels som et resultat af den stærkt reducerede økonomiske aktivitet, men også som en følge af skattereformen og kartoffelkuren. Udviklingen kan sammenfattes således:

Likviditetspåvirkning og -udvikling

	1985	1986	1987
	Milliarder kroner		
Udlandet			
Løbende betalingsbalance	- 29,1	- 34,6	- 20,2
Privat kapitalimport ¹⁾	36,7	- 18,5	37,9
I alt	7,6	- 53,1	17,7
Statens nettotræk på Nationalbanken og udenlandske lån	1,3	- 3,6	6,8
Nationalbankens obligationskøb	- 0,3	12,0	0,2
Samlet ydre påvirkning	8,6	- 44,6	24,5
Pengeinstitutternes samlede krediteksponering	52,8	62,4	- 3,6
Stigning i pengeinstitutternes nettogæld til Nationalbanken ²⁾	- 10,7	35,6	- 16,9
Tilvækst i pengemængden (M ₂)	44,6	25,9	15,8

Kilde: Danmarks Nationalbank, *Beretning og Regnskab* 1987, bilagstabel 21 og 33.

¹⁾ Som defineret i bilagstabel 33.

²⁾ Bortset fra særlige indskud i Nationalbanken; disse faldt i 1987 med 1,3 mia.kr. til 0,8 mia.kr.

Mest iøjnefaldende er genoptagelsen af den private nettolåntagning i udlandet, som især blev effektueret via salg af kroneobligationer og optagelse af finanslån; der kunne endvidere konstateres et vist tilbagesalg af udenlandske værdipapirer. Også pengeinstitutternes samlede krediteksponering (udlån + nettokøb af obligationer) påkalder sig interesse: udlånsvæksten blev mere end halveret, og samtidig reduceredes fondsbeholdningerne med hele 34 mia.kr. efter at være vokset kraftigt næsten hvert år siden midten af 1970'erne. At pengeinstitutterne nu er blevet nettoudbydere af obligationer samtidig med, at varigheden af de tilbageværende fondsbeholdninger reduceres kraftigt, må ses som resultatet af en markant omvurdering i banker og sparekasser af forholdet mellem forventet obligationsafkast og den tilhørende renterisiko.

Efter stabiliseringen af de europæiske valutaforhold i begyndelsen af 1987 har spændet mellem danske og tyske obligationsrenter ligget på ca. 5 pct., således at den lange danske rente ved udgangen af 1987 var ca. 12 pct., hvilket svarede til niveauet ét år før.

De pengepolitiske myndigheders vigtigste instrument er fortsat reguleringen af pengeinstitutternes låntagning i/placering hos Nationalbanken. Den ordning, der blev indført i august 1985, viste sig hurtigt at være uden større praktisk relevans, da den var baseret på, at banker og sparekasser skulle være i kredit i forhold til Nationalbanken, således at det forventedes at blive gennem fastlæggelse af vilkårene for indlån og placeringer, at myndighederne kunne bestemme de korte rentesatser. Som man kan se af ovenstående tabel, så medførte kapitaludstrømning og stor indenlandsk kreditudvidelse, at pengeinstitutterne i stedet for tilgodehavender oparbejdede et stort lånebehov, som Nationalbanken uden om det formelle likviditetsstyringssystem tilfredsstillede via interbankmarkedet. Fra 1. august 1987 – på et tidspunkt, hvor likviditetsforholdene igen havde ændret sig, således at lånebehovet var faldende – indførtes et symmetrisk likviditetsstyringssystem.

Kreditsituationer skal nu håndteres gennem fastlæggelse af vilkår for indskud på pengeinstitutternes foliokonti i Nationalbanken; banker og sparekasser tilbydes også – som under den gamle ordning – 3-måneders indlånsbeviser, som under normale omstændigheder kan tilbagesælges til (men ikke længere belånes i) Nationalbanken. Har pengeinstitutterne et lånebehov, så giver 1987-ordningen dem adgang til at overtrække deres foliokonti med et beløb svarende til en procentdel af egenkapitalen. Nationalbanken har forbeholdt sig ret til løbende at regulere denne maksimale trækingsret, men har frem til foråret 1988 holdt sig til 40 pct., når bortses fra to korte perioder i november og december, hvor der skulle afregnes selskabsskat og realrenteafgift.

Denne tilpasning af styringssystemet var logisk i lyset af de svingende likviditetsforhold, og den nye har i praksis fungeret udmærket. Når indenlandske låntagere næsten frit kan substituere mellem inden- og udenlandsk finansiering, og når pengeinstitutternes samlede krediteksponering kan svinge kraftigt, er det urealistisk at forsøge at fastholde sektoren i enten en debet- eller en kreditposition. Men på trods af, at 1987-ordningen repræsenterede et vigtigt fremskridt, fremstod hurtigt to problemer.

For det første viste det faktiske lånemaksimum sig at være mindre end de nævnte 40 pct. af den samlede egenkapital i pengeinstitutsektoren. Man havde formentlig ventet, at det i pressituationer altid ville være attraktivt for pengeinstitutter, der ikke selv manglede likviditet, at udnytte deres låneadgang fuldt ud for bagefter over interbankmarkedet at videregive likviditeten (og selv tjene et mindre spread) til kolleger, der allerede havde udnyttet deres lånemuligheder. Meget tyder på, at denne proces forløber trægere end før, idet pengeinstitutterne har skærpet deres interne regler for mellemværender med andre banker og sparekasser – sandsynligvis i lyset af de vanskeligheder, som en række pengeinstitutter har været ude i. At pengemarkedet fungerer mindre effektivt end tidligere, antydes også af, at der fra tid til anden er blevet foretaget indskud på foliokonto i Nationalbanken, selv om sektoren under ét har haft et lånebehov. Myndighederne kan således ikke med sikkerhed vide, hvor stor en del af den samlede låneramme der vil blive benyttet på et givet tidspunkt som en følge af mere solide og forsigtige enheders modvilje mod at handle med pengeinstitutter, der anses for risikobehæftede.

For det andet er det nu også blevet nødvendigt for Nationalbanken – der har et stort beløb til gode i et pengeinstitut, som forventes afviklet i løbet af kort tid – at interessere

sig for låntagende pengeinstitutters kreditværdighed. Disse forhold gav anledning til, at man i begyndelsen af 1988 modificerede udlånssiden af det samlede likviditetsstyrings-system. Fra 1. marts 1988 har pengeinstitutterne kun kunnet låne svarende til 25 pct. af deres egenkapital (og kun hvis de er i besiddelse af en beholdning af ubelånte obligationer med en kursværdi mindst svarende til det lånte beløb), og viser dette sig i en given situation utilstrækkeligt, så kan Nationalbanken tilbyde at foretage genkøbsforretninger i obligationer – pengeinstitutterne kan få adgang til at sælge obligationer til Nationalbanken samtidig med, at man aftaler et genkøb til en bestemt tid og kurs. Der er givet tale om en forbedring af styringssystemet, om end der dog tilsyneladende tilbagestår en del problemer: for det første fremmer ordningen ikke (gen-)skabelsen af et effektivt interbankmarked, hvilket i sig selv mindsker pengepolitikens gennemslagskraft, for det andet indebærer det valgte styringsarrangement kun en svag tilskyndelse til de risikobehæftede pengeinstitutter om at påbegynde en tilpasning og sanering, og for det tredje undgår Nationalbanken trods alle disse anstrengelser nok alligevel ikke at skulle fungere som lender of last resort (dvs. at yde lån, uden at de sædvanlige betingelser er opfyldt) ved akutte kriser i pengeinstitutter.

I Finland – og i et beskedent omfang også i Norge – har centralbankerne valgt at tilføre banksystemerne likviditet gennem køb af bankcertifikater (indlånsbeviser udstedt af banken), hvilket indebærer den fordel, f.eks. i forhold til det danske system, at kvalitetsforskelle pengeinstitutterne imellem kan blive afspejlet i renten på de pågældende pengeinstitutters beviser og dermed også i deres omkostning ved at låne i centralbanken. Det vil naturligvis altid være ubehageligt for de pengepolitiske myndigheder (som i praksis formentlig vil samarbejde med det organ, der udøver tilsynsfunktionen) at skulle foretage en sådan kreditværdighedsvurdering, men dels kan man ved et sådant system opnå, at interbank-, aftalekonto- og certifikatmarkeder smelter sammen til ét, således at der vil eksistere markedspriser – hvilket igen vil øge pengepolitikens effektivitet og publikums muligheder for at overskue tilbudte placeringsvilkår – og dels vil ledelserne i pengeinstitutter, der på den måde bedømmes negativt i fuld offentlighed, formentlig arbejde hårdt for at komme på linie med de mere solide kolleger.

Et tilsvarende synspunkt kan gøres gældende vedrørende loven om en indskydergarantiordning, der blev vedtaget i slutningen af 1987. Det var blevet en politisk kendsgerning, at vi skulle have et sådant arrangement, og det var tilfredsstillende, at man efter lang tids uenighed nåede et kompromis. Men det kan beklages, at den valgte ordning ikke tilskynder de enkelte pengeinstitutter til at undgå, at deres kunder kommer til at gøre brug af den. Havde det ikke været naturligt, hvis præmierne til garantifonden var blevet sat i forhold til den risiko, som de enkelte pengeinstitutter måtte påføre deres indlånskunder, for er det i disse år ikke af største betydning for de pengepolitiske myndigheder, tilsynsmyndigheden, publikum og pengeinstitutterne selv, at alle midler tages i brug for at genskabe den fulde tillid til det danske finansielle system? Forslagene om forbedret revision, ændrede kapitalkrav og et effektiviseret tilsyn er nyttige, men man bør ikke se bort fra anvendelsen af økonomiske incitamenter i bestræbelserne på at styrke pengeinstitutterne.

Ud over tilpasningen af likviditetsstyringssystemet bød 1987 ikke på større pengepolitiske omlægninger. Deponeringsordningen, hvorunder et pengeinstitut med en indlåns-vækst over den såkaldte basisstigningstakt skulle indskyde 20 pct. af sin overskridelse på en særlig konto i Nationalbanken, blev stillet i bero ved udgangen af 1987, fordi sektorens samlede indlåns- (og balance-)vækst efterhånden var blevet meget svag. Det har for-

mentlig også spillet en rolle, at pengeinstitutterne som nævnt kraftigt havde reduceret fondsbeholdningerne og dermed deres renterisiko.

I sommeren 1986 interвенerede Nationalbanken over en kort periode i obligationsmarkedet for at dæmpe en tendens til rentestigning. Man har ikke forsøgt sig med noget tilsvarende i 1987, om end man kan notere sig, at statens træk på Nationalbanken og udenlandske lån – der i virkning må svare til traditionelle markedsoperationer – har været lidt større end i de foregående år.

1986-indgrebet havde formentlig ingen større effekt, hvilket i øvrigt bekræftes af en netop offentliggjort studie¹⁾. Man viser her – om end på et spinkelt statistisk grundlag – at en reduktion i statspapirsalget på 10 mia.kr. kun vil have en beskednen effekt på obligationsrenten, hvis en sådan statsgældspolitisk handling ikke ledsages af en reduktion af de satser, Nationalbanken bringer i anvendelse over for pengeinstitutterne (jf. omtalen af likviditetsstyringssystemet), og hvis det umiddelbare rentefald ikke overvælttes på den forventede, fremtidige obligationsrente. Men skulle begge disse betingelser faktisk blive opfyldt, så opstår på den anden side i løbet af en kortere årrække et ganske kraftigt fald i valutareserverne.

Hvis dette billede er korrekt, så kastes et interessant lys på spørgsmålet om den pengepolitiske autonomi. For det første er likviditetsstyring/styring af den korte rente af afgørende betydning for det pengepolitiske forløb, og for det andet antydes, at nok kan konsekvent og samordnet brug af penge- og statsgældspolitik ændre renteniveauet og -forventningerne i det korte løb (der synes således ikke at blive tale om umiddelbare, massive kapitalbevægelser), men på lidt længere sigt vil der opstå et massivt eksternt pres, der vil virke rentedrivende – valutareserven reduceres, fordi den private kapitalimport svinder ind, samtidig med at de løbende poster belastes. Så har man endda noget urealistisk antaget, at forventningerne til den fremtidige valutakurs ikke påvirkes.

Den pengepolitiske autonomi er altså så beskednen, at myndighederne ikke vil være i stand til varigt at reducere rentespændet i forhold til udlandet. Da et fald i den relative danske rente fortsat forekommer meget ønskeligt, så taler alt for en tilpasning af den øvrige økonomiske politik – og da det efter de senere års erfaringer er blevet klart, at massive rentefald virker kraftigt forøgende på det private forbrug og batalingsbalanceunderskuddet, så må den fremtidige økonomiske politik også indeholde elementer af strukturel karakter med det formål yderligere at mindske tilskyndelsen til låntagning til forbrugsformål og til at gøre opsparingsincitamenterne endnu stærkere.

¹⁾ Finansministeriet/Budgetdepartementet: Statens låntagning og gæld 1987. København 1988 – se i denne forbindelse kap. 10.

Uddrag af
nationalbankdirektør Richard Mikkelsens
indlæg på Realkreditrådets årsmøde
fredag den 22. april 1988

1. Jeg vil gerne knytte nogle kommentarer til den diskussion, der er opstået om Danmarks muligheder for at klare sig, når det store indre marked i EF bliver en realitet.

I denne kreds er det naturligvis især realkreditens forhold, der har interesse, men da dansk realkredit efter min opfattelse står godt rustet til den konkurrence, der efterhånden måtte vise sig udefra, skal jeg ikke gå nærmere ind på denne problematik bortset fra, at jeg til sidst i mit indlæg vil slå til lyd for en forenkling af de meget detaljerede regler, der gælder for realkreditinstitutternes udlånsvirksomhed.

.....

Diskussionen har naturligvis mange facetter. Jeg vil gerne sige et par ord om to af de emner, der har optaget sindene mest, nemlig udenlandske foretagenders overtagelse af en række danske virksomheder, og industriens evne til at klare sig under de vanskeligere konkurrencevilkår, der må ventes.

2. For så vidt angår de mange overtagelser af danske virksomheder kan der være grund til at gøre opmærksom på tre ting.

For det første, at sådanne overtagelser har været hverdagskost i mange år. Faktisk var direkte erhvervsinvesteringer i andre lande blandt de første områder, der blev frigivet, da man for årtier siden inden for OECD påbegyndte liberaliseringen af kapitalbevægelser, og disse muligheder har siden været flittigt udnyttet i takt med den gradvist stigende økonomiske integration i den vestlige verden.

For det andet er der ikke tale om en envejstrafik. Det er sagt adskillige gange fra Nationalbankens side, at nok er der mange udenlandske virksomheder, der køber sig ind i det danske erhvervsliv, men trafikken den modsatte vej er mindst lige så livlig. Rent faktisk har danske direkte investeringer i udlandet i flere år oversteget udenlandske direkte investeringer i Danmark.

For det tredje har udsigten til et stort indre marked i EF overalt sat skub i udviklingen. Det er altså ikke alene hos os, at der i denne tid er mange og ind imellem store virksomheder, der skifter ejere.

.....

Som helhed betragtet er tallene en klar demonstration af, at det er Fællesmarkedet, der trækker. Det indre marked tilskynder til samarbejde og sammenlægninger inden for Fællesskabet, og det virker samtidig som en magnet på virksomheder i lande, der står uden for EF.

Denne udvikling bærer klart i retning af at forbedre vækstpotentialet i Europa gennem strukturrationalisering, effektivisering og styrkelse af forsknings- og udviklingsindsatsen. Herigennem bliver der tillige mulighed for at yde et bedre modspil over for kraftcentre i USA og Japan.

Det er samtidig en udvikling, som overalt har givet anledning til en følelsesladet debat. Det er altså ikke alene hos os, at man diskuterer konsekvenserne af denne proces. Det gør man i høj grad også i andre lande, hvor der efterhånden er mange eksempler på, at selv meget store virksomheder er blevet overtaget eller søgt overtaget af foretagender uden for landets egne grænser.

Man kan på denne baggrund spore to tendenser.

Den ene går ud på at ruste sig nationalt. Såvel herhjemme som i udlandet har man set kredse inden for erhvervslivet og den finansielle sektor tage anledning af denne udvikling til at arbejde for, at der i konkrete tilfælde skabes mulighed for nationale løsninger.

Dette er en ganske naturlig og samtidig fornuftig reaktion, når det kan ske på et forretningsmæssigt grundlag. I denne forbindelse kan presset udefra vise sig at være en gavnlig stimulans i retning af yderligere effektivisering af landets eget erhvervsliv.

Den anden tendens vedrører det offentlige reaktion. Her har man rundt omkring set tilløb til en stramning af de regler, der er gældende for virksomhedsfusioner. Det forekommer imidlertid uheldigt, såfremt man af rent nationalistiske grunde gennemførte indgreb, der ville bryde med den mangeårige tradition om frie erhvervsinvesteringer på tværs af grænserne. Noget sådant ville naturligvis også klart være i modstrid med ideen om skabelsen af et stort indre marked i EF.

3. Det andet punkt vedrørte industriens forhold, der mildest talt er blevet sat under lup i den diskussion, der har rejst sig. Jeg vil gerne henholde mig til det område, man traditionelt kredser om, når man drøfter industriens styrke, nemlig konkurrenceevnen udadtil og indadtil målt ved udviklingen i markedsandele.

Dette er en svær analyse, men helhedsindtrykket er, at industrien herhjemme deler vilkår – på godt og ondt – med industrierne i andre europæiske lande.

Ser man på forløbet i det sidste års tid, er det sådan, at dansk industrieksport målt i faste priser steg med 7-8 pct. fra 4. kvartal 1986 til 4. kvartal 1987, dvs. et i sig selv ganske godt resultat. I andre europæiske lande var stigningerne imidlertid stort set af samme størrelsesorden, således at vor markedsandel ikke forrykkede sig væsentligt i forhold til denne landegruppe.

Derimod viser tallene klart, at vi har tabt markedsandele på hjemmemarkedet, vel omkring 3 pct., men også dette er et fænomen, som har gjort sig gældende i andre europæiske lande.

Det er vigtigt at være opmærksom på, at denne udvikling i meget betydelig grad hænger sammen med den globale tilpasningsproces, der er i gang som følge af dollarens kraftige fald igennem de sidste tre år. Som bekendt har USA nu i flere år haft meget store underskud på betalingsbalancen, og faldet i dollarkursen er en af de mekanismer, hvor igennem denne mangel på ligevægt vil kunne genoprettes.

.....

Fra 1979 til midten af 1980'erne var der til gengæld en meget tilfredsstillende udvikling med en vækst i industrieksporten, stadig målt i forhold til bruttonationalproduktet, der var væsentlig større end gennemsnittet i andre europæiske OECD-lande og klart bedre end f.eks. i Sverige. Det er denne fremgangslinie, der helst skulle fortsættes, efter at der nu har været pause i et par år.

Det er næsten banalt at sige, at en af de vigtigste forudsætninger herfor er, at industrien formår at holde omkostningsstigningerne nede. Endvidere vil virksomhedernes

konkurrenceevne i høj grad blive påvirket af de offentlige byrder, der pålægges dem, sammenlignet med hvad virksomhederne i konkurrentlandene må bære.

Set ud fra et betalingsbalancesynspunkt er der således ikke grund til at være særlig kritisk over for industriens indsats.

Det, der igennem årene har generet os, er først og fremmest den indre efterspørgsel og dermed det indre forbrug, der har haft en almindelig tendens til at være alt for stort.

Den anden side af det indenlandske forbrug er naturligvis opsparingen, og uanset at opsparingen igen så småt gik den rigtige vej i 1987, så er den samlede opsparing i Danmark stadig utilfredsstillende lav.

.....

4. Til sidst nogle kommentarer til de lovregler, der gælder for realkreditinstitutterne, dvs. selve realkreditloven og loven om indeksregulerede realkreditlån.

Begge love forekommer at være meget detaljerede og også for detaljerede. Det væsentlige er selvfølgelig sigtet med lovene, men mon ikke tiden er inde til en revision med henblik på forenklinger.

I realkreditloven opereres der med mange lånegrænser varierende fra 35 pct. til 90 pct. og i enkelte tilfælde op til 100 pct. afhængig af låneformål og ejendomskategori. Endvidere arbejder man med løbetider fra 10 år til 35 år, og da lånegrænser og løbetider er kædet sammen på kryds og tværs, er der mange kombinationsmuligheder. Forholdene er blevet yderligere kompliceret, efter at der i forbindelse med kartoffelkuren er blevet indføjet bestemmelser om sammenblanding af annuitetslån og serielån.

Disse mange detaljer skyldes, at realkreditloven hen ad vejen er blevet anvendt dels i konjunkturpolitisk øjemed, dels som led i støtteforanstaltninger over for dele af bolig- og byggeområdet samt landbruget. Oprindeligt var realkreditloven forholdsvis enkel, men er med tiden blevet mere og mere kompliceret.

Det er et udslag af samme tendens, at antallet af obligationsserier på Fondsbørsen er steget voldsomt.

Hvis man tager alt med, dvs. ud over realkreditobligationer tillige statsobligationer og andre børsnoterede obligationer, var der ved udgangen af 1987 registreret i alt 2.473 serier i Værdipapircentralen. Dette var ca. 800 flere end ved udgangen af 1983, der var den første opgørelse pr. ultimo året efter Værdipapircentralens opstart i foråret 1983. Fortsætter man på denne måde, vil antallet af serier gå yderligere kraftigt i vejret i de kommende år.

.....

Der kan derfor være grund til at nyvurdere såvel lånereglerne som obligationssiden med det formål at opnå en simplificering.

Ud over det ordensmæssige heri vil der utvivlsomt være en rationaliseringsgevinst at hente. Samtidig vil realkreditinstitutterne med et forenklet system få bedre mulighed for at imødegå den internationale konkurrence, der må ventes på realkreditområdet, efterhånden som det indre marked i EF for finansielle tjenesteydelser bliver en realitet.

Det er klart, at der vil være problemer forbundet med en sådan forenkling, da mange af bestemmelserne er blevet til i forbindelse med særlige politiske formål, som f.eks. det sociale sigte med bygge- og boligpolitikken og løsningen af strukturproblemer inden for landbruget.

Disse formål kan selvfølgelig tilgodeses gennem fordelagtige lån, men principielt

burde den slags tilskudsordninger eller subsidier frem i lyset, dvs. have form af rentestøtte via statsbudgettet fremfor, at den samme realitet skjules via indviklede låneordninger.

Endvidere burde man overveje, om det er særlig hensigtsmæssigt at anvende realkreditloven i konjunkturpolitisk øjemed.

Fra Nationalbankens side har vi ingen tiltro til direkte regulering af kreditformidlingen, således som forholdene er i dag. Det er en opfattelse, som vi deler med de pengepolitiske myndigheder i andre lande.

Så godt som overalt har man opgivet eller i hvert fald svækket denne form for kreditpolitisk styring, og i stedet for bragt rentepolitikken i forgrunden som regulator. Der er samtidig overalt en klar tendens til at styrke renten som middel i den økonomiske politik ved helt eller delvis at fjerne de skatterabatter, der tidligere blev ydet i forbindelse med privatpersoners renteudgifter.

Herhjemme blev der taget et vigtigt skridt i denne retning ved skattereformen, og denne linie er siden blevet styrket med kartoffelkuren.

En række andre lande er gået endnu videre, og det er et spørgsmål, om tiden ikke er inde til, at også vi overvejer at gøre det endnu mindre tillokkende at gå lånevejen fremfor at spare op til de udgiftsformål, der kræver en vis kapitalindsats.

En fortsættelse af den politik, der er indledt på dette område, ville være gavnlig for løsningen af vore balanceproblemer og ville som en sideeffekt samtidig kunne åbne op for en forenkling af lånereglerne i realkreditloven ved i styringen at lægge mere vægt på renten og mindre på detaljerede udlånsbestemmelser.

Meddelelse af 23. februar 1988 til pengeinstitutterne om ændringer i reglerne for deres mellemværender med Nationalbanken

Med virkning fra den 1. marts 1988 gælder følgende retningslinier for pengeinstitutternes mellemværender med Danmarks Nationalbank. Reglerne gælder kun for pengeinstitutter, der er tilsluttet de kreditpolitiske aftaler med Nationalbanken.

Overtræk på folio

Inden for et maksimum udtrykt som en procentdel af egenkapitalen mv. kan pengeinstitutterne optage dag-til-dag lån i Nationalbanken i form af overtræk på foliokonti til en rentesats, der meddeles dagligt i tidsrummet fra kl. 10 til kl. 15 på tlf.nr. 01 11 72 14, som er tilsluttet en automatisk telefonsvarer, og på dataskærm over DN forespørgselservice. Renten tilskrives månedligt.

Maksimum for overtræk på folio er indtil videre fastsat til 25 pct. af egenkapitalen mv., men kan ændres med dags varsel. Beregning af maksimum sker på grundlag af pengeinstituttets egenkapital og ansvarlige indskudskapital, der kan ligestilles med egenkapital, ifølge månedsbalancen én måned forud for begyndelsen af den måned, hvori låntagningen finder sted. For låntagning i perioden medio februar-ultimo maj vil grundlaget dog være egenkapitalen mv. ifølge status ultimo året før.

Det er en betingelse for det enkelte pengeinstituts overtræk på folio, at kursværdien af pengeinstituttets ubelånte beholdning af obligationer noteret på Københavns Fondsbørs på intet tidspunkt er mindre end pengeinstituttets maksimale adgang til overtræk på folio, og at Nationalbanken når som helst kan få forelagt dokumentation herfor.

Nationalbanken forbeholder sig at kræve sikkerhedsstillelse for overtræk på folio på individuel basis. Nyetablerede pengeinstitutter vil dog altid blive afkrævet sikkerhed.

Såfremt et pengeinstituts foliokonto kl. 15,45 udviser en debetsaldo, der overstiger maksimum, vil Nationalbanken rette henvendelse til pengeinstituttet og kræve inddækning samme dag samt beregne sig et administrationsgebyr på $\frac{1}{6}$ pct. af det overskydende beløb, dog minimum kr. 100.

Likviditetsstøtte ved køb af obligationer (genkøbsordning)

Når Nationalbanken skønner, at pengeinstitutternes samlede lånebehov ikke kan tilfredsstilles inden for rammerne af overtræk på folio, vil Nationalbanken tilbyde at indgå genkøbsforretninger, hvor Nationalbanken køber obligationer af pengeinstitutterne med samtidig aftalt tilbagesalg. Nationalbankens køb afvikles dagen efter indgåelsen og tilbagesalget til pengeinstituttet 8 kalenderdage efter indgåelsen, hvis dagen er bankdag og i andet fald den følgende bankdag. Såfremt Nationalbanken har meddelt en seneste udløbsdato, vil genkøbsforretninger etableret i ugen forud dog blive afviklet denne dato.

Genkøbsordningen omfatter kun obligationer, der er noteret på Københavns Fondsbørs. Obligationer eller udtrukne andele, der forfalder før genkøbsforretningens udløb, godtages ikke.

Senest dagen før der åbnes adgang for genkøbsforretninger, vil der blive givet med-

delelse om basisrenten og maksimum for det enkelte pengeinstituts genkøbsforretninger udtrykt som en procentdel af egenkapitalen mv. Meddelelsen vil blive bekendtgjort på samme måde som renten for overtræk på folio.

Provenuet af Nationalbankens køb og tilbagesalg vil blive krediteret respektive debiteret det enkelte pengeinstituts foliokonto. Krediteringen finder sted dagen efter forretningens indgåelse. Med henblik på at undgå beregning af vedhængende renter vil Nationalbankens købs- og tilbagesalgspris være identiske svarende til 90 pct. af den nominelle værdi for statsgældsbeviser og variabelt forrentede statspapirer og 75 pct. af den nominelle værdi for andre obligationer. Kun obligationer med en pålydende rente på 9 pct. og derover godtages.

Obligationerenter, der påløber eller forfalder under genkøbsforretningens løbetid, tilfalder ubeskåret det pågældende pengeinstitut. Som modstykke til at pengeinstitutterne oppebærer renteindtægter på de papirer, der indgår i genkøbsforretningerne, og at tilbagesalgsprisen er identisk med købsprisen, beregnes den implicitte renteomkostning direkte på grundlag af kontantbeløb og basisrenten. De således beregnede omkostninger debiteres de respektive pengeinstitutters foliokonti ved den enkelte genkøbsforretnings udløb.

Forretninger indgås ved telefonisk aftale med Nationalbankens fondskontor (tlf.nr. 01 14 14 11, lokal 3406 eller 3407). Samme dag skal obligationerne overføres til en af Nationalbanken anvist VP-konto ved konto-til-konto overførsel. Ved genkøbsforretningens udløb tilbagefører Nationalbanken ved konto-til-konto overførsel obligationerne til pengeinstituttets VP-konto. Er ordningen fortsat i kraft ved genkøbsforretningens udløb, kan den fornyes uden frem- og tilbageførsel efter telefonisk aftale med Nationalbankens fondskontor dagen før udløb.

Forrentning af indskud

Kreditsaldi på pengeinstitutternes foliokonti i Nationalbanken forrentes med en sats, som meddeles dagligt. Renten tilskrives månedligt.

Indlånsbeviser

De nærmere vilkår for Nationalbankens indlånsbeviser fremgår af bilaget.

Den daglige fastsættelse af satser for salg og køb af indlånsbeviser er indtil videre indstillet.

Tabeller og figurer

Signaturforklaring

- Nul
- 0 Mindre end en halv af den anvendte enhed
 - Anvendes i rubrikker, hvor der efter sagens natur ikke kan forekomme tal
- ... Oplysninger foreligger ikke
- * Foreløbige eller anslåede tal
- _____ Databrud

I tabeller, hvor banker og sparekasser indgår, er tallene eksklusive færøske og grønlandske banker og sparekasser, men inklusive herværende filialer af udenlandske pengeinstitutter.

Nationalbankens vigtigste aktiver og passiver

1

Ultimo ¹⁾	Aktiver				Passiver				
	Den officielle likviditet ²⁾		Udlån ⁴⁾	Obligationer og aktier	Seddel- og mønt-omløb	Indlån ⁴⁾	Indlåns-beviser	Statens tilgodehavende	
	Guld ³⁾	Netto-fordringer på ud-landet mv.						Løbende konto ⁵⁾	Postgiro-midler
Millioner kroner									
1977	577	8 794	4 618	13 089	11 044	718	•	14 408	- 425
1978	594	15 597	5 236	11 478	12 016	1 588	•	17 686	768
1979	3 280	16 866	5 204	11 400	13 254	1 568	•	14 184	2 234
1980	5 741	19 692	2 589	11 876	14 151	1 273	•	12 198	1 826
1981	4 759	18 379	2 836	10 806	15 288	1 642	•	4 857	1 887
1982	5 663	18 687	8 255	10 707	15 939	930	•	6 943	2 325
1983	6 137	35 133	8 049	14 657	17 045	571	•	19 624	2 872
1984	5 661	33 969	11 692	11 521	18 716	2 507	•	12 346	4 329
1985	4 772	48 716	26 196	13 760	20 155	2 562	23 816	16 207	5 142
1986	4 675	31 189	42 875	23 880	21 339	767	7 907	49 499	1 491
1987	4 858	59 511	18 319	24 189	22 809	1 403	—	58 939	1 032
1984 Marts	6 137	32 204	3 210	12 425	16 559	710	•	10 792	183
Juni	6 137	31 209	4 438	12 762	17 422	1 739	•	8 186	1 141
Sept.	6 137	38 776	6 455	12 986	16 839	2 455	•	16 908	580
Dec.	6 137	31 338	11 581	13 111	18 716	2 502	•	9 272	4 329
1985 Marts	5 661	44 044	7 736	11 540	17 944	2 528	•	19 586	91
Juni	5 661	50 387	8 695	11 649	19 731	3 089	•	23 634	2 266
Sept.	5 661	49 578	16 481	11 189	18 438	2 841	15 465	14 193	2 432
Dec.	5 661	51 076	26 203	11 270	20 155	2 562	23 816	13 184	5 142
1986 Marts	4 772	38 990	29 252	13 987	19 437	2 255	24 039	12 480	1 106
Juni	4 772	33 067	35 970	14 151	20 600	1 975	27 749	8 534	- 656
Sept.	4 772	29 589	18 770	25 010	19 504	1 652	5 808	23 794	- 643
Dec.	4 772	31 681	42 863	25 709	21 339	750	7 907	48 424	1 491
1987 Jan.	4 675	23 321	46 243	23 837	20 049	1 195	4 351	46 937	- 813
Feb.	4 675	31 667	43 272	23 872	19 826	1 398	4 278	52 746	- 1 751
Marts	4 675	44 822	32 152	23 892	19 675	1 270	4 554	57 441	- 2 227
April	4 675	43 705	33 131	23 863	21 055	1 572	4 388	53 664	- 1 484
Maj	4 675	55 954	21 330	23 871	21 100	1 598	7 363	52 872	- 2 730
Juni	4 675	60 986	15 311	23 897	21 632	1 248	9 187	50 284	- 1 117
Juli	4 675	60 361	14 615	23 924	21 418	1 237	6 399	50 387	- 2 492
Aug.	4 675	61 273	10 108	23 920	20 791	1 603	3 536	50 066	- 3 144
Sept.	4 675	62 215	8 835	23 913	20 709	1 449	3	52 008	- 1 040
Okt.	4 675	63 069	9 833	23 933	21 052	1 530	3	52 934	- 1 590
Nov.	4 675	62 554	25 106	24 005	21 237	1 271	3	67 854	- 1 165
Dec.	4 675	61 151	18 178	23 879	22 809	1 427	—	55 819	1 032
1988 Jan.	4 858	62 036	6 687	23 848	21 543	1 655	—	49 259	- 689
Feb.	4 858	64 295	6 618	23 877	21 095	1 831	—	52 311	- 2 860
Marts	4 858	65 796	5 659	23 950	21 999	2 137	—	54 794	- 2 411

¹⁾ Da tallene ultimo året er statustal, mens tallene ultimo måneden er balancetal, kan tallene ultimo december afvige fra tallene ultimo året.

²⁾ Danmarks officielle internationale likviditet er specificeret på side 2. Kursreguleringer af den officielle likviditet medførte i 1977 en forbedring på 109 mill.kr., i 1978 en forringelse på 1.578 mill.kr., i 1979 en forbedring på 4.315 mill.kr., i 1980 en forbedring på 4.597 mill.kr., i 1981 en forbedring på 2.556 mill.kr., i 1982 en forbedring på 3.436 mill.kr., i 1983 en forbedring på 4.471 mill.kr., i 1984 en forbedring på 2.214 mill.kr., i 1985 en forringelse på 3.274 mill.kr., i 1986 en forringelse på 807 mill.kr., i januar 1987 en forringelse på 44 mill.kr., ved status ultimo 1987 en forringelse på 1.457 mill.kr. og i januar 1988 en forringelse på 777 mill.kr.

³⁾ Guldbeholdningen er i 1977 og 1978 omregnet på grundlag af den over for Valutafonden anmeldte centalkurs, dvs. 1 kr. = 0,103737 g fint guld. Fra og med 1979 er værdien af beholdningen ved statusopgørelserne opgjort på grundlag af den af Den Europæiske Fond for Monetært Samarbejde beregnede gennemsnitspris for det nærmest forudgående halvår, dog højst prisen den næstsidste hverdag i perioden. Ved status 1987 er værdien af 1 ounce fint guld = 375,841 ECU svarende til 1 kr. = 0,010426 g fint guld.

⁴⁾ Bankers og sparekassers mellemværender med Nationalbanken er specificeret på side 15.

⁵⁾ Inklusive „Konsolideringskonto“, der ophævedes 1. januar 1985, hvor saldoen overførtes til „Løbende konto“.

Ultimo ¹⁾	Officiel likviditet							
	National-bankens guld-beholdning ²⁾	National-bankens fordringer på udlandet	Europæiske valuta-enheder (ECU)	Særlige trækings-retigheder i IMF (SDR)	Reserve-stilling over for IMF ³⁾	Officiel likviditet brutto	National-bankens forpligtelser over for udlandet	Officiel likviditet netto ⁴⁾
	Millioner kroner							
1977	577	7 987	•	681	511	9 756	385	9 371
1978	594	14 830	•	649	455	16 528	337	16 191
1979	3 280	12 670	3 084	972	543	20 549	403	20 146
1980	5 741	15 981	2 336	1 056	798	25 912	479	25 433
1981	4 759	14 283	2 077	1 471	898	23 488	350	23 138
1982	5 663	14 796	2 035	1 631	923	25 048	698	24 350
1983	6 137	27 569	4 805	1 227	2 120	41 858	588	41 270
1984	5 661	27 190	3 234	1 747	2 368	40 200	570	39 630
1985	4 772	41 328	4 194	1 759	2 040	54 093	605	53 488
1986	4 675	33 562	392	1 862	1 143	41 634	5 770	35 864
1987	4 858	54 078	3 777	1 301	1 065	65 079	710	64 369
1987 Jan.	4 675	41 631	549	1 862	1 143	49 860	21 864	27 996
Feb.	4 675	46 414	533	1 874	964	54 460	18 118	36 342
Marts ..	4 675	42 806	503	1 764	36	49 784	287	49 497
April ...	4 675	40 669	1 487	1 764	106	48 701	321	48 380
Maj	4 675	52 624	1 487	1 865	341	60 992	363	60 629
Juni ...	4 675	57 262	1 458	1 865	784	66 044	383	65 661
Juli	4 675	54 307	3 658	1 865	891	65 396	360	65 036
Aug.	4 675	55 289	3 643	1 885	891	66 383	435	65 948
Sept.	4 675	54 998	4 821	1 885	891	67 270	380	66 890
Okt.	4 675	56 927	3 770	1 885	891	68 148	404	67 744
Nov.	4 675	56 550	3 755	1 893	864	67 737	508	67 229
Dec.	4 675	55 749	3 722	1 185	1 293	66 624	798	65 826
1988 Jan.	4 858	57 210	3 308	1 491	1 065	67 932	1 038	66 894
Feb.	4 858	58 640	3 293	1 894	1 146	69 831	678	69 153
Marts ..	4 858	60 264	3 279	1 859	1 280	71 540	886	70 654

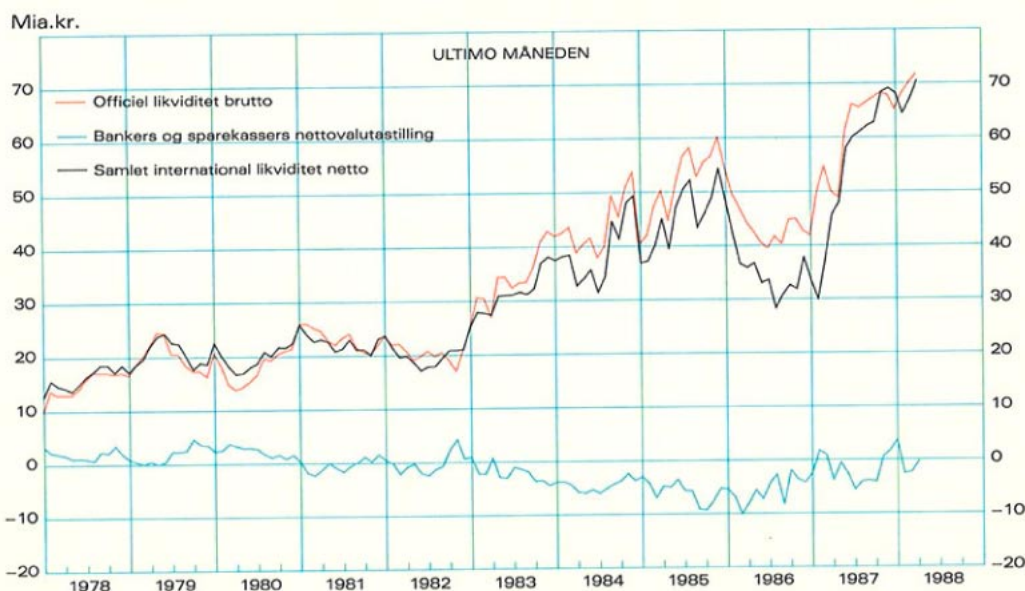
Ultimo ¹⁾	Banker			Sparekasser			Bankers og sparekassers nettovaluta-stilling ³⁾	Samlet international likviditet netto
	Valuta-aktiver	Valuta-passiver	Nettovaluta-stilling	Valuta-aktiver	Valuta-passiver	Nettovaluta-stilling		
	Millioner kroner							
1977	14 975	12 702	2 273	1 256	327	929	3 202	12 573
1978	18 690	18 151	539	889	637	252	791	16 982
1979	24 775	23 200	1 575	2 023	1 349	674	2 249	22 395
1980	27 535	27 936	- 401	2 294	1 638	656	255	25 688
1981	36 303	36 729	- 426	3 977	3 132	845	419	23 557
1982	45 703	45 316	387	3 632	3 199	433	820	25 170
1983	60 278	63 735	- 3 457	5 349	5 816	- 467	- 3 924	37 346
1984	82 706	85 338	- 2 632	7 636	8 010	- 374	- 3 006	36 624
1985	112 600	116 897	- 4 297	14 600	15 765	- 1 165	- 5 462	48 026
1986	97 051	100 216	- 3 165	20 538	19 909	629	- 2 536	33 328
1987	...	...	1 852*	...	...	1 851*	3 703*	68 072*
1987 Jan.	104 121	104 576	- 455	20 867	18 697	2 170	1 715	29 711
Feb.	102 506	103 274	- 768	21 699	20 005	1 694	926	37 268
Marts ..	102 728	107 411	- 4 683	21 906	21 112	794	- 3 889	45 608
April ...	103 208	104 195	- 987	21 494	21 052	442	- 545	47 835
Maj	104 535	107 806	- 3 271	22 911	22 330	581	- 2 690	57 939
Juni ...	110 823	115 757	- 4 934	24 935	25 604	- 669	- 5 603	60 058
Juli	110 631	113 180	- 2 549	26 967	28 503	- 1 536	- 4 085	60 951
Aug.	115 129	118 359	- 3 230	28 857	29 522	- 665	- 3 895	62 053
Sept.	116 409	119 998	- 3 589	29 625	30 189	- 564	- 4 153	62 737
Okt.	121 868	121 912	- 44	31 845	31 213	632	588	68 332
Nov.	115 111	115 249	- 138	31 252	29 362	1 890	1 752	68 981
Dec.	116 599	115 215	1 384	29 184	27 654	1 530	2 914	68 740
1988 Jan.	115 743	118 431	- 2 688	33 286	33 213	73	- 2 615	64 279
Feb.	116 430	118 603	- 2 173	32 261	32 440	- 179	- 2 352	66 801
Marts ..	120 442	121 636	- 1 194	34 372	33 506	866	- 328	70 326

¹⁾ Se note 1, side 1.²⁾ Se note 2, side 1.

(fortsat)

Danmarks internationale likviditet

3

Ultimo ¹⁾	Officiel likviditet								Bankers og spare- kassers netto- valuta- stilling	Samlet inter- national likviditet netto
	National- bankens guldbe- holdning	National- bankens fordringer på udlandet	Europæiske valuta- enheder (ECU)	Særlige træknings- rettig- heder i IMF (SDR)	Reserve- stilling over for IMF	Officiel likviditet brutto	National- bankens for- pligtelser over for udlandet	Officiel likviditet netto		
	Millioner SDR ⁶⁾									
1977	67	1 138	•	97	73	1 375	55	1 320	457	1 777
1978	69	2 237	•	98	69	2 473	51	2 422	119	2 541
1979	464	1 792	436	138	77	2 907	57	2 850	319	3 169
1980	748	2 083	305	137	111	3 384	62	3 322	33	3 355
1981	558	1 675	244	173	105	2 755	41	2 714	49	2 763
1982	612	1 600	220	177	100	2 709	76	2 633	89	2 722
1983	594	2 666	465	119	205	4 049	57	3 992	- 380	3 612
1984	513	2 461	293	158	214	3 639	51	3 588	- 273	3 315
1985	485	4 202	427	179	207	5 500	62	5 438	- 555	4 883
1986	520	3 734	44	207	127	4 632	642	3 990	- 282	3 708
1987	562	6 254	437	215	123	7 591	82	7 509	428	7 937
1987 Jan.	520	4 798	63	207	126	5 714	2 520	3 194	198	3 392
Feb.	520	5 328	61	209	105	6 223	2 080	4 143	106	4 249
Marts	520	4 883	58	197	0	5 658	33	5 625	- 444	5 181
April	520	4 627	169	197	8	5 521	36	5 485	- 62	5 423
Maj	520	5 967	168	209	35	6 899	41	6 858	- 305	6 553
Juni	520	6 449	164	209	85	7 427	43	7 384	- 631	6 753
Juli	520	6 090	410	209	97	7 326	40	7 286	- 458	6 828
Aug.	520	6 133	404	211	97	7 365	48	7 317	- 432	6 885
Sept.	520	6 086	534	211	97	7 448	42	7 406	- 460	6 946
Okt.	520	6 409	425	211	97	7 662	46	7 616	66	7 682
Nov.	520	6 508	432	212	94	7 766	58	7 708	201	7 909
Dec.	520	6 448	430	215	123	7 736	92	7 644	337	7 981
1988 Jan.	562	6 525	377	172	123	7 759	118	7 641	- 298	7 343
Feb.	562	6 678	375	218	132	7 965	77	7 888	- 268	7 620
Marts	562	6 812	371	214	147	8 106	100	8 006	- 37	7 969

³⁾ Danmarks kvote minus fondens beholdning af danske kroner, såfremt beløbet er positivt. Fra og med 1983 er kvoten bogført på basis af 711 mill.SDR.

⁴⁾ Se note 2, side 1.

⁵⁾ Definitoriske ændringer medførte pr. 1. januar 1977 et fald på 260 mill. kr. og pr. 1. januar 1978 en stigning på 60 mill.kr.

⁶⁾ Guldbeholdningen er til og med 1979 beregnet på basis af 35 SDR

pr. ounce, derefter ved hver statusopgørelse opgjort på grundlag af den af Den Europæiske Fond for Monetært Samarbejde beregnede gennemsnitspris for nærmest forudgående halvår, dog højst prisen den næstsidste hverdag i perioden. Særlige trækningsrettigheder og reservestillingen over for IMF er faktiske saldi i SDR. Øvrige poster er beregnet som bogført værdi i danske kroner omregnet efter SDR-kursen på opgørelsestidspunktet.

*Middelkurser i København for visse valutaer
samt indeks for effektiv kronekurs*

	Gennem- snitlig	Højest	Lavest	Gennem- snitlig	Højest	Lavest	Gennem- snitlig	Højest	Lavest
Kroner pr. 100 enheder af den enkelte valuta									
	<i>ECU¹⁾</i>			<i>SDR²⁾</i>			<i>US-dollar</i>		
1985	802 22	811 50	792 20	1072 62	1177 78	983 53	1058 61	1243 25	896 90
1986	793 69	804 25	783 30	947 87	992 77	898 78	808 46	908 60	734 25
1987	788 60	804 40	778 05	884 21	914 89	862 98	684 36	731 80	609 65
1987 2. kv.	782 01	787 25	779 90	880 08	889 11	873 85	680 24	694 95	664 60
3. —	793 97	804 40	785 50	898 24	914 89	884 71	703 60	729 95	690 10
4. —	796 36	799 75	793 75	881 39	905 51	864 63	657 78	709 80	609 65
1988 1. kv.	791 88	795 75	788 85	878 17	888 02	863 19	642 05	654 85	609 40
Jan.	793 26	794 85	790 80	873 46	879 07	863 19	634 07	648 00	609 40
Feb.	789 73	792 60	788 85	879 74	882 28	877 76	648 93	654 85	643 90
Marts	792 68	795 75	789 30	880 95	888 02	874 73	642 73	649 75	633 50
	<i>Sterling</i>			<i>D-mark</i>			<i>Svenske kroner</i>		
1985	1363 89	1459 25	1257 50	360 19	364 60	356 45	123 04	128 19	118 28
1986	1185 93	1308 25	1062 00	372 99	378 76	363 94	113 50	118 95	108 20
1987	1119 94	1157 30	1037 25	380 68	388 25	375 83	107 89	111 12	105 10
1987 2. kv.	1117 12	1128 00	1097 00	376 63	380 25	376 00	107 93	108 90	107 30
3. —	1138 10	1155 50	1120 40	382 65	388 25	378 75	109 40	111 12	108 39
4. —	1151 11	1157 30	1142 25	385 18	386 95	383 08	107 37	109 83	105 30
1988 1. kv.	1153 48	1192 20	1135 70	383 04	385 30	381 80	107 23	108 73	105 27
Jan.	1143 73	1150 75	1136 90	384 06	385 30	383 00	106 32	106 88	105 27
Feb.	1139 95	1143 40	1135 70	382 32	383 80	381 80	107 26	107 80	106 69
Marts	1175 27	1192 20	1144 00	382 81	384 29	381 85	108 03	108 73	107 42
	<i>Norske kroner</i>			<i>Franske franc</i>			<i>Belgiske franc</i>		
1985	123 15	126 09	118 20	118 04	119 30	116 53	17 860	17 995	17 755
1986	109 38	119 67	99 33	116 75	120 50	114 40	18 126	18 29	17 82
1987	101 62	106 05	97 50	113 82	116 00	112 44	18 327	18 67	18 115
1987 2. kv.	101 36	103 72	100 10	112 86	114 40	112 44	18 174	18 365	18 115
3. —	104 57	106 05	103 19	114 73	116 00	113 52	18 439	18 67	18 26
4. —	101 55	105 30	97 75	114 16	115 58	113 28	18 447	18 54	18 39
1988 1. kv.	100 89	102 02	98 33	113 24	113 93	112 22	18 320	18 415	18 250
Jan.	99 95	100 95	98 33	113 77	113 93	113 59	18 372	18 415	18 330
Feb.	101 19	101 50	100 55	113 17	113 68	112 85	18 287	18 350	18 250
Marts	101 46	102 02	100 36	112 82	113 20	112 22	18 305	18 365	18 265
	<i>Schweizerfranc</i>			<i>Hollandske gilden</i>			<i>Italienske lire</i>		
1985	432 42	446 70	417 37	319 40	323 75	315 38	0 5546	0 5840	0 5306
1986	451 13	471 35	430 15	330 67	335 74	322 98	0 5431	0 5499	0 5332
1987	459 12	478 15	445 90	337 86	344 90	332 82	0 5277	0 5437	0 5186
1987 2. kv.	456 34	462 50	451 12	334 14	338 00	333 55	0 5235	0 5305	0 5186
3. —	461 47	469 15	453 99	339 84	344 90	336 25	0 5289	0 5359	0 5225
4. —	468 62	478 15	460 14	342 33	344 08	340 50	0 5263	0 5334	0 5221
1988 1. kv.	466 98	475 25	461 50	341 06	342 60	340 08	0 5196	0 5230	0 5150
Jan.	471 83	475 25	469 40	341 83	342 60	341 06	0 5222	0 5230	0 5200
Feb.	466 20	468 77	464 19	340 52	341 77	340 08	0 5193	0 5217	0 5184
Marts	463 32	464 60	461 50	340 86	342 03	340 08	0 5177	0 5189	0 5150
	<i>Japanske yen</i>			<i>Irske pund</i>			<i>Effektiv kronekurs³⁾</i>		
1985	4 4441	4 7560	4 2200	1121 82	1133 25	1110 20	87 3	89 8	85 4
1986	4 8179	5 1440	4 4170	1083 47	1130 00	1024 00	91 3	94 4	88 7
1987	4 7353	5 0210	4 4550	1017 17	1034 00	1003 00	94 2	96 3	92 0
1987 2. kv.	4 7686	4 8630	4 6725	1007 73	1018 10	1005 15	94 7	95 0	94 1
3. —	4 7873	4 9390	4 6145	1024 28	1034 00	1014 75	93 0	94 1	92 0
4. —	4 8459	5 0210	4 7710	1026 72	1033 40	1019 50	93 6	94 6	92 4
1988 1. kv.	5 0177	5 1300	4 9080	1020 51	1026 75	1016 50	93 9	94 6	93 1
Jan.	4 9784	5 0400	4 9080	1020 64	1022 00	1018 65	94 1	94 6	93 8
Feb.	5 0213	5 0450	5 0015	1017 75	1021 50	1016 50	94 0	94 1	93 7
Marts	5 0501	5 1300	4 9795	1023 04	1026 75	1018 20	93 6	94 0	93 1

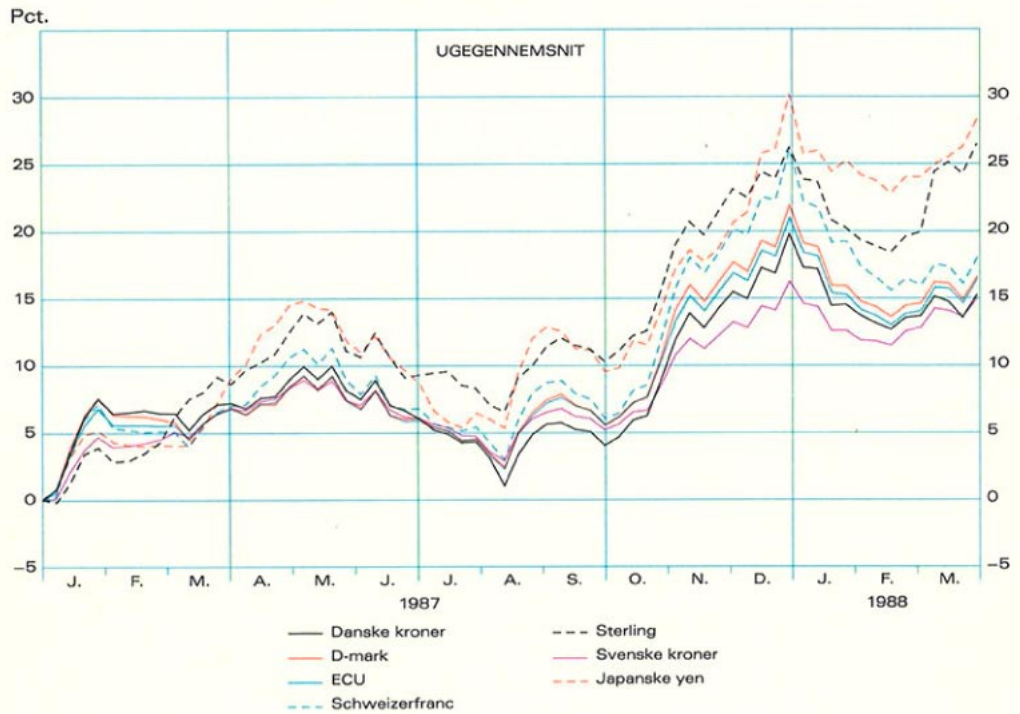
¹⁾ Til og med 14. september 1984 beregnet på basis af de kurser, der indgår i ECU-kurven.

²⁾ Beregnet på basis af de kurser, der indgår i SDR-kurven.

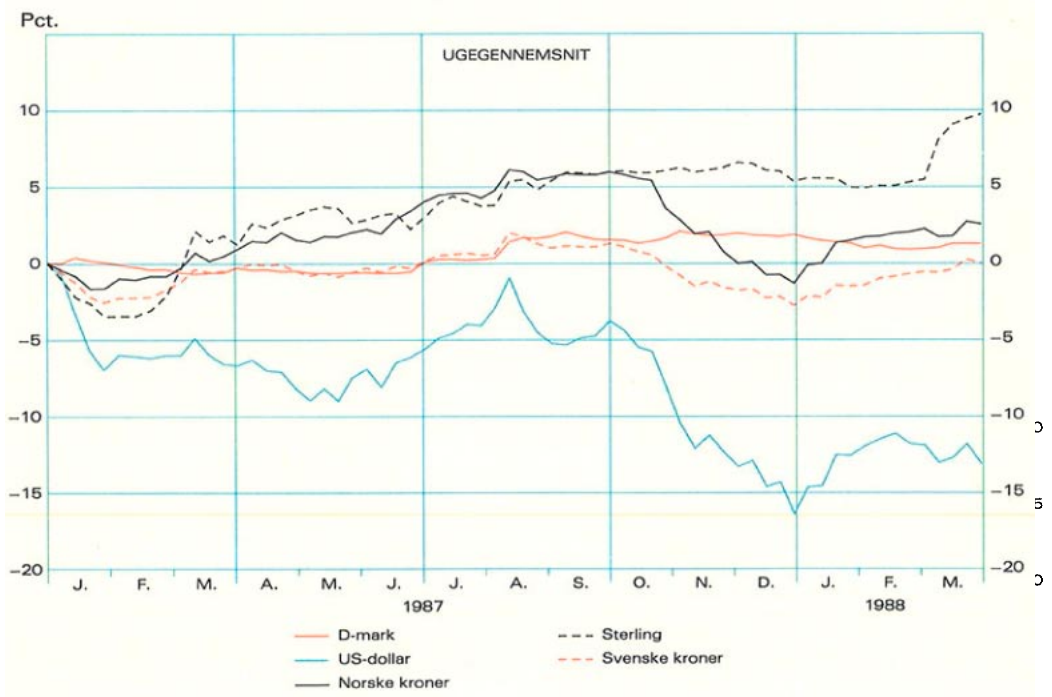
³⁾ Indeks 1980 = 100. Fald i indekset er udtryk for en forringelse af

kronens værdi. Indekset er beregnet på basis af handel med industrivarer. 1983 er benyttet som vægtrår. Nærmere oplysninger om beregningsmetoden kan fås ved henvendelse til Danmarks Nationalbank, Internationalt Kontor.

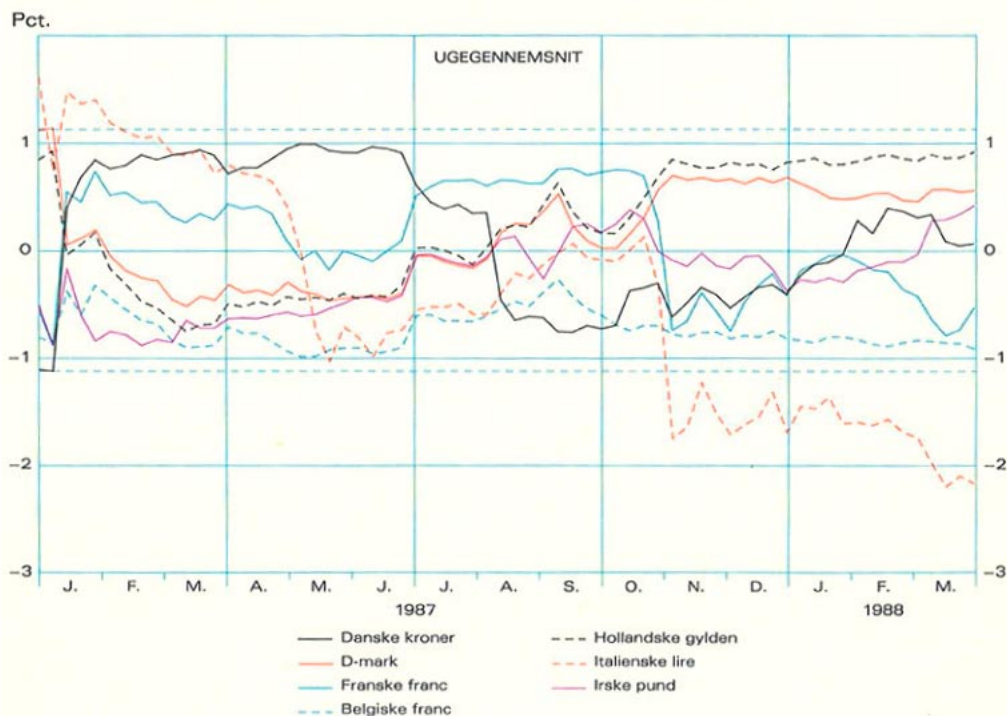
Valutakursudviklingen i forhold til dollar

Valutakursudviklingen i forhold til danske kroner

EMS-valutaernes indbyrdes placering

Anm.: Figuren viser EMS-valutaernes placering i forhold til midten af de EMS-valutaer, som har udsvingsgrænser på $2\frac{1}{4}$ pct. Italienske lire kan bevæge sig med udsving på op til 6 pct. over for de øvrige EMS-valutaer.

Den effektive kronekurs

Anm.: Fald i indekset er udtryk for en forringelse af kronens værdi. Indekset er beregnet på basis af handel med industrivarer. 1983 er benyttet som vægtår. Nærmere oplysninger om beregningsmetoden kan fås ved henvendelse til Danmarks Nationalbank, Internationalt Kontor.

	Offentlig sektor ¹⁾	Privat sektor								Regi- strerede kapital- betalinger i alt
		Direkte investeringer i ²⁾		Portefølje- investeringer		Kommer- cielle lån	Finans- lån ²⁾	Andre regi- strerede kapital- betalinger ³⁾	I alt	
		Danmark	Udlandet ³⁾	Danske verdi- papirer ⁴⁾	Uden- landske verdi- papirer					
Millioner kroner										
Fra udlandet										
1978	11 616	1 012	192	4 623	717	13 273	7 646	4 835	32 298	43 914
1979	12 407	1 348	185	8 197	725	20 457	10 635	6 507	48 054	60 461
1980	17 761	1 253	388	3 960	714	25 948	8 510	11 012	51 785	69 546
1981	28 114	1 681	542	5 552	1 192	28 378	8 360	17 215	62 920	91 034
1982	52 219	2 191	769	5 253	2 840	30 830	9 022	19 758	70 663	122 882
1983	50 986	2 140	1 232	12 976	2 896	65 374	11 861	14 418	110 897	161 883
1984	66 890	2 504	991	25 494	4 610	139 274	20 097	12 268	205 238	272 128
1985	68 342	3 113	1 090	76 363	9 502	143 780	46 607	15 826	296 281	364 623
1986	106 003	4 889	641	77 694	33 303	170 803	48 125	20 115	355 570	461 573
1987	61 766	4 544	1 672	111 177	49 296	162 914	55 592	21 718	406 913	468 679
1987 1. kv.	29 053	1 405	512	27 439	14 243	31 650	13 029	3 871	92 149	121 202
2. —	12 499	411	241	29 667	12 276	42 130	14 592	4 935	104 252	116 751
3. —	9 768	1 247	288	27 491	11 214	47 340	11 265	5 999	104 844	114 612
4. —	10 446	1 481	631	26 580	11 563	41 794	16 706	6 913	105 668	116 114
1988 1. kv.	10 089	2 136	71	35 150	8 723	34 547	16 396	8 151	105 174	115 263
Til udlandet										
1978	3 731	392	683	2 343	997	13 038	4 733	3 999	26 185	29 916
1979	6 703	282	1 078	5 146	761	18 105	5 531	5 195	36 098	42 801
1980	7 735	466	1 411	4 350	781	24 906	7 098	8 547	47 559	55 294
1981	19 233	856	1 679	4 916	1 316	28 177	10 174	15 059	62 177	81 410
1982	26 602	978	1 366	5 678	3 628	30 953	13 417	20 089	76 109	102 711
1983	33 570	1 203	2 166	9 511	3 486	62 149	10 616	16 863	105 994	139 564
1984	72 577	2 393	3 456	16 622	6 118	125 351	10 257	15 665	179 862	252 439
1985	64 045	1 798	3 789	59 273	12 841	147 520	12 370	15 744	253 335	317 380
1986	69 286	3 584	5 865	76 716	51 762	174 893	34 821	16 656	364 297	433 583
1987	40 861	3 942	5 899	91 362	43 970	163 028	40 569	22 239	371 009	411 870
1987 1. kv.	11 533	316	2 100	20 954	13 791	36 113	12 008	4 800	90 082	101 615
2. —	10 738	1 552	557	22 931	10 694	35 707	10 231	5 136	86 808	97 546
3. —	7 999	871	1 261	23 483	11 058	49 434	9 961	5 499	101 567	109 566
4. —	10 591	1 203	1 981	23 994	8 427	41 774	8 369	6 804	92 552	103 143
1988 1. kv.	9 282	675	1 312	31 608	8 751	39 025	9 808	7 690	98 869	108 151
Netto fra udlandet										
1978	7 885	620	- 491	2 279	- 280	236	2 913	836	6 113	13 998
1979	5 705	1 066	- 893	3 051	- 36	2 351	5 104	1 312	11 955	17 660
1980	10 025	787	- 1 023	- 391	- 66	1 042	1 412	2 466	4 227	14 252
1981	8 880	825	- 1 137	635	- 124	201	- 1 814	2 158	744	9 624
1982	25 618	1 213	- 597	- 425	- 788	- 123	- 4 395	- 333	- 5 448	20 170
1983	17 417	937	- 934	3 465	- 589	3 225	1 245	- 2 448	4 901	22 318
1984	- 5 686	111	- 2 465	8 872	- 1 507	13 923	9 840	- 3 399	25 375	19 689
1985	4 297	1 315	- 2 699	17 090	- 3 339	- 3 740	34 237	82	42 946	47 243
1986	36 717	1 305	- 5 224	978	- 18 459	- 4 090	13 304	3 459	- 8 727	27 990
1987	20 905	602	- 4 227	19 815	5 326	- 114	15 023	- 521	35 904	56 809
1987 1. kv.	17 520	1 089	- 1 588	6 485	452	- 4 463	1 021	- 929	2 067	19 587
2. —	1 761	- 1 141	- 316	6 736	1 582	6 423	4 361	- 201	17 444	19 205
3. —	1 769	376	- 973	4 008	156	- 2 094	1 304	500	3 277	5 046
4. —	- 145	278	- 1 350	2 586	3 136	20	8 337	109	13 116	12 971
1988 1. kv.	807	1 461	- 1 241	3 542	- 28	- 4 478	6 588	461	6 305	7 112

Anm.: Som indberettet til Nationalbanken (hovedsagelig af de autoriserede valutahandlere). Disse kapitalbetalinger udgør kun en del af de i betalingsbalancen anførte kapitalbevægelser, som også omfatter ikke-registrerede kommercielle lån og kreditter, herunder banklån, hvis provenu ikke hjemføres til Danmark.

¹⁾ Inklusive Dansk Eksportfinansieringsfonds låntagning i udlandet.

²⁾ Direkte investeringer omfatter ikke længere koncernlån med en løbetid på mindst 5 år. Indadgående koncernlån er fra 1. maj 1983 registreret under finanslån, mens udadgående koncernlån fra

1. januar 1986 registreres under „Andre registrerede kapitalbetalinger“. De respektive talserier er af hensyn til sammenlignelighed rettet tilbage i tiden.

³⁾ Inklusive danske valutahandlers investeringer i udlandet.

⁴⁾ Eksklusive valutahandlernes omsætning med udlandet af udenlandske obligationer. Inklusive valutahandlernes omsætning med udlandet af udenlandske aktier.

⁵⁾ Inklusive Dansk Eksportfinansieringsfonds og Skibskreditfondens långivning til udlandet samt anvarlig indskudskapital til danske pengeinstitutter.

Specifikation af porteføljeinvesteringer

	Danske værdipapirer						Udenlandske værdipapirer		
	Aktier	Kroneobligationer		Pante- breve	Fremmed- møntede obliga- tioner	I alt	Aktier	Obliga- tioner ²⁾	I alt
		Stats- obliga- tioner ¹⁾	Andre obliga- tioner						
	Millioner kroner								
Fra udlandet									
1978	67	3 064	920	90	481	4 623	311	406	717
1979	62	2 018	5 672	99	346	8 197	136	589	725
1980	725	516	2 030	107	582	3 960	96	618	714
1981	1 254	527	2 897	120	753	5 552	249	943	1 192
1982	637	613	3 118	79	806	5 253	629	2 211	2 840
1983	2 126	4 877	5 027	157	790	12 976	234	2 662	2 896
1984	1 458	12 982	6 943	307	3 804	25 494	2 107	2 504	4 610
1985	1 801	39 065	24 013	294	11 190	76 363	5 487	4 015	9 502
1986	2 999	31 609	35 869	269	6 948	77 694	21 376	11 927	33 303
1987	6 638	52 282	47 958	229	4 070	111 177	32 000	17 296	49 296
1987 1. kv. ..	1 753	11 130	13 404	67	1 085	27 439	8 554	5 689	14 243
2. — ..	1 601	16 910	9 735	62	1 359	29 667	7 739	4 537	12 276
3. — ..	2 131	12 731	11 695	52	882	27 491	7 579	3 635	11 214
4. — ..	1 153	11 511	13 124	48	744	26 580	8 128	3 435	11 563
1988 1. kv. ..	565	17 942	15 927	50	666	35 150	5 121	3 602	8 723
Til udlandet									
1978	128	1 153	461	77	524	2 343	312	678	990
1979	78	2 025	2 571	91	381	5 146	120	641	761
1980	168	1 544	1 863	131	644	4 350	73	708	781
1981	383	1 482	2 140	152	760	4 916	154	1 162	1 316
1982	383	1 196	3 106	246	747	5 678	186	3 442	3 628
1983	1 189	2 619	4 357	464	882	9 511	458	3 028	3 486
1984	1 737	5 769	4 829	300	3 988	16 622	3 405	2 712	6 118
1985	2 308	25 899	19 769	204	11 093	59 273	8 399	4 442	12 841
1986	2 041	29 731	37 118	269	7 557	76 716	32 880	18 882	51 762
1987	4 713	37 864	45 093	131	3 561	91 362	29 602	14 368	43 970
1987 1. kv. ..	878	6 385	12 802	33	856	20 954	9 113	4 678	13 791
2. — ..	858	11 370	9 365	56	1 282	22 931	6 849	3 845	10 694
3. — ..	1 279	10 813	10 612	27	752	23 483	8 302	2 756	11 058
4. — ..	1 698	9 296	12 314	15	671	23 994	5 338	3 089	8 427
1988 1. kv. ..	829	16 150	14 070	21	538	31 608	5 171	3 580	8 751
Netto fra udlandet									
1978	- 60	1 911	459	12	- 43	2 279	- 1	- 272	- 273
1979	- 16	- 7	3 101	8	- 36	3 051	16	- 52	- 36
1980	557	- 1 028	167	- 24	- 62	- 391	23	- 89	- 66
1981	871	- 955	757	- 32	- 7	635	96	- 220	- 124
1982	254	- 584	13	- 167	58	- 425	444	- 1 232	- 788
1983	936	2 259	669	- 307	- 92	3 465	- 223	- 366	- 589
1984	- 278	7 210	2 117	7	- 184	8 872	- 1 298	- 209	- 1 507
1985	- 507	13 166	4 244	90	97	17 090	- 2 912	- 427	- 3 339
1986	958	1 878	- 1 249	0	- 609	978	- 11 504	- 6 955	- 18 459
1987	1 925	14 418	2 865	98	509	19 815	2 398	2 928	5 326
1987 1. kv. ..	875	4 745	602	34	229	6 485	- 559	1 011	452
2. — ..	743	5 540	370	6	77	6 736	890	692	1 582
3. — ..	852	1 918	1 083	25	130	4 008	- 723	879	156
4. — ..	- 545	2 215	810	33	73	2 586	2 790	346	3 136
1988 1. kv. ..	- 264	1 792	1 857	29	128	3 542	- 50	22	- 28

Anm.: Som følge af afrundinger kan der være mindre forskelle mellem summen af de enkelte tal og de anførte totalbeløb.

¹⁾ Fra og med 6. februar 1979 til og med april 1983 var salget til udlandet af statsobligationer, der er udstedt fra og med 1975, suspenderet.

²⁾ Inklusive en ubetydelig nettoomsætning af pantebreve og kroneobligationer emitteret af valutaudlændinge.

	Bruttolåntagning ¹⁾									Afdrag ¹⁾	Nettolåntagning
	Landbrug	Fiskeri	Fremstillingsvirksomhed	Bygge- og anlægsvirksomhed	Varehandel, restauranter og hotelvirksomhed	Transport	Finansiell sektor ²⁾ og liberale erhverv	Andet, herunder uoplyst branche	I alt		
Millioner kroner											
1979	2 134	121	1 638	...	893	1 014	1 803		7 618	2 514	5 104
1980	792	46	1 256	...	452	737	1 434		4 742	3 330	1 412
1981	156	65	451	...	157	795	1 050		2 824	4 638	- 1 814
1982	77	38	205	...	441	420	1 019		2 264	6 659	- 4 395
1983	499	52	1 226	401 ³⁾	2 323	1 312	3 657		9 559	8 314	1 245
1984	1 393	200	4 181	459	4 666	1 956	5 561	1 594	20 097	10 257	9 840
1985	2 874	433	7 886	1 295	7 803	4 436	17 736	4 144	46 607	12 370	34 237
1986	2 280	326	7 456	1 593	8 394	4 330	19 345	4 401	48 125	34 821	13 304
1987	2 500	220	7 546	1 842	10 281	9 505	18 101	5 597	55 592	40 569	15 023
1986 3. kv. ...	542	82	1 107	297	1 579	886	3 008	1 044	8 545	11 092	- 2 547
4. — ...	482	138	1 789	307	2 321	1 132	4 223	762	11 154	13 576	- 2 422
1987 1. kv. ...	451	35	1 705	484	2 324	2 647	3 638	1 745	13 029	12 008	1 021
2. — ...	598	55	2 256	336	2 427	3 211	4 509	1 200	14 592	10 231	4 361
3. — ...	652	60	1 959	631	1 789	797	4 179	1 198	11 265	9 961	1 304
4. — ...	799	70	1 626	391	3 741	2 850	5 775	1 454	16 706	8 369	8 337
1988 1. kv. * ..	962	187	2 390	710	2 211	2 039	6 267	1 630	16 396	9 808	6 588

Anm.: Som følge af afrundinger kan der være mindre forskelle mellem summen af de enkelte tal og de anførte totalbeløb. I tabellen indgår lån med en løbetid på mindst 1 år optaget af erhvervsvirksomheder. Før 1. juni 1985 dog 5 år. Indtil 1. maj 1983 kunne finanslån kun optages til finansiering af indenlandske anlægsinvesteringer. Opgørelsen af finanslån er også for tidligere år ændret i forhold til tidligere offentliggjorte tal,

idet indadgående koncernlån nu er medtaget under finanslån, se note 1, side 7.

¹⁾ Eksklusive omlægninger.

²⁾ Kreditformidlende institutter og fra 24. marts 1986 virksomheder, der foretager udlån til ikke-erhvervsmæssige formål, må ikke optage finanslån.

³⁾ Omfatter kun perioden efter 1. maj 1983.

Udenrigshandelen

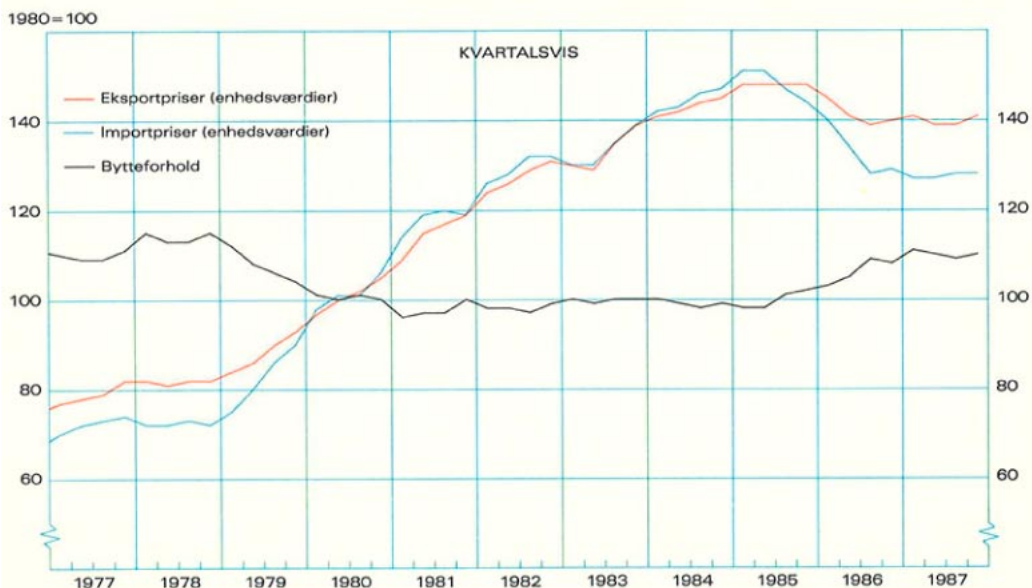
	Import				Eksport				Handels- balance
	I alt	heraf			I alt	heraf			
		Varer til erhvervene	Brændsels- stoffer mv.	Varer til forbrug samt per- sonbiler		Landbrugs- produkter ¹⁾	Industri- produkter	Brændsels- stoffer mv. ²⁾	
Millioner kroner									
1978	80 179	47 341	12 422	16 894	64 747	16 951	40 409	1 566	- 15 432
1979	96 839	55 784	18 494	19 291	77 361	18 958	47 996	2 941	- 19 478
1980	109 388	61 394	24 352	19 852	95 671	22 608	60 913	3 307	- 13 717
1981	124 170	67 320	29 673	21 943	113 796	26 435	71 233	3 525	- 10 373
1982	138 865	77 976	29 992	25 931	128 173	31 166	80 686	3 324	- 10 692
1983	148 896	86 014	28 562	29 509	146 800	31 990	91 532	7 132	- 2 096
1984	171 826	99 915	30 386	36 328	165 346	35 575	106 699	8 365	- 6 479
1985	191 563	109 387	32 212	41 519	179 577	37 556	115 162	9 416	- 11 985
1986	184 733	110 841	15 778	48 281	171 791	35 300	115 842	5 037	- 12 942
1987	173 918	105 202	13 192	46 707	175 097	33 257	118 320	4 863	1 179
1986 3. kv.	42 967	25 237	3 411	12 023	39 685	8 765	27 274	956	- 3 282
4. —	46 537	28 318	3 083	12 563	44 064	9 234	29 924	954	- 2 471
1987 1. kv.	41 869	25 442	3 421	10 851	42 605	8 238	28 599	1 168	737
2. —	42 340	26 094	2 771	11 093	43 074	8 163	29 021	1 243	735
3. —	41 311	24 118	3 510	11 686	42 267	7 966	28 279	1 268	956
4. —	48 399	29 548	3 490	13 075	47 150	8 890	32 421	1 184	- 1 250

Anm.: Specialhandel, dvs. eksklusive transithandel. Til og med 1977 baseret på generalhandel. Omfatter alene det egentlige Danmarks udenrigshandel, herunder det egentlige Danmarks samhandel med Færøerne og Grønland.

¹⁾ Inklusive kød- og mælkekonserver.

²⁾ Inklusive nordsøolie fra og med 1983 og naturgas fra og med september 1984.

Kvantumindeks og bytteforhold i udenrigshandelen

	Kvantumindeks		Indeks for enhedsværdier		Bytteforhold ²⁾
	1980 = 100 ¹⁾		1980 = 100 ¹⁾		
	Eksport	Import	Eksport	Import	1980 = 100 ¹⁾
1978	84	103	81	72	113
1979	93	109	88	82	108
1980	100	100 ³⁾	100	100	100
1981	103	95	114	117	97
1982	105	98	127	129	98
1983	114	103	132	133	100
1984	121	111	142	144	99
1985	126	119	147	147	100
1986	129	129	140	132	106
1987	131	126	139	127	110
1984 1. kvt.	119	111	141	142	100
2. —	119	110	142	143	99
3. —	116	102	144	146	98
4. —	127	118	145	147	99
1985 1. kvt.	124	117	148	151	98
2. —	123	112	148	151	98
3. —	122	113	148	147	101
4. —	134	132	148	144	102
1986 1. kvt.	124	121	145	140	103
2. —	133	134	141	134	105
3. —	121	123	139	128	109
4. —	133	132	140	129	108
1987 1. kvt.	128	120	141	127	111
2. —	130	122	139	127	110
3. —	124	118	139	128	109
4. —	140	139	141	128	110

Anm.: Specialhandel, dvs. eksklusive transithandel. Til og med 1978 baseret på generalhandel. Ændringen af basis fra generalhandel til specialhandel må antages ikke at have påvirket indeksene væsentligt. Eksklusive skibe og fly.

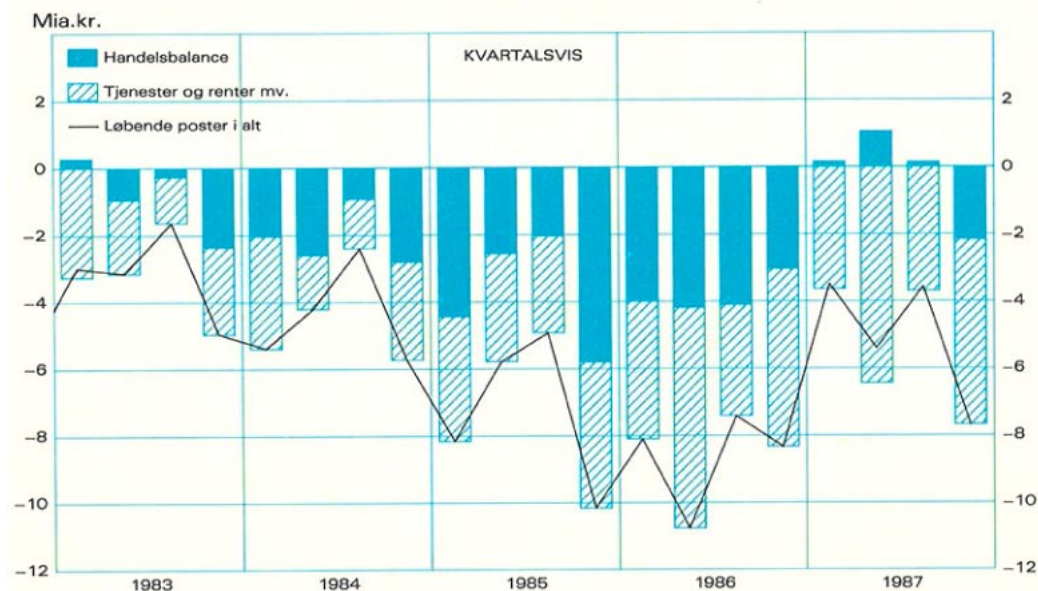
¹⁾ Til og med 1979 omregnet af Nationalbanken fra oprindelig basis 1975 = 100.

²⁾ Indeks for enhedsværdierne i eksporten i procent af indeks for enhedsværdierne i importen.

³⁾ Påvirket af en administrativ omlægning af importregistreringen.

Betalingsbalancen

11

	Handelsbalance ¹⁾	Søtransport ²⁾ (netto)	Rejser (netto)	Renter, udbytter og lign. (netto)	Andre løbende transaktioner ³⁾ (netto)	Løbende poster i alt	Registrerede kapitalbetalinger ⁴⁾	Uregistrerede kapitalbetalinger ⁵⁾	Ændringer i valutastillingen ⁶⁾ (netto)
	Millioner kroner						– = forøgelse af passiver eller formindskelse af aktiver		
1978	- 16 495	5 545	- 120	- 4 875	7 600	- 8 345	- 13 998	165	5 488
1979	- 20 640	6 970	- 1 210	- 6 805	5 620	- 16 065	- 17 660	1 096	499
1980	- 16 150	7 565	- 1 255	- 9 580	6 020	- 13 400	- 14 252	2 877	- 2 025
1981	- 11 635	9 890	- 215	- 13 355	3 045	- 12 270	- 9 624	2 745	- 5 391
1982	- 11 585	10 050	- 210	- 18 425	940	- 19 230	- 20 170	3 402	- 2 462
1983	- 3 325	10 400	875	- 18 930	- 1 795	- 12 775	- 22 318	2 354	7 189
1984	- 8 395	9 250	670	- 24 240	4 935	- 17 780	- 19 689	5 373	- 3 464
1985	- 14 900	9 509	- 885	- 27 045	4 488	- 28 833	- 47 243	4 492	13 918
1986	- 15 338	8 100	- 2 905	- 27 825	3 310	- 34 658	- 27 990	7 421	- 14 089
1987	- 812	8 209	- 4 373	- 28 246	5 062	- 20 160	- 56 809	1 193	35 456
1985 2. kv. ...	- 2 570	2 548	- 250	- 7 215	1 748	- 5 739	- 12 467	1 305	5 423
3. — ..	- 2 050	2 314	490	- 6 670	1 028	- 4 888	- 2 485	2 087	- 4 490
4. — ..	- 5 820	2 293	- 515	- 6 305	248	- 10 099	- 14 927	125	4 703
1986 1. kv. ...	- 3 972	1 827	- 1 042	- 5 645	720	- 8 112	- 616	4 612	- 12 108
2. — ..	- 4 199	2 091	- 657	- 8 285	277	- 10 773	- 6 301	- 2 240	- 2 232
3. — ..	- 4 121	2 053	- 331	- 7 220	2 194	- 7 425	- 12 622	6 217	- 1 020
4. — ..	- 3 046	2 129	- 875	- 6 675	119	- 8 348	- 8 451	- 1 168	1 271
1987 1. kv. ...	160	1 790	- 1 529	- 5 850	1 936	- 3 493	- 19 587	3 770	12 324
2. — ..	1 048	2 035	- 790	- 8 896	1 192	- 5 411	- 19 205	- 656	14 450
3. — ..	143	2 054	- 648	- 6 753	1 634	- 3 570	- 5 046	- 1 203	2 679
4. — ..	- 2 163	2 330	- 1 406	- 6 747	300	- 7 686	- 12 971	- 718	6 003

Anm.: Tallene for de seneste kvartaler vil sædvanligvis blive revideret.

¹⁾ Betalingsbalancen opgøres i modsætning til udenrigshandelsstatistikken som generalhandel, dvs. inklusive transithandel, og for riget under ét, dvs. den også afspejler Færøernes og Grønlands samhandel med udlandet.

²⁾ Inklusive danske skibes fragtindtægter ved fragt af import til Danmark.

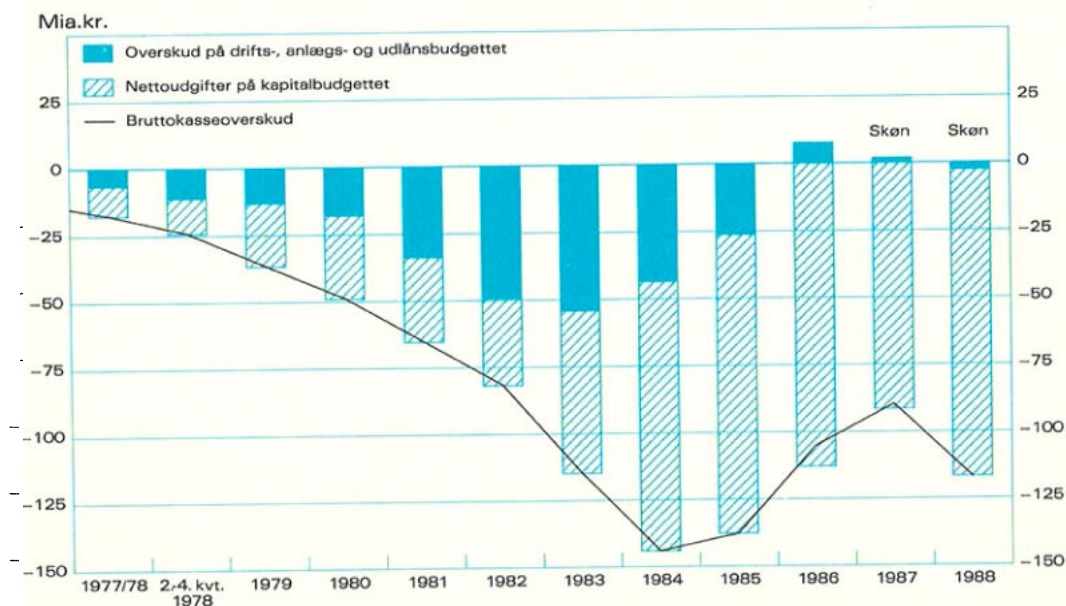
³⁾ Inklusive støtte fra EF's landbrugsfond (FEOGA) samt Danmarks bidrag til dækning af fællesskabernes finansieringsbehov.

⁴⁾ Registrerede kapitalbetalinger til og fra udlandet er specificeret på side 7.

⁵⁾ Inklusive fejl og udeladelser.

⁶⁾ Bortset fra tildelinger af særlige trækingsrettigheder. Eksklusive visse kursreguleringer af valutabeholdningen.

Statsfinanserne (Ifølge statsregnskab)

Finansår ¹⁾	Overskud på drifts-, anlægs- og udlåns-budgetter ²⁾	Netto-udgifter på kapital-budgetter ²⁾³⁾⁴⁾	Brutto-kasse-overskud ⁴⁾	Afviklet ved			
				Indenlandsk låntagning			Udenlandsk låntagning ⁶⁾
				Salg af statspapirer	Træk på National-banken (netto)	Andet ⁵⁾	
Millioner kroner							
1976/77.....	- 6 170	6 242	- 12 412	10 120	- 7 456	521	9 227
1977/78.....	- 6 496	11 175	- 17 671	14 557	- 6 438	2 085	7 467
1978.....	- 11 235	13 109	- 24 344	18 170	1 143	1 104	3 927
1979.....	- 13 060	23 723	- 36 783	28 051	2 063	- 74	6 743
1980.....	- 17 895	31 181	- 49 076	34 918	7 627	- 976	7 507
1981.....	- 33 867	31 576	- 65 443	51 088	7 593	- 233	6 995
1982.....	- 49 419	32 473	- 81 892	66 816	- 8 424	348	23 152
1983.....	- 54 241	60 616	- 114 857	101 092	- 10 756	1 655	22 866
1984.....	- 43 643	100 455	- 144 098	103 867	5 058	4 207	30 966
1985.....	- 26 338	111 363	- 137 701	102 352	- 6 884	7 079	35 154
1986.....	7 842	112 990	- 105 148	58 079	- 30 499	- 196	77 764
1987 ⁷⁾	2 000	91 614	- 89 614	...	...	...	...
1988 ⁷⁾	- 2 450	114 353	- 116 803	...	...	...	...

¹⁾ Til og med 1977/78 gik finansåret fra 1. april til 31. marts. Finansåret 1978 dækker perioden fra 1. april 1978 til 31. december 1978. Fra og med 1979 er finansår og kalenderår sammenfaldende.

²⁾ Fra og med 1983 er drifts-, anlægs- og udlånsbudgettet forøget med et beregnet emissionskurstab og nettokapitaludgifterne formindsket med et tilsvarende beløb. I de forudgående år udgjorde emissionskurstab: 1,9 mia.kr. i 1979, 2,3 mia.kr. i 1980, 3,4 mia.kr. i 1981 og 3,7 mia.kr. i 1982.

³⁾ Kapitaludgifterne omfatter bl.a. afdrag på indenlandsk og uden-

landsk gæld, Den sociale Pensionsfonds obligationskøb, køb af obligationer til amortisation, overførsler til ATP samt restanceforskydninger og kapitalindtægterne bl.a. afdrag på statens udlån.

⁴⁾ Fra og med 1986 inklusive ændringer i Postgiroens mellemværender med andre end staten.

⁵⁾ Til og med 1985 inklusive træk på postgiro, jf. note 4.

⁶⁾ Inklusive udenlandske lån genudlån til elværker.

⁷⁾ Skøn, december 1987.

	Statens brutto- finansie- rings- behov ¹⁾	Afdrag på udenlandske statslån	Indfrielse af inden- landske stats- papirer	Statens netto- finansie- rings- behov ¹⁾	Dækket ved			
					Nettosalg af statspapirer til		Nettotræk på	
					Private, virksom- heder og fonde mv. ²⁾	National- banken og banker mv. ³⁾	National- banken ⁴⁾	Uden- landske lån
					Millioner kroner			
1978	26 751	1 097	9 197	16 457	12 246	1 781	- 3 543	5 973
1979	40 162	2 395	16 918	20 849	5 066	6 067	5 303	4 413
1980	44 744	912	18 039	25 793	9 891	6 987	2 266	6 649
1981	65 806	2 196	22 092	41 518	20 684	8 312	7 491	5 031
1982	87 414	7 198	22 103	58 113	31 088	13 628	- 2 609	16 006
1983	113 398	12 511	48 074	52 813	22 902	30 115	- 10 672	10 468
1984	143 845	45 724	58 276	39 845	36 392	9 199	6 635	- 12 381
1985	134 665	30 207	76 959	27 499	12 474	13 760	- 3 912	5 177
1986	100 606	46 269	68 266	- 13 929	- 2 040	- 8 324	- 35 240	31 675
1987	94 157	27 166	67 706	- 715	7 825	- 15 119	- 7 395	13 974
1985 3. kvrt. ...	33 908	9 148	12 576	12 184	5 500	- 699	9 441	- 2 058
4. — ..	19 324	7 955	21 974	- 10 605	- 6 827	- 5 517	1 009	730
1986 1. kvrt. ...	23 615	9 112	13 150	1 353	- 1 858	2 719	704	- 212
2. — ..	42 482	12 729	18 889	10 864	8 714	- 4 600	3 946	2 804
3. — ..	23 147	10 567	12 326	254	1 688	- 4 680	- 15 260	18 506
4. — ..	11 362	13 861	23 901	- 26 400	- 10 584	- 1 763	- 24 630	10 577
1987 1. kvrt. ...	34 474	9 943	20 036	4 495	7 949	- 9 562	- 9 017	15 125
2. — ..	39 288	6 530	19 783	12 975	5 049	1 257	7 157	- 488
3. — ..	15 075	4 844	7 537	2 694	6 398	- 2 951	- 1 724	971
4. — ..	5 320	5 849	20 350	- 20 879	- 11 571	- 3 863	- 3 811	- 1 634
1988 1. kvrt. ...	25 623	6 043	15 823	3 757	5 539*	- 2 279*	1 025	- 528

¹⁾ Beregnet ud fra Nationalbankens balance. Ved beregningen er der set bort fra ændring af postgiromidler.

²⁾ Inklusive valutaudlændingens nettokøb, der fremgår af tabellen side 8. Inklusive bunden opsparing i 2. halvår 1985.

³⁾ Banker, sparekasser, Hypotekbanken og Postgiroen.

⁴⁾ Ændring i løbende konto. Se note 5, side 1.

Statens udlån og gæld (Udestående beløb)

Ultimo	Udlån i alt	Indenlandsk gæld				Udenlandsk gæld i alt	Gæld i alt
		I alt	Heraf				
			Obligations- gæld ¹⁾	Nettogæld til National- banken ²⁾	Postgiroen ³⁾		
	Millioner kroner						
1975 Marts ..	13 772	– 10 539	2 447	– 11 452	– 1 534	7 243	– 3 296
1976 — ..	14 927	– 632	8 306	– 7 746	– 1 192	10 429	9 797
1977 — ..	16 115	2 091	17 946	– 15 003	– 852	18 979	21 070
1978 — ..	17 302	9 932	29 417	– 19 500	15	26 999	36 931
1978 Dec. ...	18 642	27 435	45 121	– 18 454	768	29 139	56 574
1979 — ...	19 709	49 959	62 342	– 14 617	2 234	35 744	85 703
1980 — ...	21 455	80 640	90 757	– 11 943	1 826	45 346	125 986
1981 — ...	23 719	132 750	135 376	– 4 513	1 887	57 521	190 271
1982 — ...	26 561	198 733	203 968	– 7 560	2 325	79 142	277 875
1983 — ...	29 888	256 569	272 476	– 18 779	2 872	102 514	359 083
1984 — ...	32 630	322 074	331 346	– 13 601	4 329	98 534	420 608
1985 — ...	34 606	348 042	361 226	– 18 326	5 142	92 930	440 972
1986 — ...	35 123	304 149	352 573	– 49 915	1 491	119 913	424 062
1987 — ...	37 693*	290 660	346 479	– 56 851	1 032	127 637	418 297

¹⁾ Fra og med 1985 inklusive bunden opsparing.

²⁾ Beregnet ud fra Nationalbankens balance.

³⁾ Eksklusive indestående på statens og Nationalbankens postgiro-konti.

Ultimo		Likvide beholdninger			Gæld			
		Kasse samt inde- stående i penge- institut- ter og på postgiro	Behold- ning af obliga- tioner	I alt	Indenlandsk		Uden- landsk	I alt
					Kort- fristet	Lang- fristet		
Millioner kroner								
<i>Kommuner</i>								
1977 Marts	10 183	3 042	13 225	38	15 736	3 223	18 997	
1978 —	9 834	3 234	13 068	11	17 269	3 063	20 343	
1978	10 456	3 947	14 403	83	18 997	3 259	22 339	
1979	9 994	4 318	14 312	67	19 813	3 770	23 650	
1980	8 913	4 014	12 927	66	19 833	4 129	24 028	
1981	7 528	4 138	11 666	140	19 526	5 397	25 063	
1982	6 208	4 598	10 806	159	18 922	6 553	25 634	
1983	10 217	5 929	16 146	159	18 500	7 138	25 797	
1984	12 319	6 718	19 037	35	17 808	7 431	25 274	
1985	12 394	7 379	19 773	79	17 013	8 034	25 126	
1986	10 804	6 910	17 714	158	16 506	8 238	24 902	
1985 1. kvt.	11 613	6 661	18 274	— 33	17 929	7 900	25 796	
2. —	11 594	6 600	18 194	— 3	17 378	7 934	25 309	
3. —	10 837	6 413	17 250	— 30	17 335	7 615	24 920	
4. —	12 386	6 378	18 764	73	16 929	8 146	25 148	
1986 1. kvt.	11 506	6 962	18 468	— 109	17 661	7 935	25 487	
2. —	9 657	6 828	16 485	— 13	17 071	7 693	24 751	
3. —	11 240	6 779	18 019	78	17 092	7 739	24 909	
4. —	10 742	7 163	17 905	84	16 365	8 003	24 452	
1987 1. kvt.	10 110	6 962	17 072	218	16 535	8 668	25 421	
2. —	9 100	6 915	16 015	— 61	16 211	8 620	24 770	
3. —	7 864	6 658	14 522	142	15 977	8 520	24 639	
4. —	8 328	6 435	14 763	...	15 985	9 647	...	
1988 1. kvt.	6 278	5 770	12 048	...	16 029	9 703	...	
<i>Havne og værker mv.¹⁾</i>								
1977 Marts	•	•	•	48	2 341	3 337	5 726	
1978 —	•	•	•	56	1 985	4 260	6 301	
1978 December	•	•	•	69	1 782	5 104	6 955	
1979 —	•	•	•	79	1 733	5 900	7 712	
1980 —	607	565	1 172	944	2 272	7 417	10 633	
1981 —	803	1 393	2 196	1 399	3 972	8 875	14 246	
1982 —	1 159	2 076	3 235	1 266	3 919	12 542	17 727	
1983 —	1 993	2 708	4 701	1 215	5 723	14 799	21 737	
1984 —	2 128	2 757	4 885	1 433	7 686	16 668	25 787	
1985 —	3 114	1 868	4 982	1 775	11 342	16 229	29 346	
1986 —	1 899	2 171	4 070	2 237	15 901	14 238	32 376	
1985 1. kvt.	3 652	2 766	6 418	1 153	9 083	16 678	26 914	
2. —	2 966	2 669	5 635	1 075	9 882	16 159	27 116	
3. —	2 366	2 343	4 709	1 067	10 562	16 018	27 647	
4. —	3 114	1 868	4 982	1 775	11 342	16 229	29 346	
1986 1. kvt.	4 290	1 701	5 991	1 547	13 175	15 480	30 202	
2. —	3 438	1 795	5 233	1 409	14 175	14 418	30 002	
3. —	1 837	2 267	4 104	1 411	14 747	14 671	30 829	
4. —	1 899	2 171	4 070	2 237	15 901	14 238	32 376	
1987 1. kvt.	2 532	2 059	4 591	1 890	16 393	14 060	32 343	
2. —	3 314	2 156	5 470	1 894	17 439	15 432	34 765	
3. —	2 588	1 815	4 403	2 013	17 104	15 126	34 243	

¹⁾ El-, gas- og varmegværker, telefonselskaber og forbrændingsanstalter med en gæld på 10 mill.kr. og derover, samt jernbaner, lufthavne og havne med en gæld på 1 mill.kr. og derover. Inklusive den

statslige og kommunale naturgasforsyning. Til og med 1979 el- og gasværker, telefonselskaber, havne og privatbaner.

Ultimo ¹⁾	Tilgodehavender			Gæld			Likvidi- tets- mæssig netto- stilling	Særlige ind- skud ³⁾
	Indlæns- beviser ²⁾	Indlån ³⁾	I alt ³⁾	Lån på indlæns- beviser ⁴⁾	Andre lån	Lån i alt		
Millioner kroner								
<i>Banker</i>								
1978	•	7	7	•	4 156	4 156	- 4 149	•
1979	•	396	396	•	4 118	4 118	- 3 722	•
1980	•	143	143	•	1 447	1 447	- 1 304	•
1981	•	259	259	•	977	977	- 718	•
1982	•	1	1	•	4 507	4 507	- 4 506	•
1983	•	50	50	•	3 904	3 904	- 3 854	•
1984	•	114	114	•	6 851	6 851	- 6 737	•
1985	21 674	5	21 679	12 717	7 033	19 750	1 929	2 411
1986	6 852	26	6 878	6 205	23 009	29 214	- 22 336	1 624
1987	—	141	141	•	11 786	11 786	- 11 645	584
1987 Jan.	3 297	8	3 305	2 721	31 416	34 137	- 30 832	926
Feb.	2 654	11	2 665	2 135	28 767	30 902	- 28 237	1 101
Marts	2 982	43	3 025	2 436	18 321	20 757	- 17 732	1 126
April	2 813	108	2 921	2 260	19 918	22 178	- 19 257	802
Maj	6 034	148	6 182	5 219	11 213	16 432	- 10 250	712
Juni	7 858	175	8 033	5 698	7 658	13 356	- 5 323	564
Juli	5 087	25	5 112	4 430	7 951	12 381	- 7 269	824
Aug.	3 506	69	3 575	3 118	5 164	8 282	- 4 707	948
Sept.	2	65	67	•	6 649	6 649	- 6 582	1 068
Okt.	2	87	89	•	8 332	8 332	- 8 243	950
Nov.	2	43	45	•	19 237	19 237	- 19 192	481
Dec.	—	147	147	•	11 689	11 689	- 11 542	584
1988 Jan.	—	102	102	•	5 767	5 767	- 5 665	•
Feb.	—	134	134	•	5 509	5 509	- 5 375	•
Marts ..	—	136	136	•	4 742	4 742	- 4 606	•
<i>Sparekasser</i>								
1978	•	28	28	•	483	483	- 455	•
1979	•	44	44	•	506	506	- 462	•
1980	•	3	3	•	379	379	- 376	•
1981	•	20	20	•	333	333	- 313	•
1982	•	17	17	•	1 767	1 767	- 1 750	•
1983	•	7	7	•	1 549	1 549	- 1 542	•
1984	•	10	10	•	2 925	2 925	- 2 915	•
1985	2 103	4	2 107	1 804	1 198	3 002	- 895	852
1986	959	7	966	724	12 505	13 229	- 12 263	412
1987	—	19	19	•	6 030	6 030	- 6 011	170
1987 Jan.	959	5	964	836	10 851	11 687	- 10 723	580
Feb.	1 559	5	1 564	1 323	10 660	11 983	- 10 419	488
Marts ..	1 559	19	1 578	1 311	9 697	11 008	- 9 430	489
April	1 559	3	1 562	1 325	9 298	10 623	- 9 061	445
Maj	1 309	5	1 314	1 086	3 497	4 583	- 3 269	253
Juni	1 309	7	1 316	1 111	523	1 634	- 318	142
Juli	1 294	8	1 302	1 087	701	1 788	- 486	241
Aug.	24	33	57	11	1 412	1 423	- 1 366	184
Sept.	—	12	12	•	1 771	1 771	- 1 759	132
Okt.	—	17	17	•	1 096	1 096	- 1 079	189
Nov.	—	13	13	•	5 377	5 377	- 5 364	184
Dec.	—	19	19	•	5 987	5 987	- 5 968	170
1988 Jan.	—	14	14	•	568	568	- 554	•
Feb.	—	67	67	•	710	710	- 643	•
Marts ..	—	51	51	•	498	498	- 447	•

1) Se note 1, side 1.

2) Nominel værdi.

3) Til og med oktober 1980 inklusive deponeringer som følge af overskridelser af det i henhold til aftalen af 2. november 1973 fastsatte udlånsloft.

4) Indlænsbeviser med forfald efter 15. september 1987 kan ikke belånes, jf. note 2, side 32.

5) Som følge af overskridelser af den i henhold til aftale med pengeinstitutternes organisationer fastsatte basistegnningstakt for de enkelte pengeinstitutters indenlandske indlån eksklusive særlige indlænsformer, se side 20. Forrentningen af særlige indskud fremgår af tabellen side 33.

*Bankers og sparekassers udlån og beholdning
af obligationer og aktier*

Ultimo ¹⁾	Udlån ²⁾			Obligationer og aktier					I alt udlån og obligationer og aktier	
	Inden- landske	Uden- landske ³⁾	I alt	Indenlandske			Uden- landske	I alt		
				Stats- papirer ⁴⁾	Andre obliga- tioner	Aktier				
									Inden- landske	Uden- landske
Millioner kroner										
<i>Banker</i>										
1976	53 100	464	53 564	8 546	15 377	1 905	322	26 150	78 928	786
1977	59 761	560	60 321	9 503	17 601	2 009	746	29 859	88 874	1 306
1978	66 591	778	67 369	10 645	16 045	1 967	979	29 636	95 248	1 757
1979	74 020	3 731	77 751	15 741	11 636	2 419	1 419	31 215	103 816	5 150
1980	80 216	5 584	85 800	21 130	11 138	2 711	1 851	36 830	115 195	7 435
1981	87 063	8 672	95 735	29 154	9 447	2 918	1 993	43 512	128 582	10 665
1982	97 026	10 955	107 981	40 585	9 970	3 639	2 281	56 475	151 220	13 236
1983	109 721	16 050	125 771	70 613	20 827	7 577	2 959	101 976	208 738	19 009
1984	125 207	28 256	153 463	76 958	27 521	7 503	4 213	116 195	237 189	32 469
1985	145 151	53 987	199 138	92 940	42 578	11 129	6 149	152 796	291 798	60 136
1986	190 805	55 116	245 921	80 861	43 669	12 580	13 262	150 372	327 915	68 378
1987 Jan.	181 960	49 637	231 597	79 176	36 108	12 062	11 335	138 681	309 306	60 972
Feb.	185 450	50 948	236 398	73 891	32 920	11 982	12 200	130 993	304 243	63 148
Marts	194 286	54 065	248 351	74 922	30 615	11 938	12 555	130 030	311 761	66 620
April	189 343	52 961	242 304	76 794	28 755	11 722	13 497	130 768	306 614	66 458
Maj	186 730	60 019	246 749	74 729	28 927	11 759	13 885	129 300	302 145	73 904
Juni	199 995	63 518	263 513	76 227	34 649	12 067	14 852	137 795	322 938	78 370
Juli	186 635	62 863	249 498	74 247	29 074	12 120	15 701	131 142	302 076	78 564
Aug.	187 424	64 038	251 462	71 527	31 838	12 016	14 965	130 346	302 805	79 003
Sept.	194 424	65 854	260 278	72 307	30 392	11 993	12 986	127 678	309 116	78 840
Okt.	192 843	66 714	259 557	74 383	27 090	12 164	12 779	126 416	306 480	79 493
Nov.	198 621	67 499	266 120	72 545	28 447	12 048	13 164	126 204	311 661	80 663
Dec.	210 473	69 863	280 336	71 649	30 711	12 416	13 071	127 847	325 249	82 934
1988 Jan.	194 655	68 173	262 828	67 449	19 891	12 115	13 025	112 480	294 110	81 198
Feb.	193 261	69 110	262 371	66 840	23 200	12 044	12 846	114 930	295 345	81 956
Marts	196 774	69 624	266 398	68 153	21 542	12 238	11 586	113 519	298 707	81 210
<i>Sparekasser⁵⁾</i>										
1976	26 700	111	26 811	842	6 705	562	1	8 110	34 809	112
1977	29 477	96	29 573	1 868	7 938	668	17	10 491	39 951	113
1978	32 071	120	32 191	3 157	9 073	664	41	12 935	44 965	161
1979	34 516	232	34 748	5 087	9 038	949	64	15 138	49 590	296
1980	37 581	743	38 324	8 990	8 143	1 052	71	18 256	55 766	814
1981	41 402	1 272	42 674	11 825	6 071	1 191	107	19 194	60 489	1 379
1982	45 076	1 169	46 245	14 620	6 733	1 454	343	23 150	67 883	1 512
1983	50 274	3 037	53 311	23 786	12 097	2 232	341	38 456	88 389	3 378
1984	56 857	4 743	61 600	23 579	15 182	2 911	611	42 283	98 529	5 354
1985	67 311	9 192	76 503	28 643	19 395	3 612	1 237	52 887	118 961	10 429
1986	90 944	14 123	105 067	25 658	17 447	3 422	2 981	49 508	137 471	17 104
1987 Jan.	87 310	12 101	99 411	20 528	16 637	3 651	2 201	43 017	128 126	14 302
Feb.	87 366	12 324	99 690	20 464	13 206	3 828	2 076	39 574	124 864	14 400
Marts	90 616	13 946	104 562	20 349	13 505	3 864	1 966	39 684	128 334	15 912
April	89 120	13 354	102 474	20 101	11 028	3 757	2 106	36 992	124 006	15 460
Maj	88 717	14 046	102 763	21 193	9 878	3 631	2 565	37 267	123 419	16 611
Juni	92 380	15 079	107 459	21 684	10 199	3 726	2 518	38 127	127 989	17 597
Juli	88 107	16 944	105 051	21 892	8 343	3 773	2 621	36 629	122 115	19 565
Aug.	88 062	18 110	106 172	21 121	10 503	3 766	2 583	37 973	123 452	20 693
Sept.	91 381	17 827	109 208	22 641	9 352	3 743	2 595	38 331	127 117	20 422
Okt.	92 025	18 445	110 470	21 453	8 811	3 743	2 408	36 415	126 032	20 853
Nov.	92 719	18 849	111 568	21 896	9 619	3 725	2 424	37 664	127 959	21 273
Dec.	101 280	18 620	119 900	21 248	9 700	3 502	2 425	36 875	135 730	21 045
1988 Jan.	92 396	20 646	113 042	21 168	10 731	3 361	2 318	37 578	127 656	22 964
Feb.	91 768	20 438	112 206	20 594	9 282	3 226	2 292	35 394	124 870	22 730
Marts	93 984	21 024	115 008	21 481	9 090	3 379	2 939	36 889	127 934	23 963

¹⁾ Se note 1, side 1.

²⁾ Inklusive uopsigelige pantebreve til fast rente.

³⁾ Omfatter danske bankers og sparekassers udlån til valutaudlendinge samt danske bankers og sparekassers udenlandske filialers samlede udlån til valutaudlendinge og -udlendinge.

⁴⁾ Statsgældsbeviser og statsobligationer, bortset fra præmieobliga-

tioner, udstedt fra og med 1975. Til og med 1979 er tallene ultimo året balancetal, derefter statustal.

⁵⁾ Til og med 1981 sparekasser med en arbejdende kapital på 10 mill.kr. og derover. Derefter sparekasser med en arbejdende kapital på 25 mill.kr. og derover.

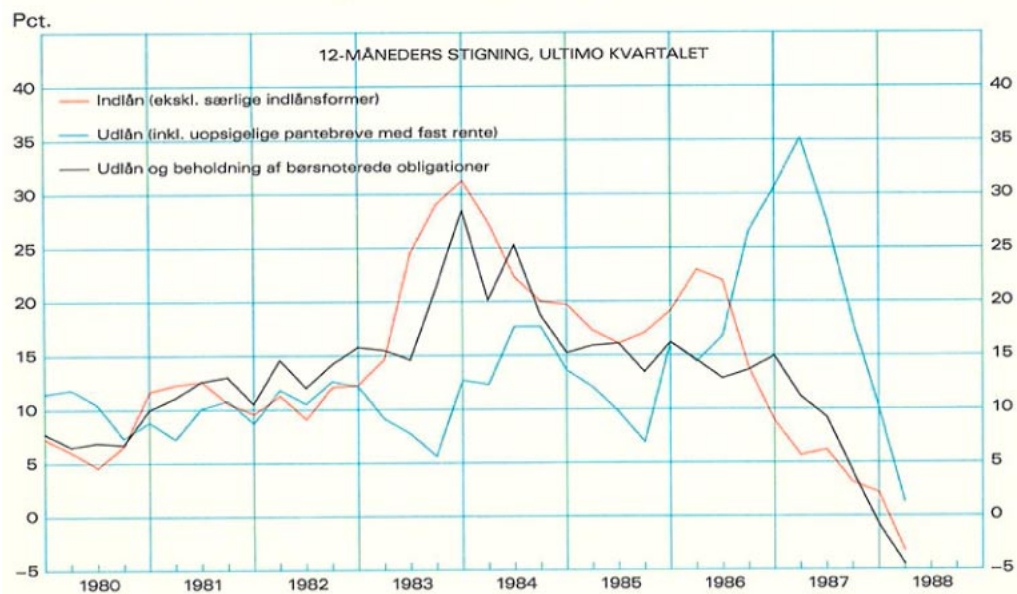
Ultimo	Erhvervsmæssige udlån								Ikke-erhvervsmæssige udlån		I alt indenlandske udlån
	Landbrug mv.	Fremstillingsvirksomhed mv. ¹⁾	Bygge- og anlægsvirksomhed	Handel, transport mv.	Finansieringsvirksomhed, ejendoms-handel mv.	Offentlig forvaltning og andre tjenesteydelser	Øvrige erhverv	I alt	Studielån	Andet	
Millioner kroner											
<i>Banker</i>											
1980	5 574	9 705	5 009	16 444	8 392	3 337	2 393	50 854	4 328	24 401	79 583
1981	5 841	10 176	4 494	16 581	10 322	3 873	2 963	54 250	4 672	27 593	86 515
1982	6 597	12 257	4 470	17 985	12 860	3 869	3 682	61 720	4 966	29 304	95 990
1983	7 175	12 919	4 315	18 731	14 007	3 982	5 411	66 540	4 954	36 412	107 906
1984	7 919	14 050	5 469	21 689	16 091	4 159	5 478	74 855	4 912	43 277	123 044
1985	8 448	16 124	4 900	23 787	21 310	4 650	4 410	83 629	4 839	54 089	142 557
1986	9 446	21 338	6 649	30 801	31 360	5 560	8 299	113 453	4 688	68 649	186 790
1987	10 780	22 803	7 723	36 916	37 255	6 823	11 977	134 277	4 665	66 762	205 704
1984 Marts	7 106	13 074	4 591	18 982	11 985	4 243	5 637	65 618	4 928	38 397	108 943
Juni	8 229	14 119	5 406	22 205	13 673	4 913	5 010	73 555	4 915	40 710	119 180
Sept.	7 954	13 762	5 151	21 898	13 560	4 387	4 939	71 651	4 900	42 029	118 580
Dec.	7 919	14 050	5 469	21 689	16 091	4 159	5 478	74 855	4 912	43 277	123 044
1985 Marts	7 547	14 102	5 308	22 154	14 154	4 214	5 185	72 664	4 868	45 127	122 659
Juni	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•
Sept.	8 148	14 133	4 925	21 991	14 854	5 064	4 297	73 412	4 857	48 667	126 936
Dec.	8 448	16 124	4 900	23 787	21 310	4 650	4 410	83 629	4 839	54 089	142 557
1986 Marts	8 077	16 123	5 147	23 624	16 720	4 789	4 386	78 866	4 785	56 027	139 678
Juni	9 379	16 143	5 543	25 071	21 186	5 331	4 995	87 648	4 755	59 869	152 272
Sept.	9 680	16 471	6 264	26 499	20 729	5 307	5 211	90 161	4 714	65 200	160 075
Dec.	9 446	21 338	6 649	30 801	31 360	5 560	8 299	113 453	4 688	68 649	186 790
1987 Marts	9 362	21 822	7 408	31 512	29 876	5 649	10 617	116 246	4 684	68 013	188 943
Juni	10 014	21 371	7 700	31 726	32 832	6 542	10 164	120 349	4 676	69 475	194 500
Sept.	10 542	19 975	7 309	31 303	26 863	6 730	11 635	114 357	4 620	70 052	189 029
Dec.	10 780	22 803	7 723	36 916	37 255	6 823	11 977	134 277	4 665	66 762	205 704
<i>Sparekasser</i>											
1980	4 436	1 692	1 816	3 915	2 004	1 737	875	16 475	2 372	18 142 ²⁾	36 989 ²⁾
1981	4 976	2 105	1 914	4 603	2 683	1 747	496	18 524	2 682	19 515	40 721
1982	5 275	2 191	1 723	5 284	3 050	1 825	1 239	20 587	2 929	21 136	44 652
1983	5 562	2 036	1 888	5 234	3 541	1 912	2 480	22 653	3 118	24 313	50 084
1984	5 739	2 429	1 942	5 192	2 861	1 992	5 169	25 324	3 310	27 237	55 871
1985	6 694	2 932	1 945	6 319	6 453	2 392	804	27 539	3 526	34 734	65 799
1986	7 240	3 943	2 566	8 093	8 630	2 922	6 601	39 995	3 534	43 585	87 114
1987	8 236	5 151	3 128	12 447	11 755	3 306	4 966	48 989	2 685	46 166	97 840
1984 Marts	5 652	2 143	1 976	5 220	2 449	1 839	2 578	21 857	3 158	25 239	50 254
Juni	6 250	2 280	1 761	5 596	3 647	1 821	3 409	24 764	3 219	26 823	54 806
Sept.	5 970	2 120	1 725	5 394	2 792	1 835	2 993	22 829	3 299	28 193	54 321
Dec.	5 739	2 429	1 942	5 192	2 861	1 992	5 169	25 324	3 310	27 237	55 871
1985 Marts	5 600	2 164	1 694	5 026	2 399	1 889	5 195	23 967	3 382	28 924	56 273
Juni	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•
Sept.	5 960	1 910	1 642	4 751	2 372	1 821	6 215	24 671	3 418	30 134	58 223
Dec.	6 694	2 932	1 945	6 319	6 453	2 392	804	27 539	3 526	34 734	65 799
1986 Marts	6 522	2 808	2 087	6 448	4 267	2 330	2 323	26 785	3 560	35 507	65 852
Juni	7 377	2 926	2 334	6 922	6 771	2 559	1 911	30 800	3 537	39 173	73 510
Sept.	7 415	3 081	2 398	7 178	5 511	2 524	1 729	29 836	3 600	42 410	75 846
Dec.	7 240	3 943	2 566	8 093	8 630	2 922	6 601	39 995	3 534	43 585	87 114
1987 Marts	7 115	3 696	2 615	8 209	7 261	2 874	6 544	38 314	3 566	45 035	86 915
Juni	7 555	3 935	2 769	8 022	7 922	2 713	6 542	39 458	3 464	45 806	88 728
Sept.	7 846	3 710	2 769	8 224	7 844	2 607	5 975	38 975	2 865	45 922	87 762
Dec.	8 236	5 151	3 128	12 447	11 755	3 306	4 966	48 989	2 685	46 166	97 840

Anm.: Til og med december 1981 inklusive pantebrevslån til fast rente, men eksklusive erhvervede pantebreve. Tallene ultimo året er månedstal.

¹⁾ Herunder el-, gas-, vand- og varmemforsyning samt råstofudvinding.

²⁾ Tallet er påvirket af en statistisk ændring i opgørelsen, som har medført en nedgang i udlånene på ca. 300 mill.kr.

Stigning i bankers indenlandske indlån, udlån og beholdning af obligationer

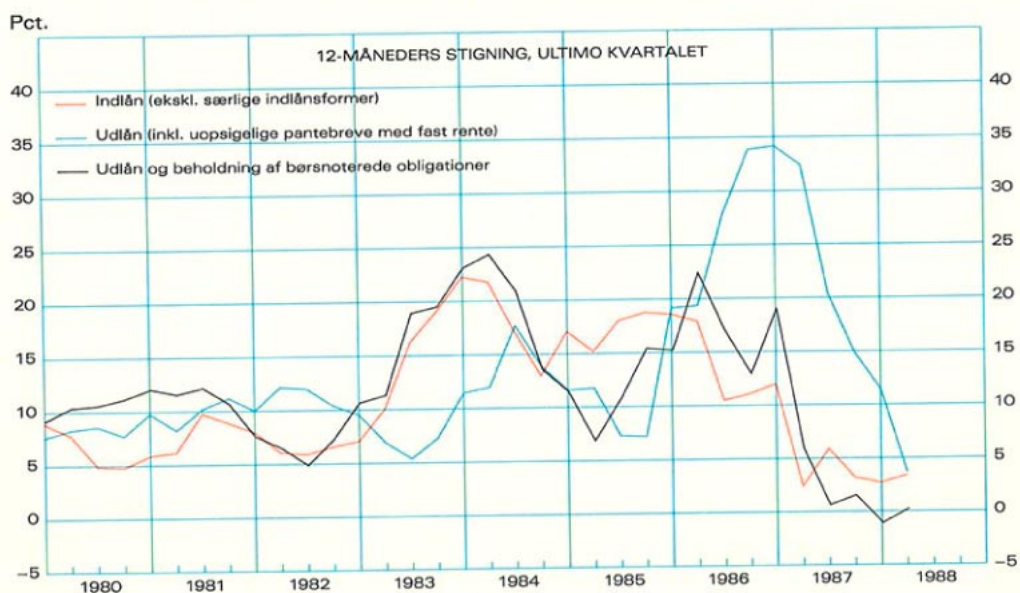
Bankers indlån

Ultimo ¹⁾	Indenlandske indlån					Uden- landske indlån	Indlån i alt
	Anfordring	Opsigelse eksklusive særlige indlåns- former	Særlige indlåns- former	I alt	Heraf aftale- indlån		
1976	34 683	31 987	9 339	76 009	•	1 878	77 887
1977	37 121	33 559	11 362	82 042	•	2 245	84 287
1978	43 604	28 663	13 634	85 901	•	2 605	88 506
1979	47 238	30 282	16 270	93 790	•	2 997	96 787
1980	53 229	33 274	19 798	106 301	•	4 908	111 209
1981	59 786	35 075	23 502	118 363	•	7 460	125 823
1982	69 786	36 792	27 663	134 241	34 125	8 660	142 901
1983	89 364	50 564	36 718	176 646	50 632	10 348	186 994
1984	103 832	63 445	40 119	207 396	72 284	13 422	220 818
1985	133 379	66 267	47 255	246 901	83 077	21 488	268 389
1986	146 784	70 647	49 929	267 360	93 800	25 933	293 293
1987 Jan.	129 781	62 276	49 346	241 403	74 964	25 419	266 822
Feb.	131 199	59 243	48 989	239 431	76 159	26 440	265 871
Marts	141 359	64 707	48 496	254 562	89 577	27 557	282 119
April	137 347	61 243	48 727	247 317	79 646	27 104	274 421
Maj	135 665	66 271	49 446	251 382	78 919	28 611	279 993
Juni	157 445	63 640	50 484	271 569	97 411	31 247	302 816
Juli	138 211	64 766	50 532	253 509	82 919	29 699	283 208
Aug.	138 085	64 484	50 357	252 926	80 659	29 310	282 236
Sept.	141 972	61 763	49 980	253 715	81 476	31 072	284 787
Okt.	137 313	65 438	49 799	252 550	83 087	30 305	282 855
Nov.	132 518	68 212	49 877	250 607	81 830	29 181	279 788
Dec.	154 726	67 812	53 394	275 932	102 775	29 234	305 166
1988 Jan.	139 365	57 705	52 956	250 026	78 216	26 828	276 854
Feb.	142 081	54 395	52 789	249 265	74 666	31 949	281 214
Marts	146 715	52 776	51 985	251 476	77 286	35 428	286 904

¹⁾ Se note 1, side 1.

Stigning i sparekassers indenlandske indlån, udlån og beholdning af obligationer

19

Sparekassers indlån

Ultimo ¹⁾	Indenlandske indlån					Uden- landske indlån	Indlån i alt
	Anfordring	Opsigelse eksklusive særlige indlåns- former	Særlige indlåns- former	I alt	Heraf aftale- indlån		
1976	11 948	17 176	4 301	33 425	•	170	33 595
1977	13 177	19 243	5 215	37 635	•	232	37 867
1978	14 888	19 601	6 280	40 769	•	283	41 052
1979	16 166	21 410	7 384	44 960	•	338	45 298
1980	16 982	22 823	8 894	48 699	•	402	49 101
1981	18 842	24 152	10 469	53 463	•	458	53 921
1982	20 947	25 050	12 030	58 027	5 030	901	58 928
1983	26 472	29 853	16 206	72 531	8 368	1 220	73 751
1984	31 743	34 116	18 626	84 485	14 805	1 328	85 813
1985	41 115	37 010	21 979	100 104	17 085	1 644	101 748
1986	45 617	41 992	24 230	111 839	22 126	2 224	114 063
1987 Jan.	41 721	38 686	24 145	104 552	17 195	2 267	106 819
Feb.	43 004	36 451	24 172	103 627	16 071	2 415	106 042
Marts	46 427	36 137	24 777	107 341	18 162	2 571	109 912
April	46 746	35 593	24 919	107 258	17 463	2 940	110 198
Maj	47 713	35 683	25 294	108 690	16 516	2 986	111 676
Juni	50 243	34 436	25 375	110 054	18 244	3 568	113 622
Juli	44 958	36 282	25 337	106 577	16 148	3 743	110 320
Aug.	48 516	36 933	25 253	110 702	18 333	3 724	114 426
Sept.	49 610	34 828	25 272	109 710	17 800	3 520	113 230
Okt.	51 655	36 722	25 198	113 575	20 993	3 567	117 142
Nov.	51 072	36 119	25 186	112 377	19 810	3 377	115 754
Dec.	54 989	35 157	26 024	116 170	24 568	3 218	119 388
1988 Jan.	50 805	32 750	26 122	109 677	17 389	4 172	113 849
Feb.	51 364	31 975	26 071	109 410	13 862	4 543	113 953
Marts	53 443	32 109	26 809	112 361	15 005	4 883	117 244

Anm.: Se note 5, side 16.

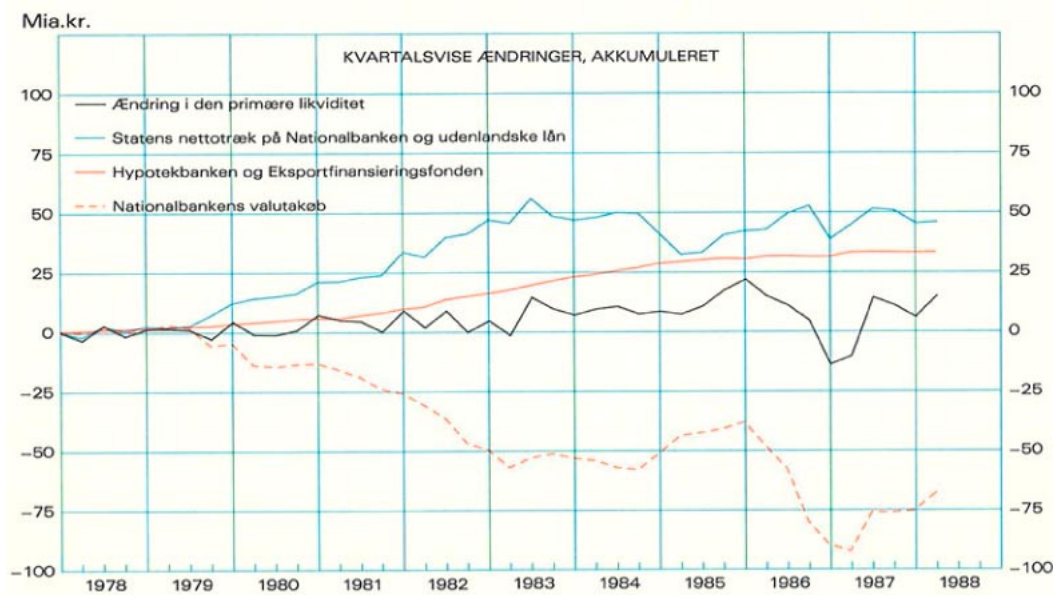
¹⁾ Se note 1, side 1.

	Udlån ¹⁾	Indlån	Indlån eksklusive særlige indlåns- former	Udlån	Indlån	Indlån eksklusive særlige indlåns- former	Basis- stignings- takt ²⁾
	Millioner kroner			Stigning i procent i forhold til året før			Procent
<i>Ultimo</i>							
1984 Okt.	173 759	272 778	218 346	15.2	22.4	21.8	•
Nov.	173 904	275 708	221 136	13.3	21.9	22.2	•
Dec.	182 800	291 896	233 367	13.0	17.2	18.9	•
1985 Jan.	175 524	276 945	218 331	12.5	16.7	18.5	•
Feb.	176 953	278 195	219 283	11.3	17.1	18.8	•
Marts	182 963	286 837	226 725	11.9	15.5	16.6	•
April	182 374	288 812	227 717	10.1	16.4	17.6	•
Maj.	183 663	293 820	231 803	9.8	16.0	17.0	•
Juni	193 993	305 740	242 709	8.9	15.9	16.7	14
Juli	182 586	295 992	232 359	5.8	17.6	18.4	13
Aug.	183 086	304 669	240 476	5.3	18.3	18.7	12
Sept.	189 416	310 003	246 444	7.0	17.2	17.6	11
<i>Månedsgennemsnit</i>							
1985 April	185 565	278 904	217 820	•	•	•	•
Maj.	186 183	289 151	227 143	•	•	•	•
Juni	186 551	294 559	231 533	•	•	•	•
Juli	189 465	295 154	232 014	•	•	•	•
Aug.	184 179	301 022	237 297	•	•	•	•
Sept.	183 516	305 751	241 980	•	•	•	•
Okt.	190 641	308 208	244 873	7.1	17.9	18.3	10
Nov.	192 712	314 955	251 349	9.2	16.2	16.1	10
Dec.	200 175	326 084	261 636	12.4	17.0	18.8	10
1986 Jan.	205 170	329 793	260 818	13.2	18.8	19.1	10
Feb.	202 545	329 605	260 124	13.3	19.6	20.0	10
Marts	206 069	335 621	266 026	14.3	21.1	22.5	10
April	212 588	342 395	271 454	14.6	22.8	24.6	9
Maj.	214 774	347 366	275 240	15.4	20.1	21.2	9
Juni	220 247	349 595	277 247	18.1	18.7	19.7	9
Juli	234 529	343 412	270 529	23.8	16.4	16.6	9
Aug.	232 850	341 567	268 976	26.4	13.5	13.3	9
Sept.	237 796	345 342	273 128	29.6	12.9	12.9	9
Okt.	248 985	345 488	273 544	30.6	12.1	11.7	9
Nov.	251 941	350 421	278 600	30.7	11.3	10.8	9
Dec.	262 754	361 504	289 846	31.3	10.9	10.8	9
1987 Jan.	272 329	356 057	281 828	32.7	8.0	8.1	9
Feb.	268 574	344 887	271 133	32.6	4.6	4.2	7
Marts	276 227	349 349	276 183	34.0	4.1	3.8	7
April	283 215	352 747	278 874	33.2	3.0	2.7	7
Maj.	277 970	358 548	283 458	29.4	3.2	3.0	7
Juni	278 393	366 573	290 085	26.4	4.9	4.6	7
Juli	280 558	359 480	281 544	19.6	4.7	4.1	7
Aug.	274 829	358 898	281 361	18.0	5.1	4.6	7
Sept.	277 419	360 110	283 255	16.7	4.3	3.7	7
Okt.	286 644	360 581	283 604	15.1	4.4	3.7	7
Nov.	285 324	365 573	288 747	13.3	4.3	3.6	7
Dec.	296 796	371 838	294 981	13.0	2.9	1.8	7
1988 Jan.	294 603	367 799	286 937	8.2	3.3	1.8	7
Feb.	284 968	359 695	279 090	6.1	4.3	2.9	7
Marts	281 651	357 228	276 821	2.0	2.3	0.2	7

¹⁾ Inklusive uopsigelige pantebreve til fast rente.

²⁾ Såfremt stigningen i det enkelte pengeinstituts indlån eksklusive særlige indlånsformer i procent i forhold til året før er større end basisstigningsakten, skal pengeinstituttet foretage særlige indskud i Nationalbanken, se side 15. Beregning heraf foretoges i juni-

september 1985 på grundlag af ultimotal. Fra og med oktober 1985 er månedsgennemsnit af dag-til-dag saldi blevet lagt til grund for beregningerne. Særlige indskud i Nationalbanken beregnes som 20 pct. af indlånsstigningen ud over basisstigningsakten.

Ultimo ¹⁾	Primær likviditet				Forskellige faktors påvirkning af den primære likviditet				
	Sedler, mønt og postgiroindskud	Bankers og sparekassers likviditetsmæssige nettostilling over for Nationalbanken ²⁾	I alt	Statens nettotræk på Nationalbanken og udenlandske lån ³⁾	Hypotekbanken og Eksportfinansieringsfonden ⁴⁾	Nationalbankens valutakøb ⁵⁾	Andre faktorer ⁶⁾	I alt	
Millioner kroner									
1977	14 682	- 4 067	10 615	1 844	2 126	- 4 170	- 779	- 979	
1978	16 744	- 4 604	12 140	2 430	1 467	814	- 3 186	1 525	
1979	19 336	- 4 184	15 152	9 716	1 832	- 5 907	- 2 629	3 012	
1980	19 703	- 1 680	18 023	8 915	2 367	- 8 350	- 61	2 871	
1981	20 776	- 1 031	19 745	12 522	3 881	- 12 634	- 2 047	1 722	
1982	21 738	- 6 256	15 482	13 397	6 562	- 23 777	- 445	- 4 263	
1983	23 211	- 5 396	17 815	- 204	6 880	- 3 448	- 895	2 333	
1984	28 962	- 9 652	19 310	- 5 746	5 652	2 090	- 501	1 495	
1985	31 764	- 1 034	32 798	1 265	1 758	13 175	- 2 710	13 488	
1986	31 622	- 34 599	- 2 977	- 3 565	943	- 51 820	18 667	- 35 775	
1987	34 418	- 17 656	16 762	6 579	1 753	14 720	- 3 313	19 739	
1987 Jan.	28 401	- 41 555	- 13 154	9 440	444	- 15 777	- 4 284	- 10 177	
Feb.	27 770	- 38 656	- 10 886	1 263	553	686	- 234	2 268	
Marts	27 741	- 27 162	579	- 4 595	755	12 554	2 751	11 465	
April	29 909	- 28 318	1 591	2 952	- 169	- 502	- 1 269	1 012	
Maj	28 712	- 13 519	15 193	386	160	13 031	25	13 602	
Juni	30 859	- 5 641	25 218	3 331	264	3 931	2 499	10 025	
Juli	29 281	- 7 755	21 526	- 298	- 8	- 363	- 3 023	- 3 692	
Aug.	28 003	- 6 073	21 930	1 024	- 137	279	- 762	404	
Sept.	30 216	- 8 341	21 875	- 1 479	17	- 14	1 421	- 55	
Okt.	30 029	- 9 322	20 707	- 902	- 361	922	- 827	- 1 168	
Nov.	30 649	- 24 556	6 093	- 14 900	121	- 55	220	- 14 614	
Dec.	34 418	- 17 510	16 908	10 357	114	28	170	10 669	
1988 Jan.	31 939	- 6 219	25 720	6 010	275	3 564	- 891	8 958	
Feb.	29 462	- 6 018	23 444	- 2 495	- 300	2 086	- 1 567	- 2 276	
Marts	30 818	- 5 053	25 765	- 3 018	187	1 680	3 472	2 321	

¹⁾ Se note 1, side 1.

²⁾ Se side 15.

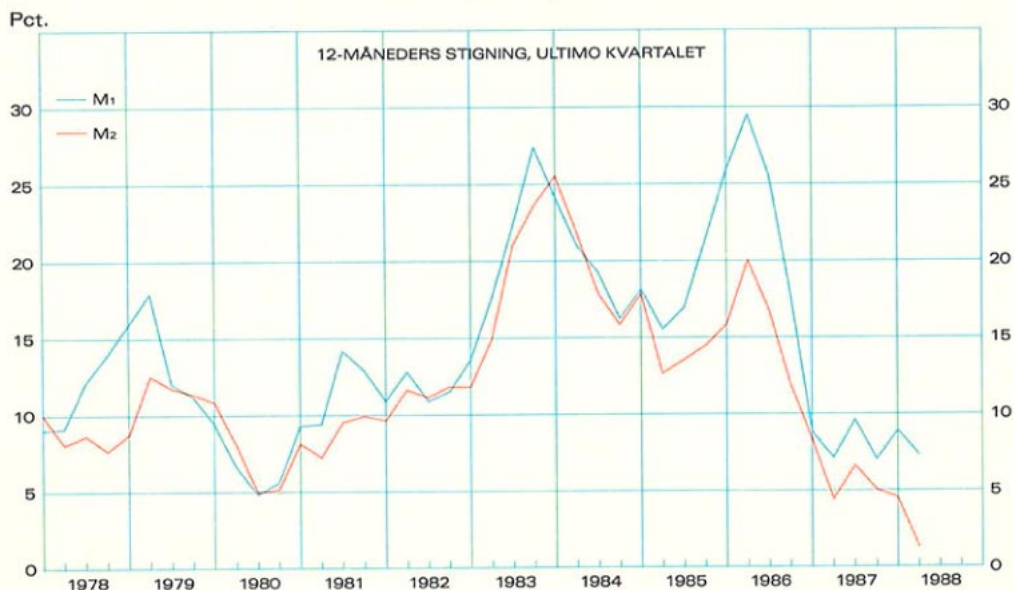
³⁾ Se side 13 øverst.

⁴⁾ Udlånsstigning og obligationskøb.

⁵⁾ Stigning i Danmarks officielle likviditet, korrigeret for statens, Hypotekbankens og Eksportfinansieringsfondens nettolåntagning i udlandet.

⁶⁾ Inklusive ændring i særlige indskud i Nationalbanken, se side 15.

Pengemængden

Ultimo	Primær likviditet hos erhverv og husholdninger mv.	Anfordringsindskud i banker og sparekasser ¹⁾		I alt (M ₁)	Indskud på opsigelse i banker og sparekasser ekskl. indskud på særlige indlånsformer ¹⁾	Ikke-banksektorens beholdning af statsgældsbeviser	I alt (M ₂)	Procentvis stigning i forhold til samme tidspunkt året før	
		Konti med checks	Konti uden checks					M ₁	M ₂
Millioner kroner								Procent	
1976.....	11 508	21 105	25 526	58 139	49 163	710	108 012	6.1	10.9
1977.....	13 088	22 965	27 333	63 386	52 802	2 555	118 743	9.0	9.9
1978.....	14 954	26 895	31 597	73 446	48 264	7 315	129 025	15.9	8.7
1979.....	16 910	29 090	34 314	80 314	51 692	11 008	143 014	9.4	10.8
1980.....	17 540	29 917	40 294	87 751	56 097	10 722	154 570	9.3	8.1
1981.....	18 687	34 329	44 299	97 315	59 227	12 888	169 430	10.9	9.6
1982.....	19 685	31 697	59 036	110 418	61 842	16 613	188 873	13.6	11.8
1983.....	21 167	40 261	75 575	137 003	80 417	19 641	237 061	24.1	25.5
1984.....	26 086	44 229	91 346	161 661	97 561	18 112	277 334	18.0	17.0
1985.....	28 649	54 319	120 175	203 143	103 277	15 465	321 885	25.7	16.1
1986.....	28 711	53 148	139 253	221 112	112 639	14 028	347 779	8.8	8.0
1987 Jan.	26 217	45 275	126 227	197 719	100 643	15 221	313 583	8.4	4.7
Feb.	25 645	44 126	130 077	199 848	95 375	14 443	309 666	8.2	3.0
Marts ...	25 289	55 544	132 242	213 075	100 520	16 301	329 896	7.1	4.4
April ...	27 207	50 034	134 059	211 300	96 562	19 594	327 456	8.3	4.2
Maj.	26 467	49 001	134 377	209 845	101 630	18 129	329 604	4.0	3.3
Juni	28 066	59 507	148 181	235 754	97 712	18 580	352 046	9.6	6.6
Juli	27 027	52 303	130 866	210 196	100 524	20 184	330 904	7.0	5.4
Aug.	25 449	53 075	133 526	212 050	100 891	19 951	332 892	8.1	7.4
Sept.	27 658	57 520	134 062	219 240	96 065	20 287	335 592	7.0	5.0
Okt.	27 882	52 929	136 039	216 850	101 625	23 415	341 890	6.9	6.2
Nov.	27 998	53 702	129 888	211 588	103 790	20 831	336 209	6.8	5.9
Dec.	31 430	57 036	152 679	241 145	102 428	20 027	363 600	8.9	4.5
1988 Jan.	29 634	49 115	141 055	219 804	89 904	22 086	331 794	11.2	5.8
Feb.	26 943	50 031	143 414	220 388	85 819	19 445	325 652	10.3	5.2
Marts ...	28 526	57 538	142 620	228 684	84 325	21 020	334 029	7.3	1.3

¹⁾ Indenlandske. Se note 5, side 16.

	Statens netto-træk på Nationalbanken og udenlandske lån ¹⁾	Ændring i ikke-banksektorens beholdning af statsgældsbeviser	Udlånsstigning i banker og sparekasser	Obligationenkøb ²⁾	Stigning (-) i indskud på særlige indlånsformer	Andre indenlandske faktorer ³⁾	Indenlandske faktorer i alt	Udenlandske faktorer ⁴⁾	Samlet ændring af pengemængden
Millioner kroner									
1979.....	9 716	3 693	10 117	450	- 3 740	- 1 501	18 735	- 4 746	13 989
1980.....	8 915	- 286	10 133	6 973	- 5 038	1 415	22 112	- 10 556	11 556
1981.....	12 522	2 166	11 722	5 055	- 5 279	2 208	28 394	- 13 534	14 860
1982.....	13 397	3 725	16 024	15 809	- 5 771	- 222	42 962	- 23 136	19 826
1983.....	- 204	3 028	19 718	42 865	- 13 231	3 785	55 961	- 7 773	48 188
1984.....	- 5 746	- 1 529	22 806	20 397	- 5 821	8 269	38 376	1 897	40 273
1985.....	1 265	- 2 647	32 010	20 978	- 10 489	- 4 144	36 973	7 578	44 551
1986.....	- 3 565	- 1 437	69 651	8 328	- 4 925	10 910	78 962	- 53 068	25 894
1987.....	6 579	6 522*	30 004	- 30 138	- 5 492*	- 10 504*	- 3 029*	18 850*	15 821*
1986 3. kv.	3 246	- 1 488	10 653	- 841	902	- 1 854	10 618	- 21 183	- 10 565
4. —	- 14 053	- 2 511	38 131	5 990	- 2 365	13 652	38 844	- 10 802	28 042
1987 1. kv.	6 108	2 273	3 153	- 25 459	870	61	- 12 994	- 4 889	- 17 883
2. —	6 669	2 279	7 473	3 622	- 2 626	- 9 374	8 043	14 107	22 150
3. —	- 753	1 707	- 6 570	- 7 231	445	- 5 150	- 17 552	1 098	- 16 454
4. —	- 5 445	263*	25 948	- 1 070	- 4 181*	3 959*	19 474*	8 534*	28 008*
1988 1. kv.	497	470*	- 20 995*	- 12 940*	605*	- 464*	- 32 827*	2 733*	- 30 094*

¹⁾ Se side 13 øverst.

²⁾ Nationalbanken, banker, sparekasser, Hypotekbanken og Postgiroen. Inklusive køb af statspapirer.

³⁾ Residual, omfatter bl.a. stigning i Hypotekbankens og Dansk Eksportfinansieringsfonds udlån, stigning i bankers og sparekassers

beholdning af uclearede checks og forøgelse af Nationalbankens og pengeinstitutternes egenkapital.

⁴⁾ Overskud på betalingsbalancens løbende poster samt den ikke-statslige sektors nettokapitalimport bortset fra pengeinstitutternes optagelse af ansvarlig indskudskapital i udlandet.

Statens nettofinansieringsbehov og kreditudvidelse til den private sektor og kommuner mv. gennem en række vigtige finansieringskilder

	Statens netto-finansierings-behov ¹⁾	Nettoudlån til private, virksomheder og kommuner mv. fra					
		Banker og sparekasser	Realkredit-institutter mv. ²⁾	Forsikrings-selskaber og pen-sionskasser ³⁾	De nævnte indenlandske finansierings-kilder i alt	Udlandet ⁴⁾	Samtlige de nævnte finansierings-kilder
Millioner kroner							
1979.....	20 849	10 117	23 258	4 269	37 644	6 457	44 101
1980.....	25 793	10 133	19 054	3 569	32 756	4 085	36 841
1981.....	41 518	11 722	16 611	1 808	30 141	19	30 160
1982.....	58 113	16 024	17 290	1 013	34 327	- 1 599	32 728
1983.....	52 813	19 718	35 303	1 200	56 221	4 866	61 087
1984.....	39 845	22 806	40 662	366	63 834	17 048	80 882
1985.....	27 499	32 010	63 937	934	96 881	27 623	124 504
1986.....	- 13 929	69 651	63 991	2 179	135 821	864	136 685
1987.....	- 715	30 004	53 315	21*	83 340*	17 498	100 838*
1986 3. kv.	254	10 653	17 890	690	29 233	- 11 963	17 270
4. —	- 26 400	38 131	11 873	971	50 975	- 3	50 972
1987 1. kv.	4 495	3 153	6 957	- 369	9 741	- 7 920	1 821
2. —	12 975	7 473	11 869	216	19 558	12 991	32 549
3. —	2 694	- 6 570	17 182	- 32	10 580	1 494	12 074
4. —	- 20 879	25 948	17 307	206*	43 461*	10 933	54 394*
1988 1. kv.	3 757	- 20 995*	13 079	239*	- 7 677*	...	...

¹⁾ Se side 13 øverst.

²⁾ Netoudlån fra realkreditinstitutter og erhvervsfinansieringsinstitutter samt nettotilgang af obligationer udstedt af kommuner og virksomheder.

³⁾ Stigning i udlån. Fra og med 1980 inklusive Lønmodtagernes Dyriftsfond.

⁴⁾ Kommuner og koncessionerede selskabers nettolåntagning i udlandet, finanslån, kommercielle lån, øvrige erhvervsmæssige lån og kreditter samt ikke-registrerede kapitalbevægelser inklusive fejl og udeladelser.

Tinglysninger af pantebreve i fast ejendom

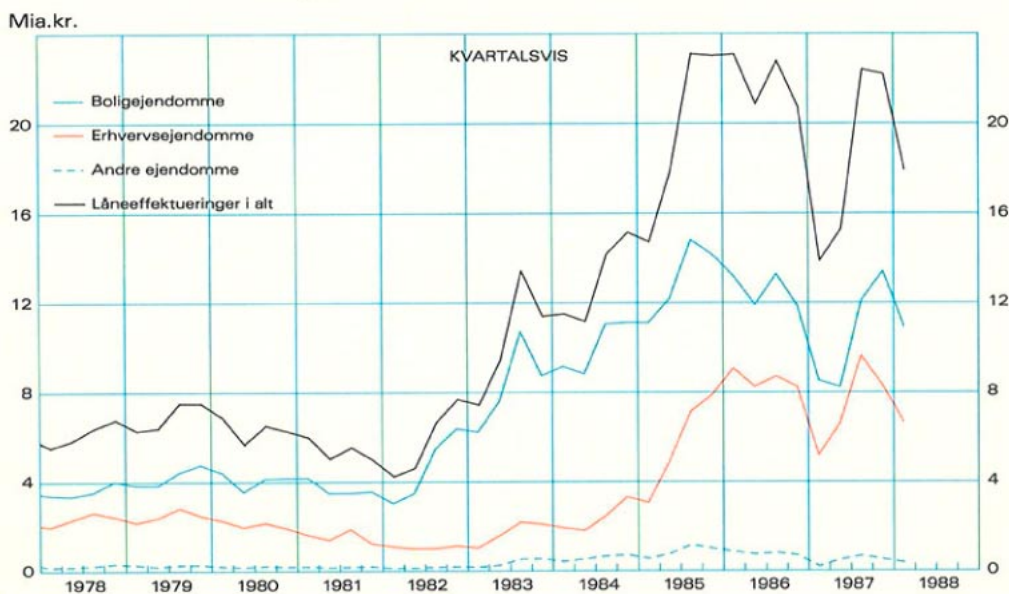
	Pantebreve tinglyst til (långiver)								Ting- lys- ninger i alt	
	Real- kredit- institutter	Spare- kasser	Banker	Forsik- ringssæl- skaber og pensions- kasser	Stat og kom- muner	Ejer- pante- breve	Sæl- ger- pante- breve	Bolig- selska- bernes Lands- bygge- fond mv. ¹⁾		Andre
	Millioner kroner									
1978	28 904	580	538	2 011	1 888	23 762	19 221	1 835	78 739	
1979	33 049	523	820	3 492	2 179	26 126	20 583	4 459	91 231	
1980	30 478	373	495	3 994	1 690	21 173	14 985	2 837	76 025	
1981	25 788	554	359	1 564	1 674	18 497	9 923	979	60 067	
1982	28 785	506	239	486	1 940	17 685	5 325	1 338	56 639	
1983	50 591	429	279	293	2 269	19 958	4 101	1 318	79 432	
1984	60 675	412	410	276	1 855	26 190	3 746	1 024	94 866	
1985	86 728	1 256	1 393	848	1 837	34 475	5 196	997	133 430	
1986	105 763	2 720	2 137	2 143	1 841	44 534	6 767	761	167 862	
1987	86 908	1 603	2 249	193	1 828	33 396	3 650	1 259	131 389	
1986 3. kv. ...	28 075	700	555	659	485	12 300	1 873	209	343	
4. — ...	28 462	427	494	442	516	10 860	1 721	204	191	
1987 1. kv. ...	17 757	196	328	82	401	7 142	884	264	69	
2. — ...	21 370	494	528	38	513	8 565	924	355	108	
3. — ...	24 036	390	557	36	453	9 063	954	261	70	
4. — ...	23 745	523	836	37	461	8 626	888	379	56	
1988 Jan.	6 792	144	284	12	119	2 255	309	63	14	
Feb.	7 216	224	259	53	137	3 571	270	145	55	

¹⁾ Inklusive Grundejernes Investeringsfond og Finansieringsinstitut-
tet for Hoteller.

Cirkulerende børsnoterede kroneobligationer

(Nominel værdi)

Ultimo	Indenlandske statspapirer			Realkredit- obligationer	Andre krone- obligationer	I alt
	Krone- obligationer	Statsgælds- beviser	I alt			
	Millioner kroner					
1977	20 282	6 803	27 085	232 195	19 352	278 632
1978	32 071	13 050	45 121	264 413	21 597	331 131
1979	45 392	16 950	62 342	301 505	22 480	386 327
1980	69 408	21 350	90 758	335 574	22 332	448 664
1981	102 126	33 250	135 376	356 874	24 316	516 566
1982	167 818	36 150	203 968	379 005	27 852	610 825
1983	231 776	40 700	272 476	417 556	34 367	724 399
1984	293 546	37 800	331 346	468 261	37 962	837 569
1985	331 062	28 760	359 822	540 425	40 939	941 186
1986	323 576	27 500	351 076	608 706	43 693	1 003 475
1987	301 340	43 675	345 015	668 819	44 786	1 058 620
1987 Jan.	315 919	29 900	345 819	608 491	43 290	997 600
Feb.	314 487	27 800	342 287	613 071	43 510	998 868
Marts	318 240	31 700	349 940	617 448	43 826	1 011 214
April	316 126	39 600	355 726	618 124	44 101	1 017 951
Maj	315 413	39 350	354 763	622 841	44 188	1 021 792
Juni	316 382	40 400	356 782	629 809	44 790	1 031 381
Juli	317 617	42 700	360 317	631 452	44 554	1 036 323
Aug.	312 490	41 490	353 980	640 489	44 803	1 039 272
Sept.	315 680	44 690	360 370	648 556	45 336	1 054 262
Okt.	317 179	47 225	364 404	652 084	45 615	1 062 103
Nov.	317 177	43 675	360 852	659 447	46 137	1 066 436
Dec.	301 340	43 675	345 015	668 819	44 786	1 058 620
1988 Jan.	295 266	47 175	342 441	671 662	44 809	1 058 912
Feb.	296 418	45 375	341 793	677 001	45 103	1 063 897
Marts	300 287	48 025	348 312	681 926	45 962	1 076 200

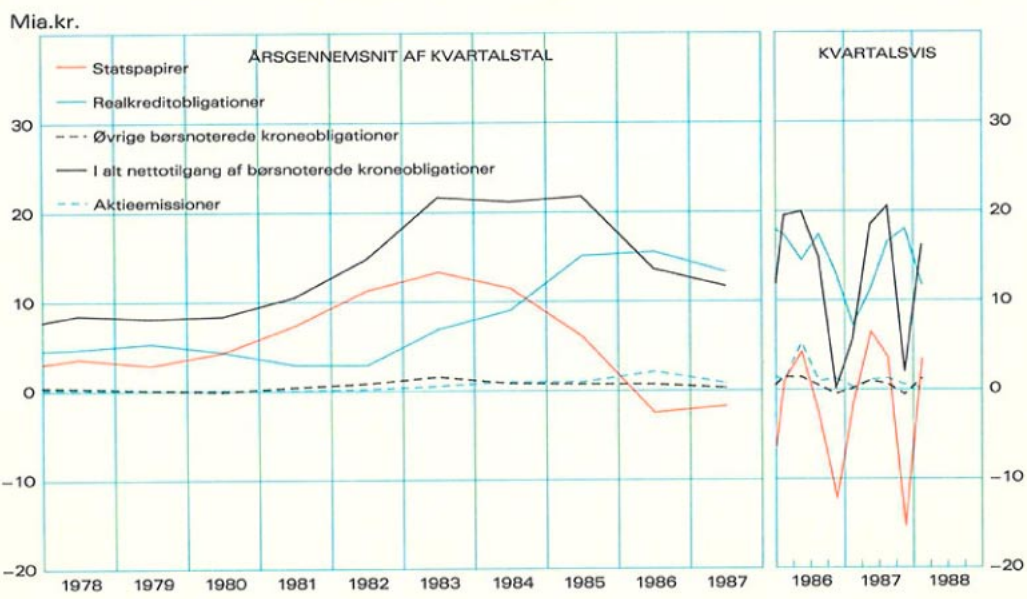

	Låne-tilbud ¹⁾	Låneeffektueringer ²⁾									
		Boligejendomme						Erhvervs-ejendomme		Andre ejendomme	I alt
		Ejerboliger				Udlejnings-ejendomme	I alt	Land-brugs-ejendomme	Industri-ejendomme mv.		
		Nybyg-geri	Om- og tilbyg-ninger	Ejer-skifter	Andre formål						
		Millioner kroner									
1977	23 560	7 040	2 928	1 736	258	1 997	13 959	4 592	2 176	1 204	21 931
1978	25 614	7 071	3 372	1 659	335	1 868	14 305	6 523	2 715	980	24 523
1979	29 244	8 054	4 691	2 051	265	1 831	16 892	6 930	2 813	1 094	27 729
1980	26 205	6 936	5 353	1 801	252	1 955	16 297	5 105	3 097	853	25 352
1981	20 907	4 542	4 708	2 625	318	2 571	14 764	2 710	3 316	804	21 594
1982	25 681	2 339	3 298	7 444	446	4 919	18 446	2 014	2 123	687	23 270
1983	49 305	4 160	5 516	15 575	639	7 446	33 336	2 934	3 890	1 600	41 760
1984	62 882	5 462	8 842	17 648	477	7 776	40 205	3 641	5 794	2 420	52 060
1985	116 632	9 566	12 664	19 561	1 560	8 962	52 313	7 444	15 492	3 557	78 806
1986	112 842	12 108	7 892	19 291	781	10 167	50 239	12 668	21 491	3 157	87 555
1987	85 585	15 540	3 397	14 997	15	10 760	42 285	8 077	21 521	1 961	73 844
1985 3. kv.	31 909	3 072	3 285	5 215	452	2 797	14 821	2 260	4 866	1 179	23 126
4. —	41 845	2 806	2 922	5 627	751	2 065	14 171	2 809	5 054	1 016	23 050
1986 1. kv.	25 547	2 949	2 166	4 503	316	3 260	13 194	2 574	6 470	876	23 114
2. —	34 246	2 715	2 065	5 135	257	1 739	11 911	2 917	5 305	750	20 883
3. —	26 476	3 277	1 890	5 128	97	2 906	13 298	3 759	4 929	830	22 816
4. —	26 573	3 167	1 771	4 525	111	2 262	11 836	3 418	4 787	701	20 742
1987 1. kv.	16 377	2 210	845	3 263	15	2 919	8 511	1 706	3 452	210	13 879
2. —	24 656	2 458	703	3 859	14	1 745	8 228	1 874	4 686	518	15 306
3. —	23 085	3 760	904	4 316	10	3 697	12 122	2 475	7 133	697	22 427
4. —	21 467	7 112	945	3 559	4	2 399	13 424	2 022	6 250	536	22 232
1988 1. kv.	8 093	3 646	658	2 925	14	4 212	10 935	1 543	5 101	381	17 960

¹⁾ Kontantværdi. Nye afgivne bindende lånetilbud minus overførsler, dvs. de restgældsbeløb til instituttet, der forudsættes at blive indfriet i forbindelse med optagelsen af det nye lån. Der er endvidere foretaget fradrag for afslåede, bortfaldne og reducerede lånetilbud.

²⁾ Kursværdi på effektuerings tidspunktet. Bruttolån minus overførsler. Fra og med januar 1987 også minus ekstraordinære indfrielser. Sidstnævnte gælder dog ikke fordelingen af ejerboliger på formål. Boligejendomme i alt afviger derfor fra summen af tallene for ejerboliger og udlejningsejendomme.

Nettotilgang af børsnoterede kroneobligationer til kursværdi samt aktieemissioner

	Nettотilgang af børsnoterede kroneobligationer til kursværdi				Placeret hos						Aktie- emis- sioner
	Inden- landske stats- papirer	Real- kredit- obliga- tioner	Øvrige børs- noterede krone- obliga- tioner	I alt	National- banken	Banker	Spare- kasser	Sociale fonde ¹⁾ , Post- giroen og Hypotek- banken	For- sikrings- selskaber og pensions- kasser	Erhvervs- virksom- heder, private mv. ²⁾	
1978	14 027	18 663	1 372	34 062	- 1 074	- 1 189	2 367	9 601	7 682	16 675	472
1979	11 133	21 097	384	32 614	24	- 563	1 581	9 293	8 300	13 979	236
1980	16 878	17 113	- 393	33 598	985	3 488	2 415	9 277	9 566	7 867	250
1981	28 996	11 470	1 673	42 139	388	4 631	283	9 304	12 681	14 852	55
1982	44 716	11 333	3 186	59 235	1 665	9 002	2 404	12 525	16 592	17 047	592
1983	53 017	27 541	6 302	86 860	1 351	29 034	9 930	13 560	18 604	14 381	1 922
1984	45 591	35 945	3 205	84 741	- 1 543	13 832	3 453	15 053	18 324	35 622	3 914
1985	23 985	60 386	2 815	87 186	- 316	17 037	3 632	12 360	19 870	34 603	3 710
1986	-10 364	62 150	2 657	54 443	12 071	- 5 298	- 2 107	16 701	16 353	16 723	8 331
1987	- 7 294	52 979	1 035	46 720	- 88	-21 782	-11 856	12 678	67 768		3 024
1985 2. kv. ...	17 867	13 856	1 825	33 548	93	8 193	6 949	3 308	5 649	9 356	1 170
3. — ...	4 250	18 453	429	23 132	- 476	2 835	2 573	4 836	5 508	7 856	663
4. — ...	-13 843	18 429	- 379	4 207	49	7 719	- 3 471	325	- 929	514	1 815
1986 1. kv. ...	861	17 303	1 400	19 564	270	- 3 918	3 842	7 083	10 549	1 738	987
2. — ...	4 114	14 472	1 368	19 954	176	1 943	- 2 008	5 121	5 771	8 951	5 235
3. — ...	- 2 992	17 400	412	14 820	10 880	- 7 309	- 4 762	3 841	3 405	8 765	919
4. — ...	-12 347	12 975	- 523	105	745	3 986	821	656	- 3 372	- 2 731	1 190
1987 1. kv. ...	- 1 613	7 200	85	5 672	14	-18 833	- 9 110	8 219	8 432	16 950	238
2. — ...	6 306	11 201	963	18 470	- 5	5 416	- 1 822	1 606	3 269	10 006	1 055
3. — ...	3 447	16 556	574	20 577	- 53	- 8 269	107	5 256	5 014	18 522	1 238
4. — ...	-15 434	18 022	- 587	2 001	- 44	- 96	- 1 031	-2 403	5 575		493
1988 1. kv. ...	3 260	11 750	1 168	16 178	- 244	-12 916*	- 354*	5 645	24 047*		152

¹⁾ Den sociale Pensionsfond, Arbejdsmarkedets Tillægspension (til og med 1980 ændringer i bogførte værdier) og Lønmodtagernes Dyrtdsfond.

²⁾ Beregnet residualt. Inklusive nettosalg til udlandet, se side 8.

Ultimo	Aktiver							
	Kasse- behold- ning	Fonds- behold- ning	Udlån		Garanti- debitorer	Faste ejendomme, maskiner og inventar mv. ²⁾	Andet	I alt
			Erhvervs- mæssige	Ikke- erhvervs- mæssige ¹⁾				
Millioner kroner								
1984	707	409	2 006	1 080	88	1 013	230	5 533
1985	1 727	112	2 791	1 934	91	1 396	341	8 392
1986	2 305	251	4 461	3 858	124	1 787	645	13 431
1987	935	175	5 555	5 067	278	2 083	1 123	15 216
1986 Marts	1 598	532	3 172	2 184	82	1 660	300	9 528
Juni	1 335	467	3 337	2 963	86	1 743	523	10 454
Sept.	1 272	347	4 359	3 391	82	1 821	559	11 831
Dec.	2 305	251	4 461	3 858	124	1 787	645	13 431
1987 Marts	1 103	268	5 245	4 260	161	1 850	919	13 806
Juni	1 400	171	5 555	4 659	78	1 928	895	14 686
Sept.	212	168	5 393	4 959	103	2 293	934	14 062
Dec.	935	175	5 555	5 067	278	2 083	1 123	15 216
1988 Marts	925	172	5 710	5 032	388	2 042	1 441	15 710

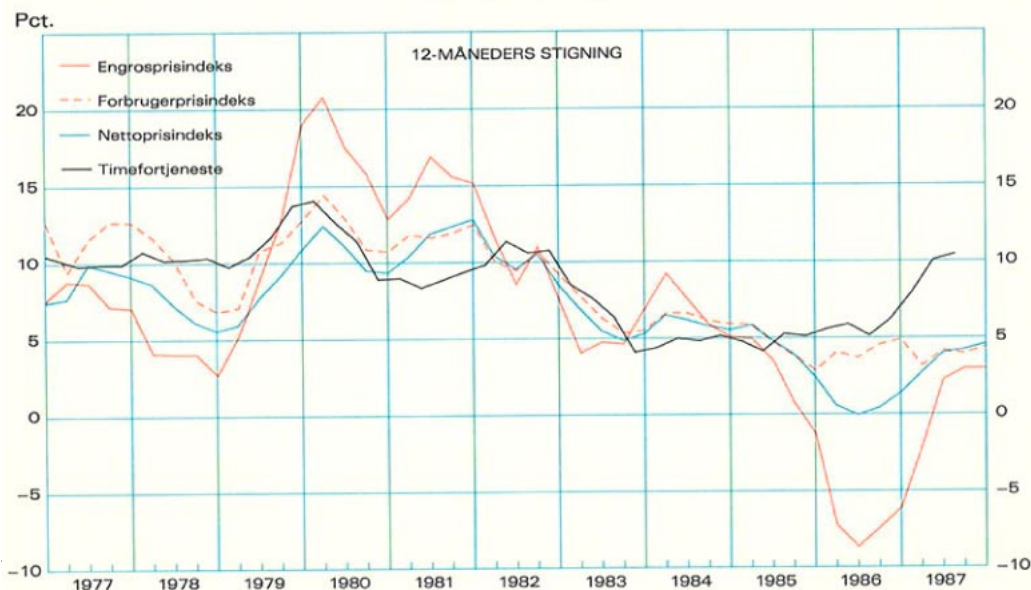
Ultimo	Passiver						
	Gæld til pengeinstitutter		Afgivne garantier	Andet		Egen- kapital og ansvarlig indskuds- kapital	I alt
	Inden- landske	Uden- landske		Inden- landske	Uden- landske		
Millioner kroner							
1984	1 882	750	88	1 399	659	755	5 533
1985	2 694	2 198	91	1 671	624	1 114	8 392
1986	6 939	2 620	126	1 161	1 216	1 369	13 431
1987	7 212	2 063	278	1 800	1 965	1 898	15 216
1986 Marts	2 169	3 649	82	1 135	1 277	1 216	9 528
Juni	2 833	3 113	86	1 803	1 178	1 441	10 454
Sept.	4 038	3 235	82	1 667	1 094	1 715	11 831
Dec.	6 939	2 620	126	1 161	1 216	1 369	13 431
1987 Marts	6 731	2 531	161	1 416	1 077	1 890	13 806
Juni	6 903	2 910	78	1 506	1 124	2 165	14 686
Sept.	6 225	2 605	103	1 536	1 237	2 356	14 062
Dec.	7 212	2 063	278	1 800	1 965	1 898	15 216
1988 Marts	7 180	2 258	388	1 986	1 777	2 121	15 710

Anm.: Nogle af de indberettende selskaber er etableret i løbet af perioden.

¹⁾ Herunder udlån til erhvervsdrivende til køb af personbiler og varige forbrugsgoder.

²⁾ Altovervejende leasingaktiver. Leasingaktiver i pengeinstitutejede finansieringsselskaber er i et vist omfang placeret under erhvervs-mæssige udlån.

Priser og lønninger

	Engros- prisindeks ¹⁾	Forbruger- prisindeks ²⁾	Netto- prisindeks ³⁾	Time- fortjeneste ⁴⁾	Engros- prisindeks ¹⁾	Forbruger- prisindeks ²⁾	Time- fortjeneste ⁴⁾	
	År-til-år stigning i procent				1980 = 100	1980 = 100	Indeks 1980 = 100	Kroner
1978	5.4	10.1	7.5	10.4	78	81.2	81	48.92
1979	9.0	9.6	7.6	11.5	85	89.0	90	54.56
1980	17.6	12.3	10.7	11.4	100	100.0	100	60.79
1981	15.0	11.7	11.3	9.0	115	111.7	109	66.27
1982	10.4	10.1	10.4	10.6	127	123.0	121	73.31
1983	5.5	6.9	6.2	6.5	134	131.5	128	78.11
1984	7.5	6.3	6.0	4.8	144	139.8	135	81.89
1985	2.8	4.7	4.6	4.9	148	146.4	141	85.89
1986	- 6.8	3.6	0.7	5.6	138	151.7	149	90.74
1987	0.0	4.0	3.1	...	138	157.8	...	...
1985 Jan.	5.0	5.8	5.5	4.8	147	143.5	137	83.34
April	4.9	5.8	5.8	4.1	150	146.0	141	85.42
Juli	3.5	4.6	4.8	5.3	149	146.4	142	86.56
Okt.	0.7	3.7	3.9	5.1	147	147.4	145	87.85
1986 Jan.	- 1.4	2.8	2.4	5.6	145	147.5	145	87.99
April	- 7.3	4.0	0.5	5.9	139	151.8	149	90.45
Juli	- 8.7	3.6	- 0.1	5.1	136	151.7	150	91.01
Okt.	- 7.5	4.5	0.4	6.2	136	154.0	154	93.33
1987 Jan.	- 6.2	4.8	1.4	8.0	136	154.6	156	95.02
April	- 2.2	3.1	2.7	10.1	136	156.5	164	99.58
Juli	2.2	4.1	4.0	10.4	139	157.9	165	100.52
Okt.	2.9	3.9	4.2	...	140	160.0	...	...
1988 Jan.	2.9	4.3	4.6	...	140	161.3	...	...
Feb.	4.4	5.2	5.6	...	141	162.6	...	...
Marts	3.7	4.7	5.0	...	141	163.2	...	...

Anm.: Årstallene for de anførte prisindeks er gennemsnit af månedsindeksene.

¹⁾ Eksklusive alle indirekte skatter bortset fra told og importafgifter. Vægtene er baseret på engrosomsætningen i 1980. Til og med 1979 omregnet af Nationalbanken fra oprindelig basis 1975 = 100.

²⁾ Vægtene bliver løbende reguleret og er nu baseret på sammensætningen af det samlede forbrug i 1981 ført frem med prisudviklingen til april 1984. Inklusive udgifter til bolig. Til og med 1979 omregnet af Nationalbanken fra oprindelig basis.

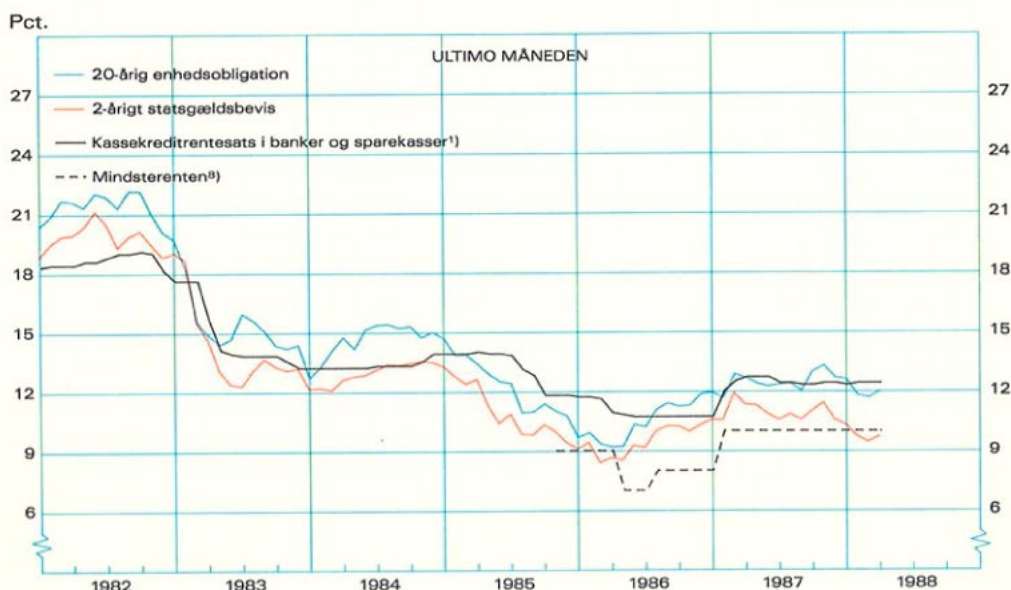
³⁾ Eksklusive direkte og indirekte skatter samt offentlige pristilskud.

Inklusive udgifter til bolig. Vægtene bliver løbende reguleret og er nu baseret på forbrugssammensætningen i lønmodtagerhusholdninger i 1981, hvor vægtene er ajourført for prisudviklingen frem til april 1984. Til og med 1980 benævnt månedsprisindeks, der indgik i beregningen af reguleringspristallet, som blev anvendt ved regulering af lønninger.

⁴⁾ Gennemsnitlig timefortjeneste for mandlige arbejdere i industri, håndværk samt bygge- og anlægsvirksomhed i det pågældende år eller kvartal.

Effektiv rente af et udvalg af børsnoterede obligationer samt mindsterenten

29

Ultimo ²⁾	Stats- gælds- beviser ³⁾ (2-årige)	Statsobligationer			Realkreditobligationer				Gennem- snit af effektiv obligations- rente ⁷⁾	Mindste- renten ⁸⁾
		10 pct.	10 pct. ⁴⁾	5 pct.	10 pct. ⁵⁾	10 pct. ⁵⁾	10 pct. ⁵⁾	9 pct. ⁶⁾		
		Færdigamortiseret senest			Færdigamortiseret antal år efter seriens lukning					
		2004	1993	2007	30	20	10	5		
		Procent p.a.								
1977	17.12	•	<u>17.85</u>	17.23	17.37	17.68	17.61	16.37	17.47	•
1978	17.10	•	18.12	16.42	<u>18.49</u>	<u>18.94</u>	18.39	17.02	18.15	•
1979	<u>17.82</u>	•	19.12	18.33	18.26	18.68	19.04	18.14	18.11	•
1980	18.17	19.98	19.62	19.72	<u>18.93</u>	<u>19.52</u>	<u>19.79</u>	<u>17.61</u>	18.60	•
1981	18.87	20.91	19.63	20.02	19.93	<u>20.38</u>	19.96	18.55	19.45	•
1982	<u>19.05</u>	<u>20.14</u>	20.63	18.40	<u>19.10</u>	<u>19.69</u>	<u>19.65</u>	<u>18.78</u>	19.38	•
1983	<u>12.16</u>	12.96	12.73	11.87	12.83	12.61	12.65	12.65	12.64	•
1984	<u>13.30</u>	14.60	14.16	11.92	14.75	14.77	14.18	13.94	14.02	•
1985	<u>9.13</u>	9.67	<u>9.47</u>	8.76	<u>10.31</u>	<u>10.32</u>	<u>9.65</u>	<u>9.29</u>	9.86	9
1986	<u>10.59</u>	11.70	<u>10.82</u>	11.49	<u>12.48</u>	<u>11.96</u>	<u>11.60</u>	10.85	11.61	8
1987	10.34	12.05	10.61	10.14	12.79	12.61	11.67	9.61	11.73	10
1987 Juli	10.87	12.18	11.17	10.66	12.59	12.41	11.55	11.08	11.84	10
Aug.	10.58	11.76	10.67	10.34	12.30	12.03	11.27	9.94	11.52	10
Sept.	11.05	12.59	11.48	10.38	13.09	13.03	11.64	11.57	12.33	10
Okt.	11.45	12.56	11.66	10.54	13.43	13.31	12.10	11.52	12.65	10
Nov.	10.58	11.84	10.97	9.86	12.84	12.70	11.79	8.33	11.91	10
Dec.	10.34	12.05	10.61	10.14	12.79	12.61	11.67	9.61	11.73	10
1988 Jan.	9.76	11.18	9.95	9.94	12.00	11.82	10.72	9.30	11.01	10
Feb.	9.47	10.91	9.58	9.92	11.85	11.69	10.48	9.62	10.81	10
Marts	9.75	11.22	9.90	9.50	12.13	12.02	10.37	9.97	11.06	10

¹⁾ Vejet gennemsnit af bankers og sparekassers typiske rente inklusive løbende provision for nybevilgede udlån med adgang til variabel udnyttelse. Omregnet til effektiv helårsrente.

²⁾ Den effektive rente på helårsbasis som beregnet af Københavns Fondsbørs. Til og med 1979 omregnet af Nationalbanken fra to gange den effektive halvårsrente.

³⁾ Til og med 1979 8 pct. Til og med 1982 12 pct. Til og med 1984 10 pct. Til og med marts 1986 9 pct. Til og med december 1986 8 pct. Derefter 10 pct.

⁴⁾ Til og med marts 1986 10 pct. 8-10-årigt serielån. Til og med december 1986 8 pct. 5-6-årigt serielån.

⁵⁾ Til og med 1980 10 pct. Til og med 1982 12 pct. Til og med marts 1986 10 pct. Fra og med april 1986 4 kreditorterminter. Til og med december 1986 9 pct.

⁶⁾ Rentetilpasningslån. Til og med 1980 9 pct. Til og med 1982 12 pct. Til og med marts 1986 10 pct.

⁷⁾ Vejet gennemsnit af samtlige serier/afdelinger på kurslistens sektion I og II. Til og med 1981 dog vejet gennemsnit af samtlige statspapirer samt alle åbne serier af almindelig og særlig realkredit.

⁸⁾ I henhold til kursgevinstloven.

		Udlån			Indlån				
		Gennem- snit af samtlige udlån	Heraf		Gennem- snit af samtlige indlån	Heraf			
			Udlån med ad- gang til variabel udnyttelse	Andre udlån ¹⁾		Indlån på an- fordring uden check	Indlån på 12 måneder og der- over	Særlige indlåns- former	Aftale- indlån
Procent p.a.									
<i>Banker</i>									
1983	1. kvrt.	18.4	18.4	18.7	11.4	9.1	13.0	14.6	•
	2. —	15.7	15.4	16.3	9.6	7.9	11.0	12.8	•
	3. —	15.4	15.0	16.1	9.2	7.7	10.8	12.6	•
	4. —	15.3	14.9	15.9	9.5	7.7	10.9	13.3	•
1984	1. kvrt.	15.1	14.8	15.6	8.9	7.3	10.1	10.4	11.4
	2. —	15.2	14.8	15.8	8.7	7.4	9.8	9.4	11.1
	3. —	15.2	14.8	15.9	9.2	7.6	9.9	12.0	10.8
	4. —	15.6	15.2	16.1	9.7	7.6	9.8	11.9	12.0
1985	1. kvrt.	15.5	15.3	16.0	9.1	7.6	9.6	11.7	11.8
	2. —	15.7	15.5	16.1	9.2	7.8	9.9	11.7	11.0
	3. —	14.4	14.0	14.8	8.0	7.3	8.8	10.4	10.1
	4. —	13.7	13.3	14.3	7.7	6.9	7.8	9.7	10.0
1986	1. kvrt.	13.2	12.9	13.6	7.2	6.8	7.3	8.6	9.3
	2. —	12.5	12.2	13.1	6.7	6.4	6.8	7.9	8.7
	3. —	12.5	12.1	13.1	6.7	6.5	6.5	7.8	9.0
	4. —	12.5	12.2	13.0	7.2	6.4	6.4	7.8	9.4
1987	1. kvrt.	13.0	13.0	13.2	7.7	6.6	6.9	7.8	10.5
	2. —	13.6	13.5	13.8	7.7	6.6	7.1	8.0	10.1
	3. —	13.5	13.3	13.8	7.6	6.7	7.1	8.0	9.8
	4. —	13.4	13.3	13.7	7.7	6.6	7.1	8.0	10.0
<i>Sparekasser</i>									
1983	1. kvrt.	18.8	19.0	19.1	10.7	6.1	12.6	16.3	•
	2. —	16.4	16.3	16.8	8.8	5.0	10.3	13.2	•
	3. —	16.0	16.0	16.3	8.5	5.0	10.2	12.7	•
	4. —	16.1	15.7	16.7	8.4	5.1	10.2	12.2	•
1984	1. kvrt.	15.5	15.3	15.8	8.3	5.1	9.5	11.2	11.7
	2. —	15.6	15.5	16.0	8.3	5.1	9.6	10.8	11.2
	3. —	15.9	15.6	16.2	8.5	5.4	9.7	11.6	11.4
	4. —	16.3	16.3	16.6	9.0	5.8	9.7	12.6	12.0
1985	1. kvrt.	16.2	16.0	16.5	8.3	5.7	9.4	11.7	11.8
	2. —	16.6	16.3	17.2	8.8	5.9	9.4	12.0	11.1
	3. —	15.4	15.3	15.8	7.7	5.3	9.0	11.2	11.1
	4. —	14.5	14.2	15.0	7.0	4.9	8.3	10.0	10.0
1986	1. kvrt.	13.5	13.7	13.6	6.6	5.2	8.0	9.1	9.4
	2. —	13.0	13.3	12.9	6.2	5.0	7.4	8.0	9.1
	3. —	13.1	13.4	13.0	6.0	5.0	6.9	7.8	8.8
	4. —	12.8	13.3	12.6	6.7	5.1	6.9	8.0	9.8
1987	1. kvrt.	13.3	13.7	13.2	6.8	5.4	7.0	7.8	10.0
	2. —	13.6	14.3	13.3	7.1	5.8	7.1	8.5	10.0
	3. —	13.5	13.9	13.3	6.9	5.7	7.3	7.8	9.6
	4. —	13.5	14.2	13.1	7.0	5.6	7.4	7.8	9.9

Anm.: Periodens renteindtægter respektive renteudgifter er sat i forhold til periodens gennemsnitlige saldo for de pågældende udlåns- respektive indlånsformer, omregnet til effektiv rente på helårsbasis. Renteindtægter omfatter rente, løbende provi-

sion og stiftelsesprovision. Stiftelsesprovision og underkurs indregnes i det omfang, bekendtgørelsen om bankers og sparekassers regnskabsaflæggelse foreskriver.

¹⁾ Omfatter ikke veksler, byggelån og prioritetslån.

Ultimo	Rente for 3-måneders interbankindskud					
	Danmark ¹⁾	England ¹⁾	Japan ²⁾	Sverige ³⁾	Tyskland ²⁾	USA ²⁾
	Procent p.a.					
1986 April	8.6	10.4	4.7	10.2	4.5	6.8
Maj	8.9	9.8	4.7	10.2	4.6	7.0
Juni	9.1	9.8	4.6	9.8	4.5	6.8
Juli	9.3	9.9	4.6	9.5	4.6	6.4
August	9.4	9.9	4.8	9.3	4.3	5.7
September ..	9.6	10.8	4.8	8.7	4.5	6.0
Oktober	9.6	11.1	4.4	8.5	4.6	5.8
November ..	9.8	11.3	4.5	8.6	4.6	6.0
December ..	9.8	11.1	4.4	9.1	5.2	6.2
1987 Januar	10.5	11.1	4.1	9.8	4.1	6.1
Februar	11.2	10.8	4.2	10.3	4.0	6.3
Marts	10.4	9.9	4.1	10.8	3.9	6.6
April	10.2	9.3	3.9	9.5	3.8	7.0
Maj	10.0	8.8	3.8	9.2	3.7	7.3
Juni	9.7	9.2	3.8	8.8	3.7	7.1
Juli	10.0	9.2	3.9	8.7	3.8	6.8
August	9.9	10.4	3.9	9.1	3.9	7.2
September ..	9.8	10.2	4.9	9.0	4.4	8.2
Oktober	10.2	9.2	4.4	9.4	4.1	7.5
November ..	9.9	8.9	4.4	9.1	3.8	7.9
December ..	9.5	8.9	4.2	9.0	3.4	7.2
1988 Januar	8.9	8.7	4.1	9.2	3.2	6.8
Februar	8.7	9.3	4.2	9.2	3.3	6.8
Marts	8.9	8.6	4.1	9.6	3.3	6.8
Ultimo	Effektiv rente af 10-årige statsobligationer ⁴⁾					
	Danmark	England	Japan	Sverige	Tyskland	USA
	Procent p.a.					
1986 April	8.7	9.1	5.3	10.0	5.4	7.5
Maj	9.8	9.5	5.8	10.0	6.0	8.2
Juni	10.0	9.8	5.6	9.9	5.8	7.5
Juli	10.6	10.0	5.5	9.7	5.7	7.4
August	11.1	9.9	5.3	9.8	5.5	7.0
September ..	10.9	11.5	5.7	9.5	6.0	7.6
Oktober	10.7	11.5	5.6	9.6	6.2	7.5
November ..	11.3	11.7	5.4	10.0	6.0	7.3
December ..	11.1	11.0	5.3	11.0	6.1	7.4
1987 Januar	10.8	10.7	5.0	11.7	5.9	7.3
Februar	12.2	10.1	4.8	11.5	6.0	7.3
Marts	11.9	9.6	4.5	11.2	5.7	7.8
April	11.4	9.4	4.1	11.2	5.6	8.4
Maj	11.2	9.2	3.7	11.8	5.7	8.6
Juni	11.0	9.7	4.6	11.8	6.0	8.6
Juli	11.3	10.1	5.2	11.9	6.2	8.8
August	10.9	10.6	5.4	12.1	6.5	9.2
September ..	11.6	10.5	6.1	12.0	6.8	9.8
Oktober	11.9	9.6	5.4	11.6	6.4	9.1
November ..	11.1	9.6	5.2	11.8	6.3	9.2
December ..	10.8	9.8	4.9	11.6	6.4	9.0
1988 Januar	10.1	9.6	4.7	11.4	6.4	8.4
Februar	9.8	9.5	4.6	11.1	6.2	8.3
Marts	10.0	9.3	4.8	11.3	6.2	8.8

¹⁾ 3-måneders pengemarkedsrente.

²⁾ 3-måneders eurorente.

³⁾ 3-måneders skatkammerbeviser.

⁴⁾ Danmark: Serielån. Øvrige lande: Stående lån.

Gældende fra	Diskonto og rediskonto	Almindelig udlånsrente	Gældende fra	Diskonto og rediskonto	Almindelig udlånsrente
	Procent p.a.			Procent p.a.	
(1975 1. jan.)	10	11	1979 17. sept.	11	12
14. jan.	9	10	1980 18. feb.	13	14
7. april	8	9	19. sept.	12	13
18. aug.	7 ½	8 ½	27. okt.	11	12
1976 18. marts	8 ½	9 ½	1982 30. nov.	10	11
5. okt.	11	12	1983 22. marts	8 ½	9 ½
7. dec.	10	11	22. april	7 ½	8 ½
1977 3. marts	9	10	27. okt.	7	8
1978 25. juli	8	9	(1988 31. marts)	7	8
1979 15. juni	9	10			

Rente ved belåning af indlånsbeviser¹⁾

Gældende fra	Procent p.a.	Gældende fra	Procent p.a.	Gældende fra	Procent p.a.
1985 1. aug.	9	1987 2. feb.	10 ½	1987 9. juni	9
19. dec.	8 ½	17. marts	10		
1987 6. jan.	9 ¾	26. —	9 ½		

Rente af træk og indestående på foliokonto²⁾

Gældende fra	Træk	Indestående
	Procent p.a.	
1987 3. aug.	9 ½	8 ¾
9. dec.	9	8 ¾
(1988 31. marts)	9	8 ¾

Rente ved dag-til-dag udlån via pengemarkedet³⁾

Gældende fra	Procent p.a.	Gældende fra	Procent p.a.	Gældende fra	Procent p.a.
1985 16. april	10 ¼	1985 19. dec.	9 ¾	1987 12. jan.	11
15. okt.	10 ½	1987 6. jan.	10 ¼	17. marts.	10 ½
16. —	10 ¾	8. —	12	26. —	10
14. nov.	9 ¾	9. —	14	9. juni	9 ½

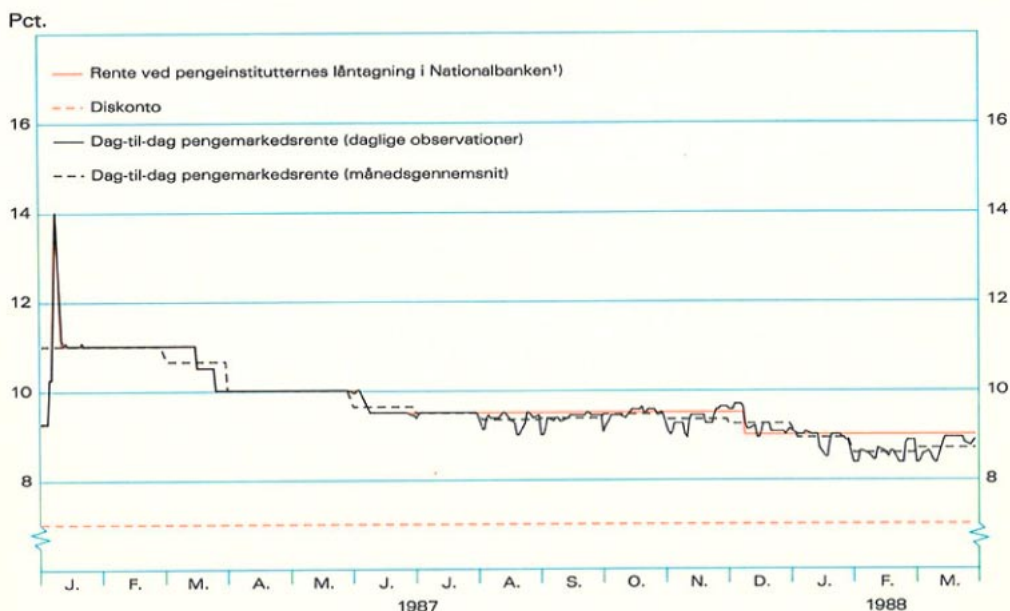
¹⁾ Indlånsbeviser med forfald efter 15. september 1987 kan ikke belånes, jf. note 2.

²⁾ Fra og med 3. august 1987 indførtes en adgang for pengeinstitutter tilsluttet de kreditpolitiske aftaler til låntagning i Nationalbanken i form af dag-til-dag træk på foliokonto. Maksimum for træk ud-

trykkes som en andel af pengeinstituttets egenkapital mv. Samtidig indførtes forrentning af indestående på foliokonto.

³⁾ Tabellen angiver, hvornår renten er blevet ændret. Nationalbanken har kun intervenseret i pengemarkedet, når de øvrige låneordninger ikke har været tilstrækkelige, senest den 31. juli 1987.

*Nationalbankens diskonto og marginalrente ved udlån til
pengeinstitutterne samt pengemarkedsrenten*

¹) Renten ved træk på foliokonto. Til og med juli 1987 belåningsrenten for indlånsbeviser. Når Nationalbanken har inter文neret i pengemarkedet, er renten ved udlån i pengemarkedet anvendt.

Dag-til-dag pengemarkedsrente

		Gennem- snit	Højest	Lavest	Rente af særlige indskud¹)			Gennem- snit	Højest	Lavest	Rente af særlige indskud¹)
		Procent p.a.						Procent p.a.			
1986	April ...	9.15	9 1/4	8 7/8	5.15	April ..	10.00	10	10	10	10.00
	Maj.....	9.00	9 1/4	8 5/8	5.00	Maj....	10.00	10	10	10	10.00
	Juni	9.10	9 1/4	8 3/4	4.10	Juni ...	9.62	10	9 7/16	9 7/16	9.62
	Juli	9.25	9 1/4	9 1/4	4.25	Juli ...	9.49	9 1/2	9 3/8	9 3/8	9.49
	Aug.	9.10	9 1/4	8 5/8	4.10	Aug. ...	9.34	9 1/2	9	9	9.34
	Sept. ...	9.17	9 1/4	8 5/8	5.17	Sept. ...	9.37	9 1/2	9	9	9.37
	Okt.	9.25	9 1/4	9 1/4	6.25	Okt. ...	9.46	9 5/8	9 1/16	9 1/16	9.46
	Nov.....	9.22	9 1/4	9	6.22	Nov....	9.34	9 5/8	8 15/16	8 15/16	9.34
	Dec.	9.25	9 3/16	9 1/4	6.25	Dec. ...	9.25	9 11/16	8 15/16	8 15/16	9.25
1987	Jan.	11.00	14	9 1/4	8.00	1988 Jan. ...	8.93	9 1/8	8 1/2	8 1/2	•
	Feb.	11.00	11	11	9.00	Feb. ...	8.59	8 7/8	8 3/8	8 3/8	•
	Marts ...	10.66	11	10	10.66	Marts ..	8.71	8 15/16	8 3/8	8 3/8	•

Anm.: Daglige omsætningsgennemsnit.

¹) Særlige indskud i Nationalbanken, se side 15, forrentes med periodens gennemsnitlige dag-til-dag pengemarkedsrente eller med et

variabelt spænd herunder. Rentespændet fastsættes af Nationalbanken.